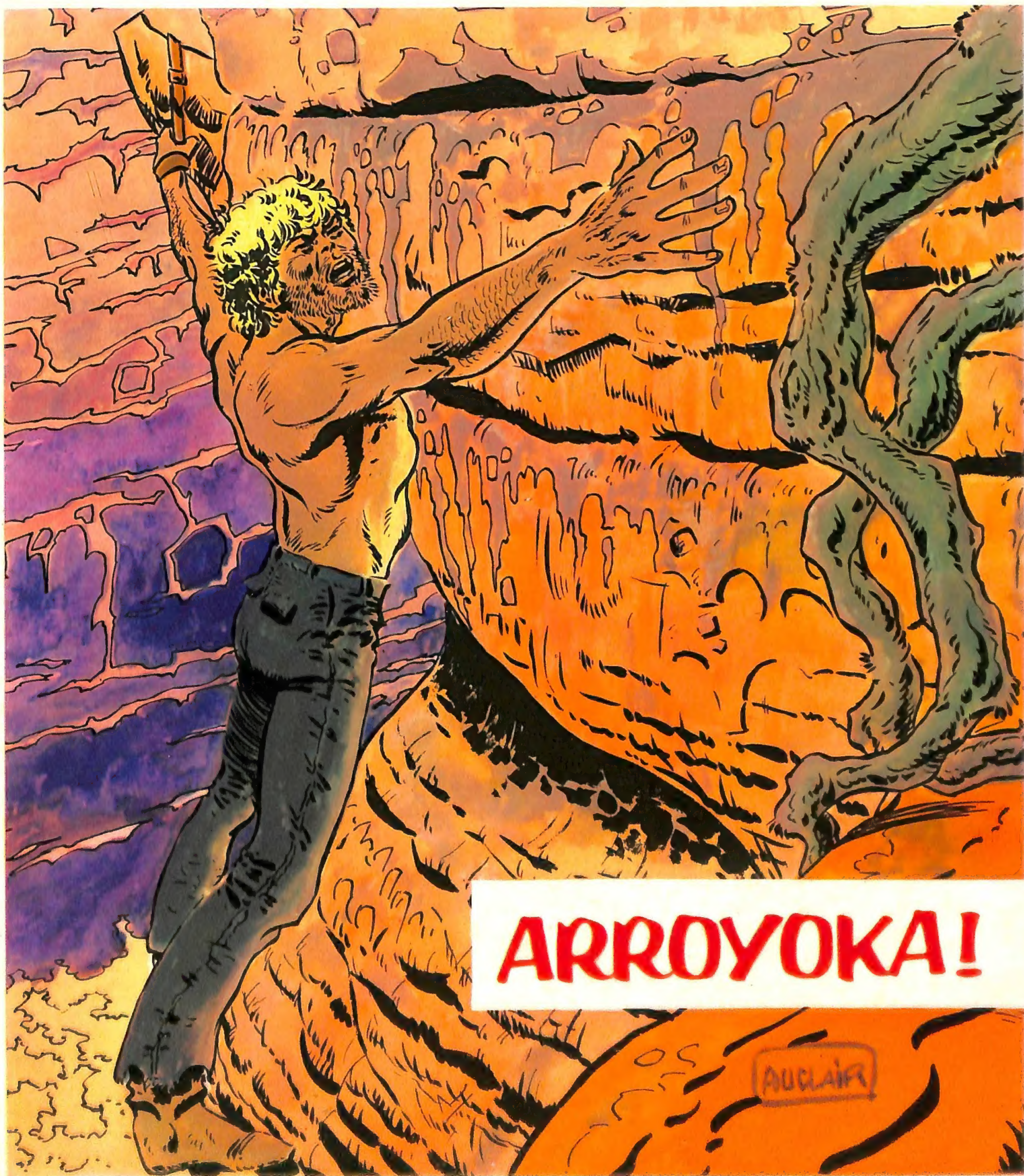

Kuifje

12 F • NEDERLAND 80 ct • HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

ENEEN AVONTUUR VAN MICHEL VAILLANT

DE TOESTAND

De luitenant van de Zwarte Prins staakte de strijd plotseling om de wagen van Gorgon te achtervolgen. De KOENE RIDDER heeft op dit moment gewacht...

Professor Zechilla is opnieuw in Wood City en « Kleine Kid » is gerepareerd! Wat doet KID ORDINN?

BRUNO BRAZIL heeft de handen vol aan de gangsters die gewapend zijn met ultrasone geweren.

Ons dossier: de ANTROPOMETRIE! Weet je wat dat is? Even vlug lezen...

MICHEL VAILLANT probeert eens iets helemaal anders! Natuurlijk gaat het om motoren en snelheid! De spanning is niet van de lucht!

Het onmogelijke is werkelijkheid geworden! De Cormoran ligt voor de kust en de mensen die uit de vuurzee ontsnapt zijn, kunnen hun ogen haast niet geloven. BERNARD PRINCE jubelt van vreugde!

Roy Carson zal de strijd aanbinden met de onbekende vijand, de vijand die schuldig is aan de dood en de verdwijning van zijn vrienden. Lees de SCHIPBREUKELINGEN VAN ARROYOKA!

ALEX en IORUS konden de Barbaren terugslaan maar moeten de strijd opnemen tegen een nieuwe machtige vijand: de koude.

WANNEER ELKE MILLIMETER
ZIJN BELANG HEEFT...

CHRONOMETREER MET **HELVA**

Zo U geen concessionaris in uw onmiddellijke omgeving heeft, telef. nr. 02/15.33.81 - Henri SCHMIDT P.V.B.A. - Vandermeerschstraat 48 - 1030 BRUSSEL, die U de dichtst bijzijnde verdeler zal aanwijzen.

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs.
Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend!
Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

13-4-71

Het weekblad « KUIFJE » Lombard Uitgaven

P.H. Spaaklaan 1-11 - 1070-Brussel. — Prk. 1909.16

Uitgever : Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 9, 1160-Brussel.

Directeur : Guy LEBLANC.

Redactie : GREG - H. LIESSE - D. PHILIPPART

Heliodruk : N.V. PERIODICA.

KUIFJE-NEDERLAND

Redactie, Advertenties en Administratie : Weekedities N.V.

Postbus 10318 Amsterdam — Tel. (20) 23 46 94 — Postgiro 37.43.17

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN
IN HET BUITENLAND

Frankrijk : DARGAUD S.A., 12 r. Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/S.

Zwitserland : INTERPRESS S.A., 16 r. Beausejour, 1.000 Lausanne

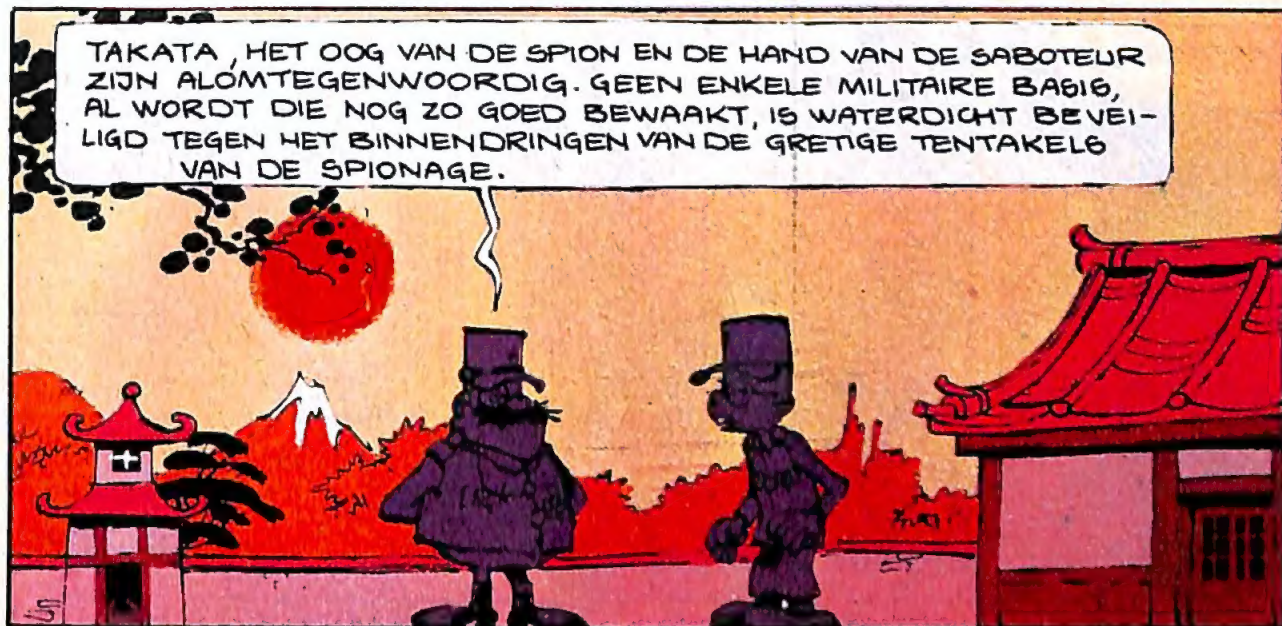
Canada : LES MESSAGERIES, 8320 de Lorraine, Anjou 437, Québec.

ABONNEMENTEN	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	160 F	f 8,35	190 BF
6 maanden	300 F	—	360 BF
1 jaar	590 F	f 33,40	700 BF
2 jaar	1.150 F	—	1.370 BF

* Advertenties voor België : Tel. 02/22.56.00

Advertenties voor Nederland : KUIFJE-NEDERLAND.

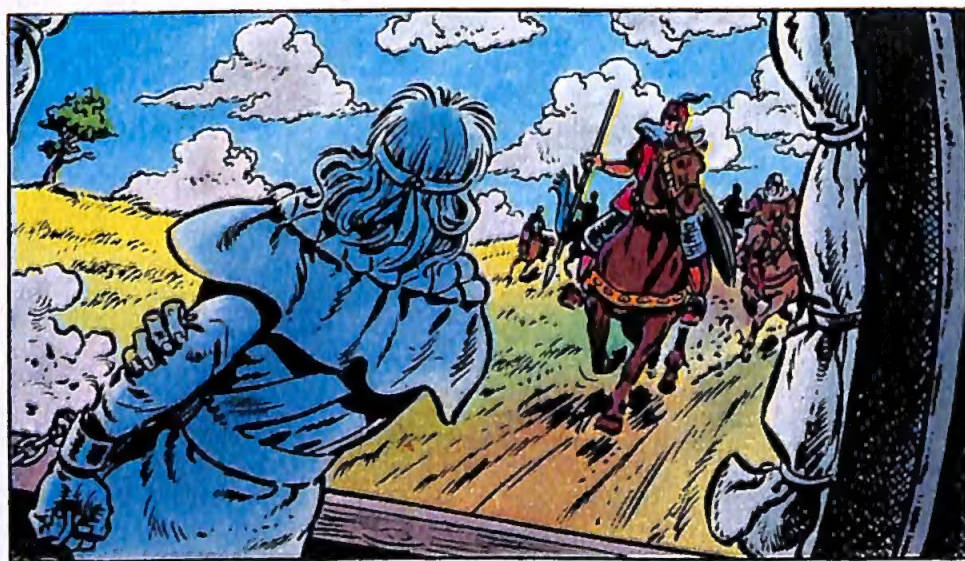

DE KOENE RIDDER

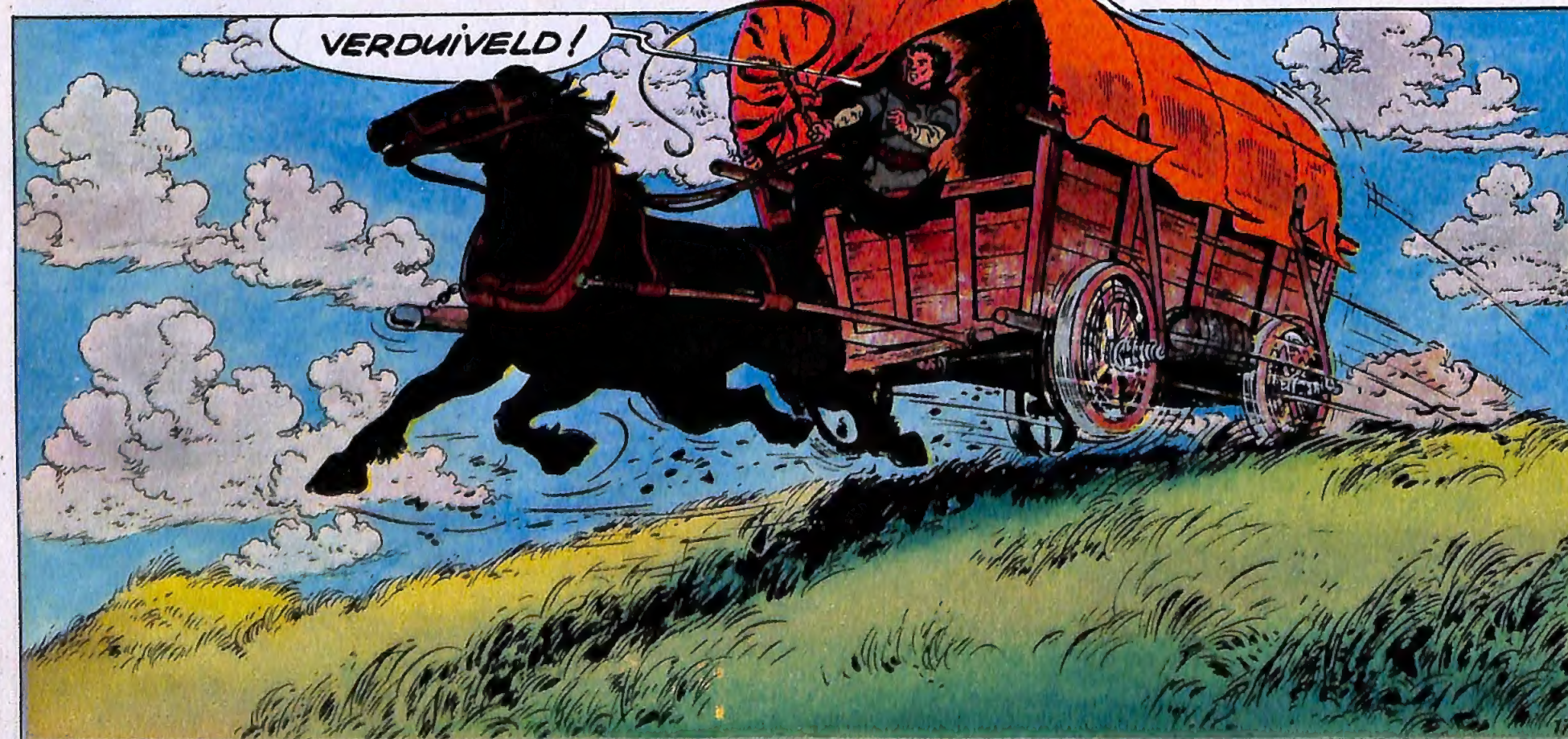
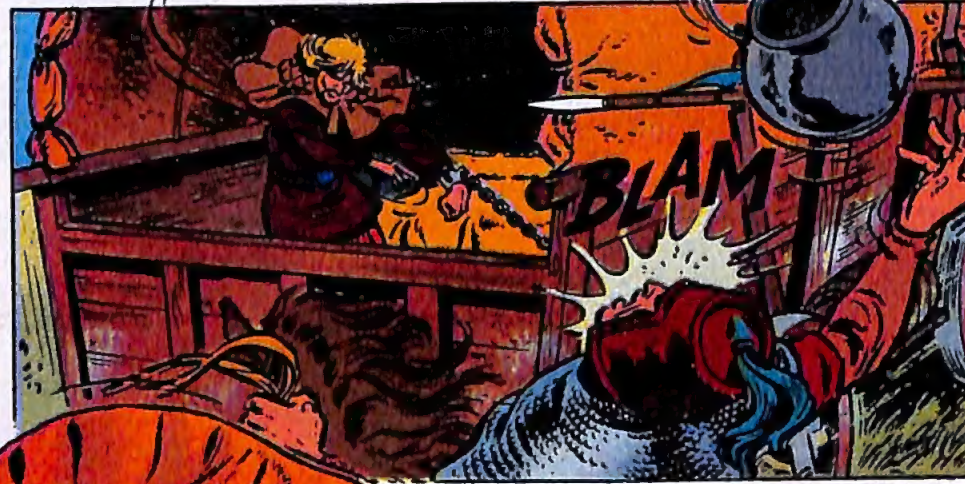
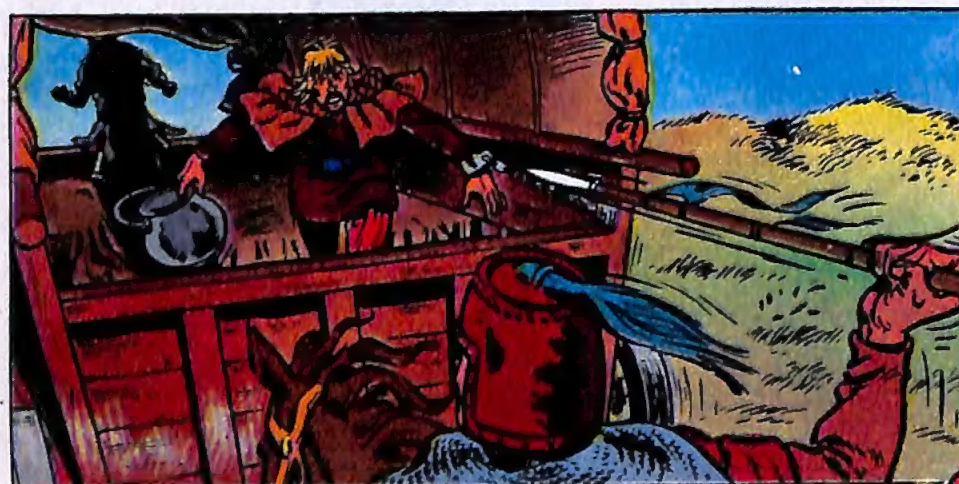
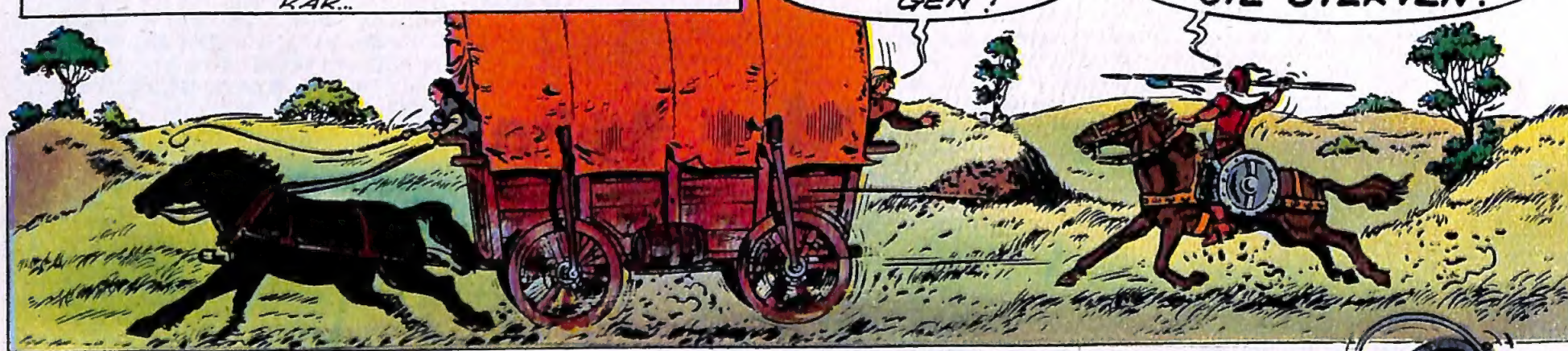
François
CRAENHALS

EEN VAN DE RUITERS HEEFT ZICH LOSGE-
MAAKT UIT DE GROEP. HIJ IS BINA BIJ DE
KAR...

HELP ME! IK
ZIT GEVAN-
GEN!

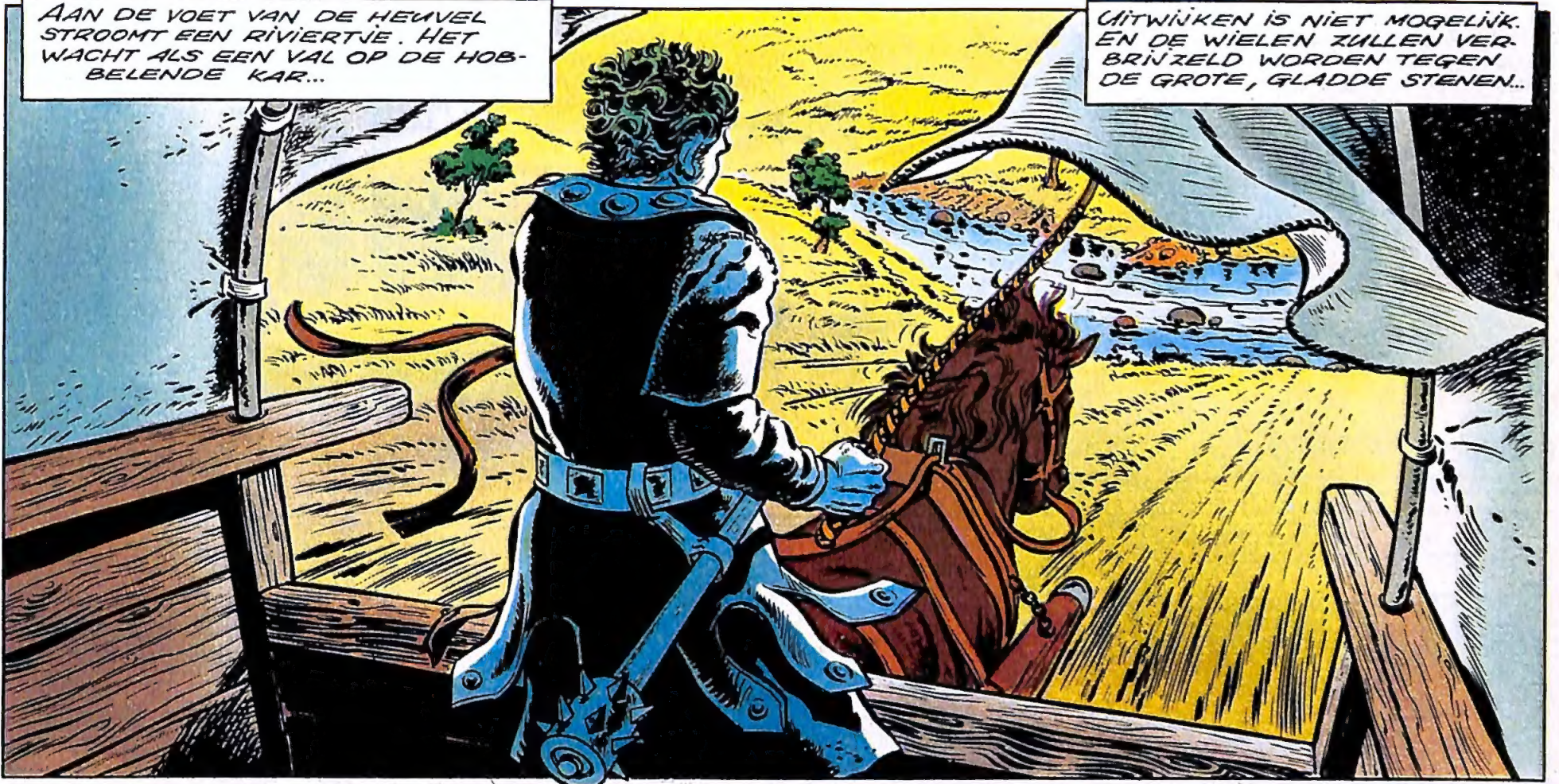
JIJ ZULT ALS EER-
STE STERVEN!

de schat van de wijze

AAN DE VOET VAN DE HEUVEL
STROOMT EEN RIVIERTJE. HET
WACHT ALS EEN VAL OP DE HOB-
BELENDE KAR...

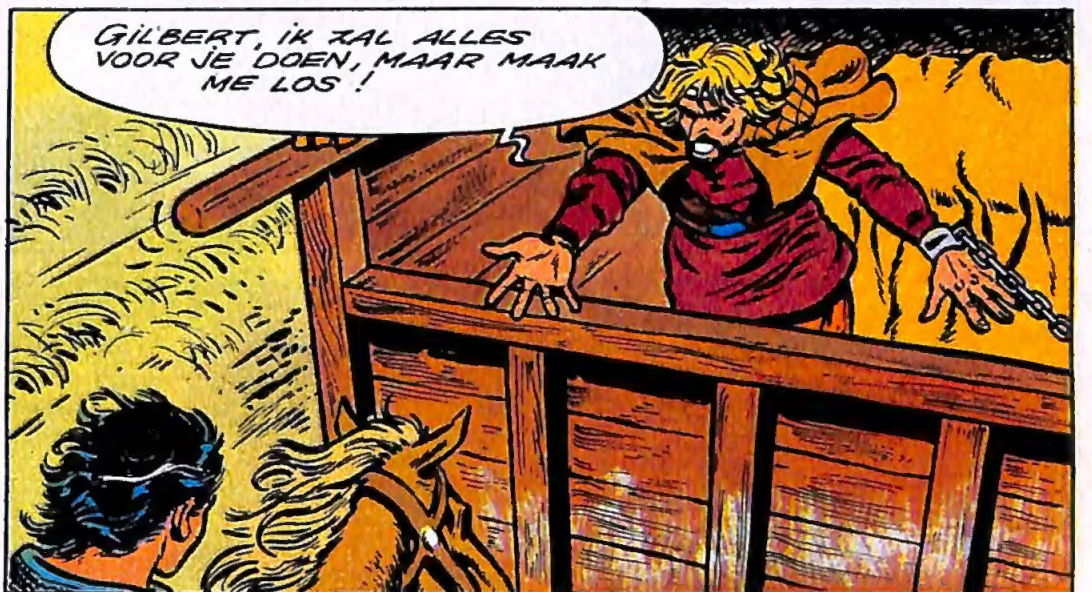

UITWIJKEN IS NIET MOGELIJK.
EN DE WIELEN ZULLEN VER-
BRINZELD WORDEN TEGEN
DE GROTE, GLADDE STENEN...

OP DAT MOMENT IS GILBERT BIJ DE HUIF-
KAR. HIJ ZIET METEEN HET GEVAAR.

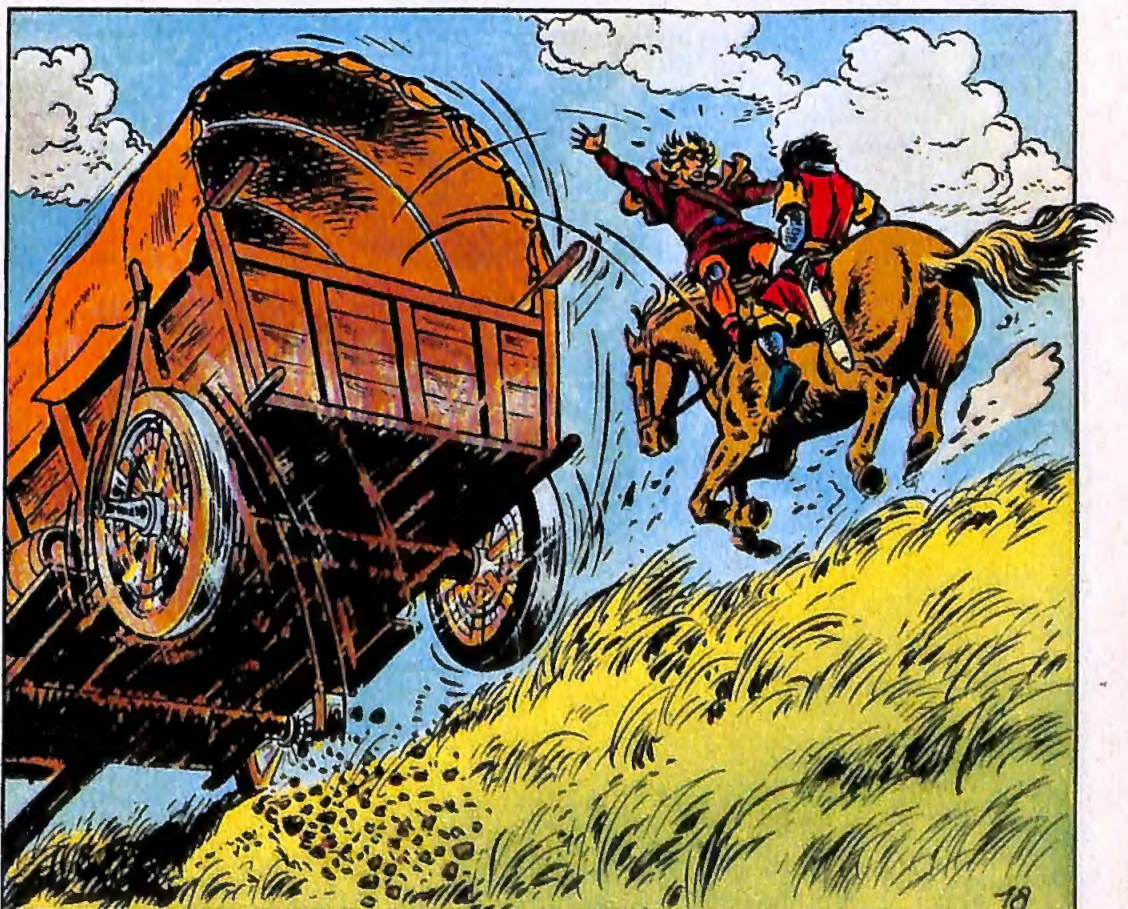

GILBERT, IK ZAL ALLES
VOOR JE DOEN, MAAR MAAK
ME LOS!

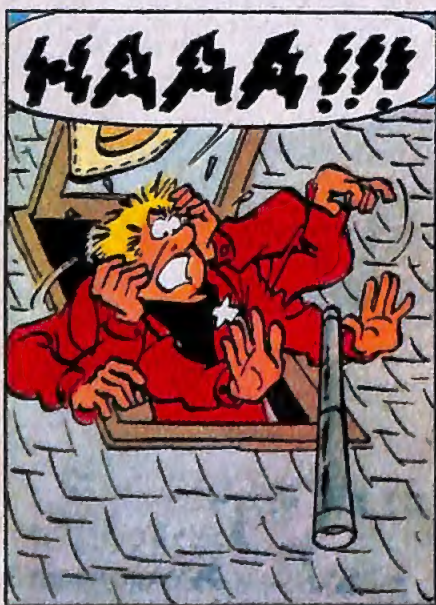
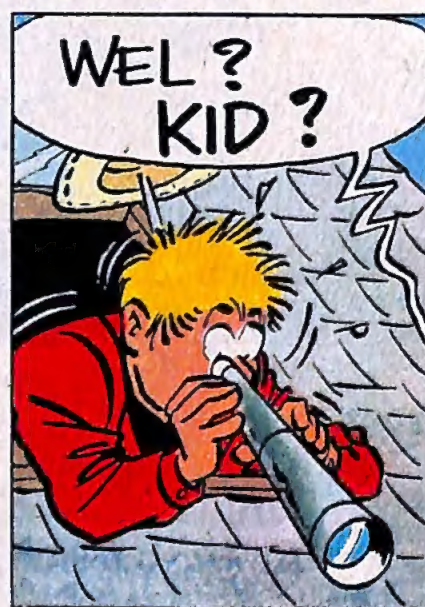
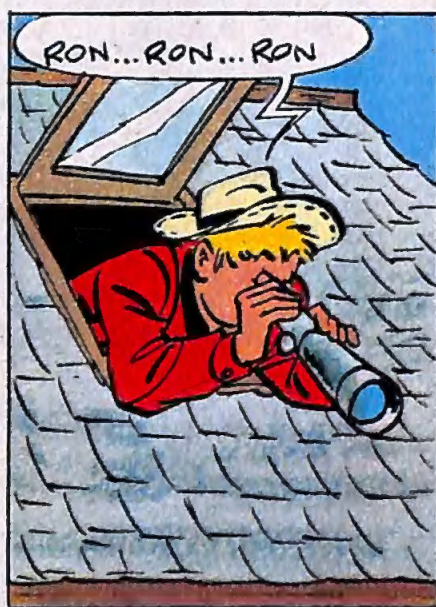
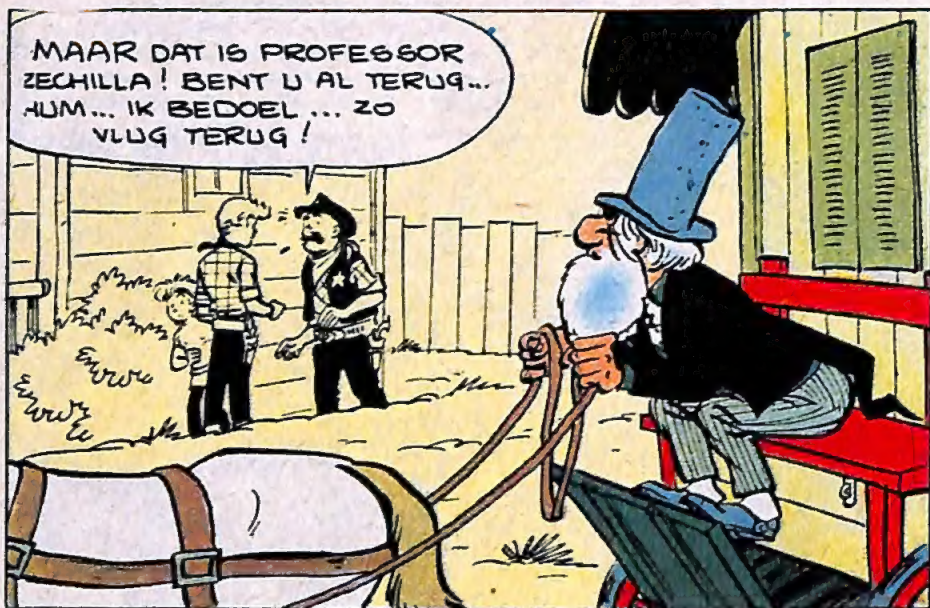
VLUUUG!

SPRING OP
MIJN PAARD!

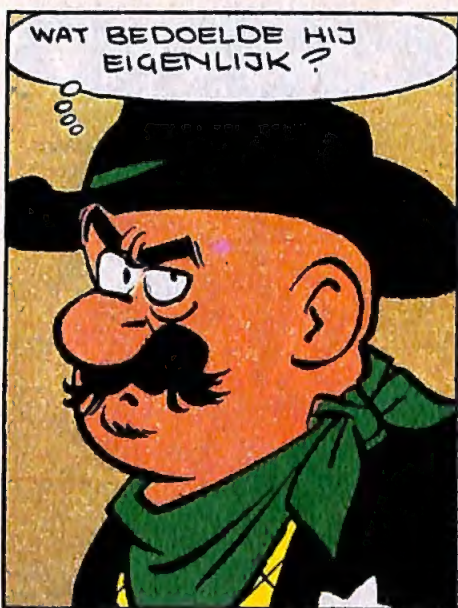
wordt vervolgd

de ijzeren cowboy

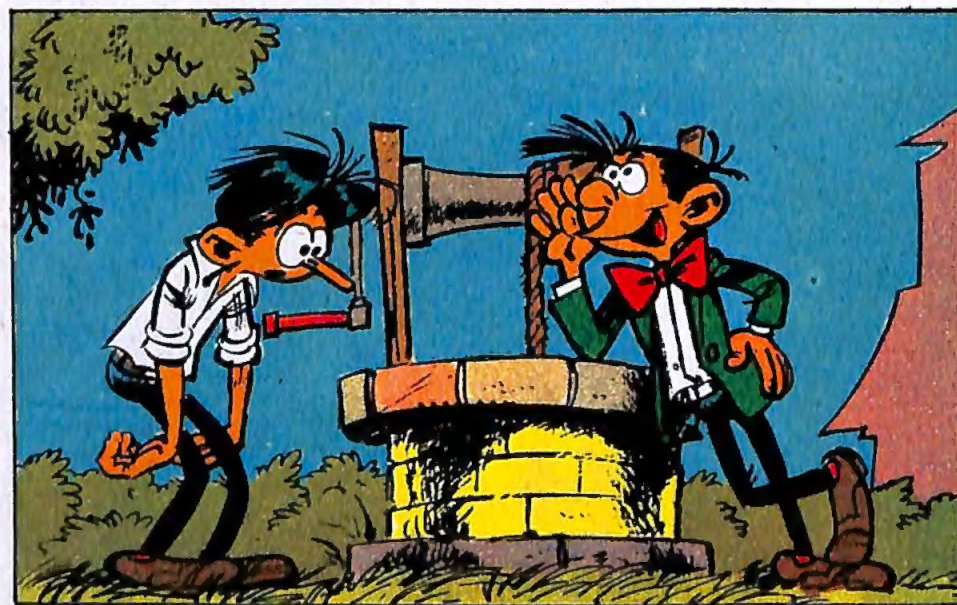
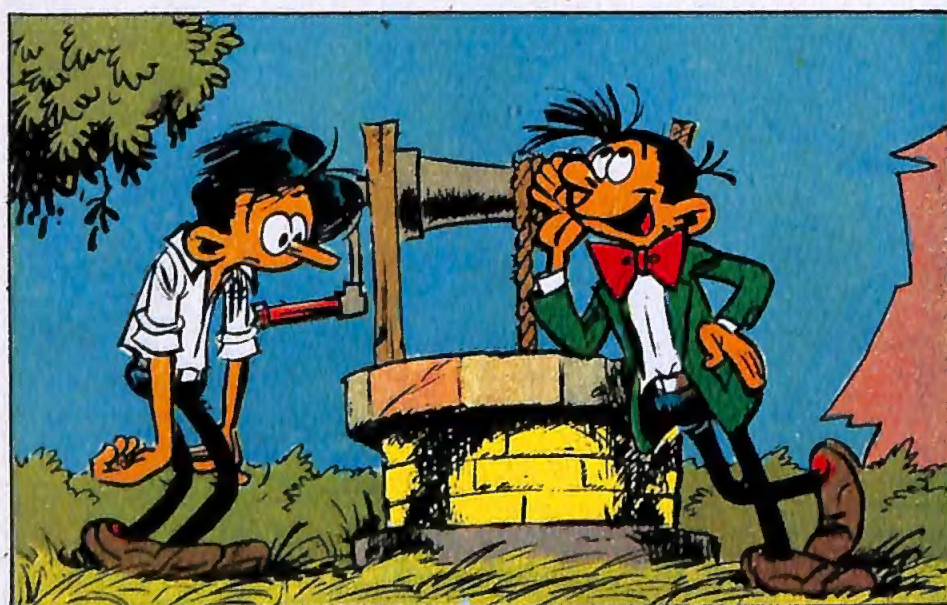
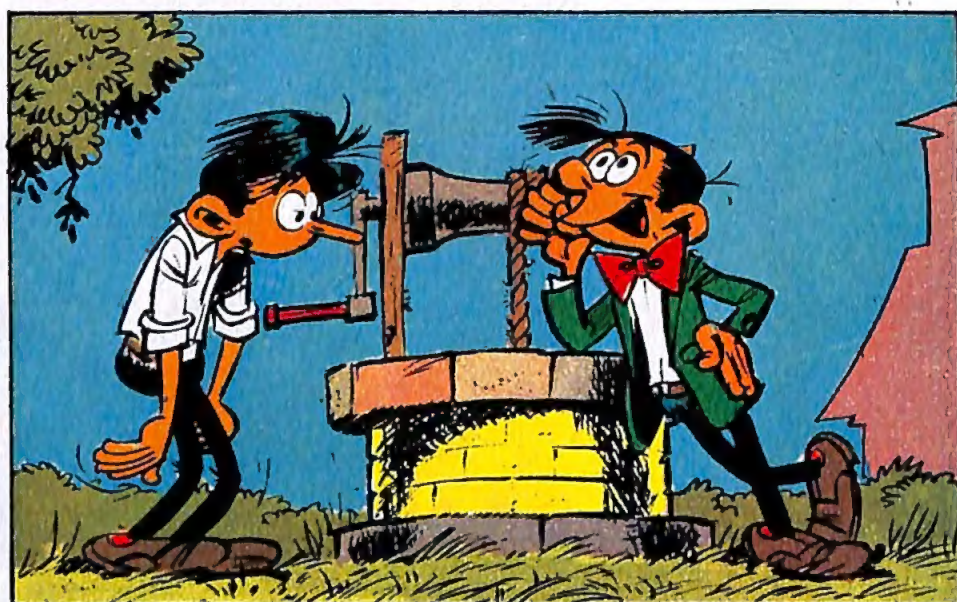
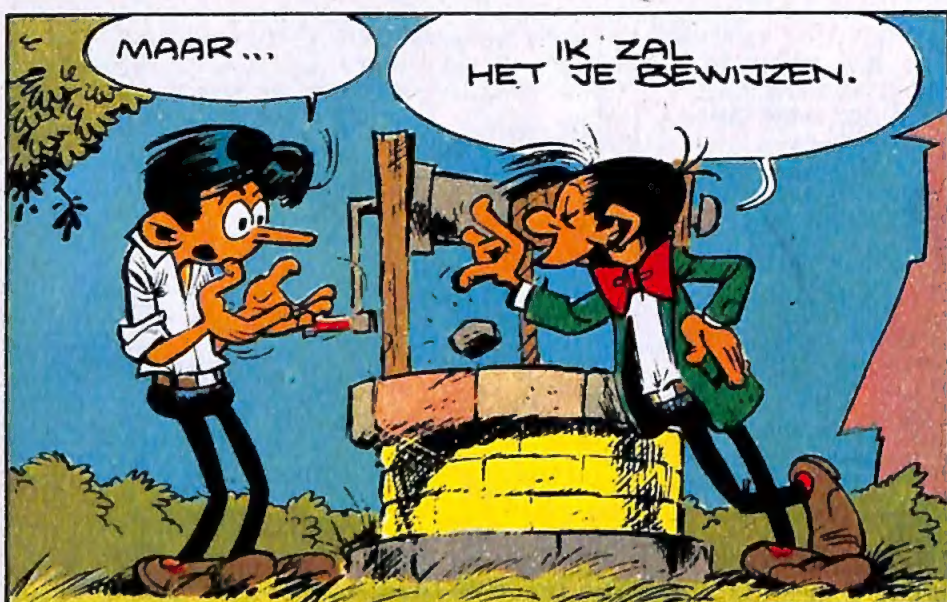
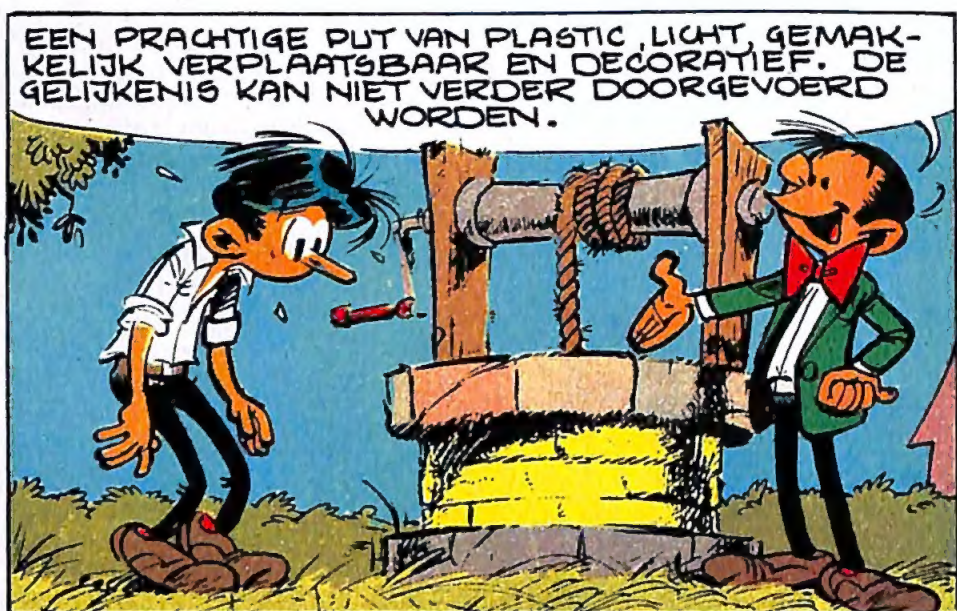

TON en TINNEKE

MITTEI
GODARD

Opgelet! Een Bifi-eter in actie!...

Uit de weg voor de doordrijver! De recordbreker. Het haantje-de-voorst. De overwinnaar! In alles. Hoe hij dat klaarspeelt? Hij teert niet op snoep: hij smult Bi-Fi. Om 10 en 4 en 6 uur eet hij die voedzame smul-salami. Boordevol energie. Word ook Bifi-eter... dan kom je beter vooruit!

Bi-Fi

de voedzame smul-salami

BRUNO BRAZIL

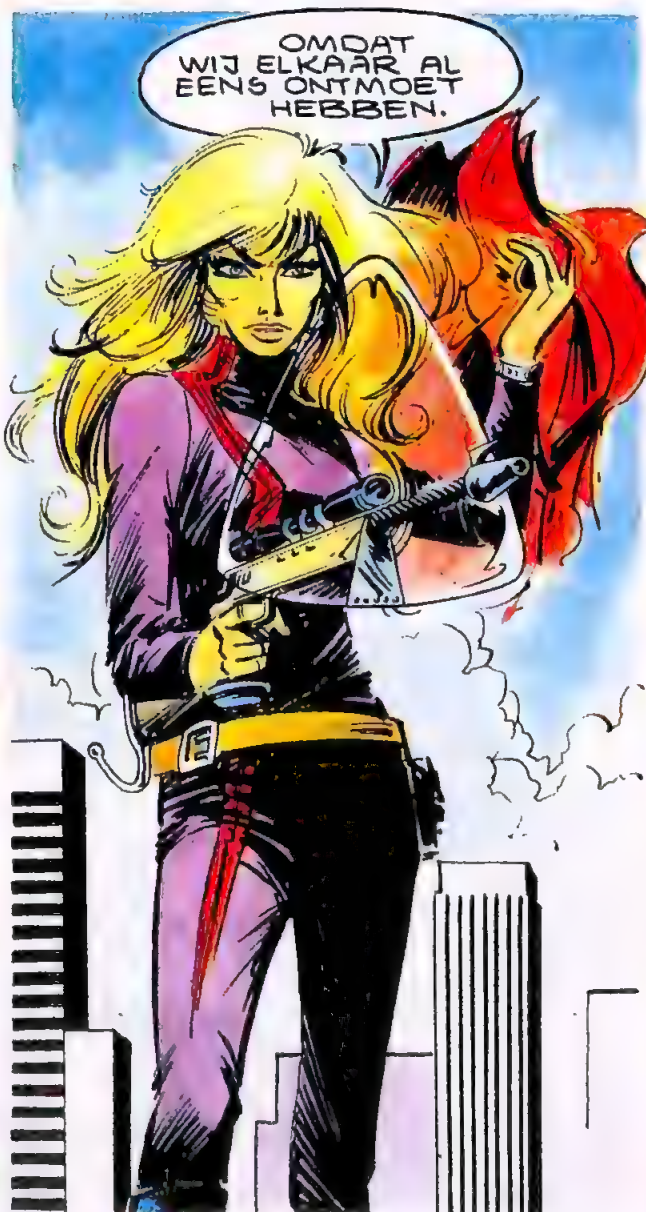
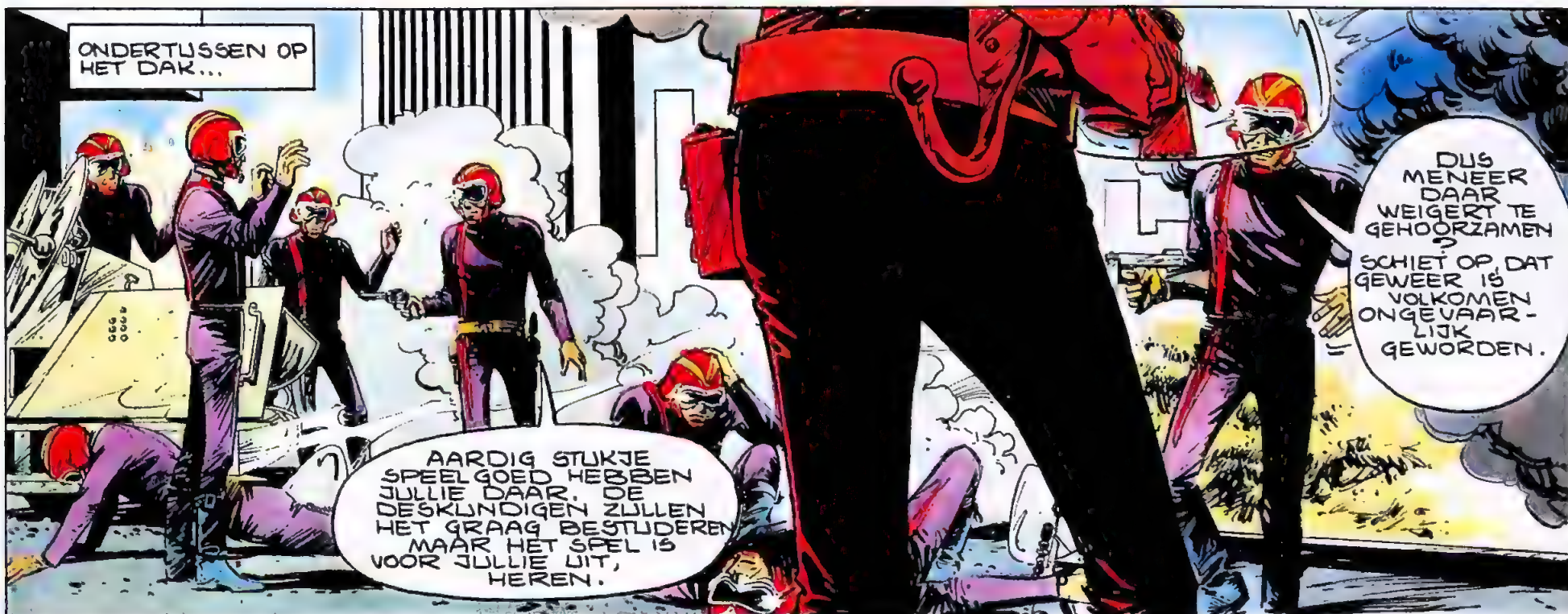

William VANCE
Louis ALBERT

de versteende stad

**VOOR JOU ...
100%
GRATIS
GESCHENKEN
DANK ZIJ
SEGA!**

Schaf je vlug de nieuwe SECA
katalogus aan en vraag regelmatig
uw geschenkgeld in alle SECA
Benzine-Stationen en bij alle
handelaars.

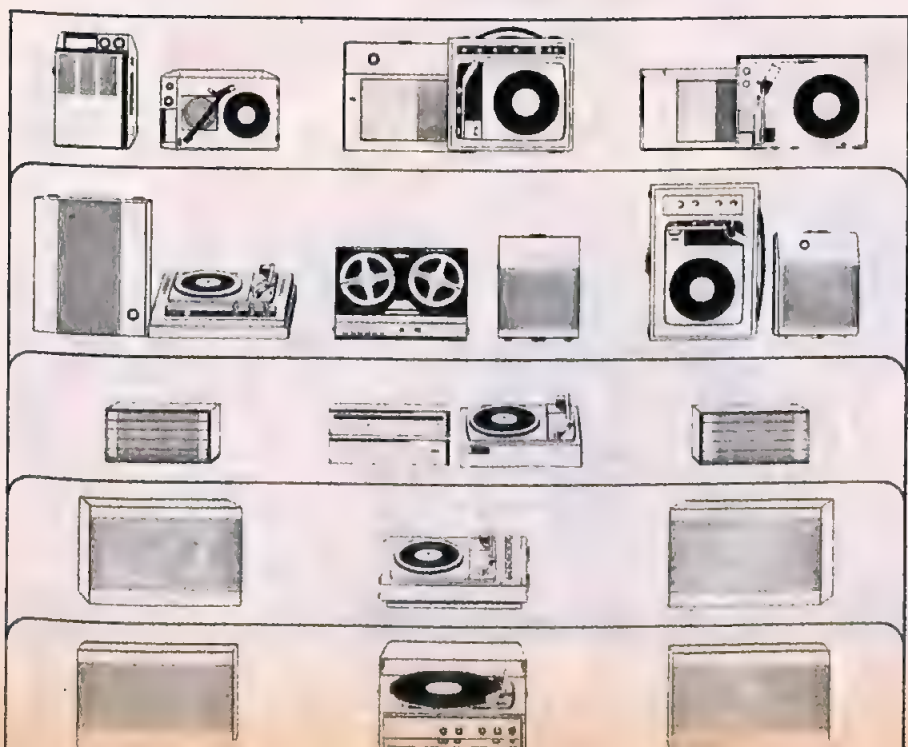

SBR denkt jong... en heeft knettergekke prijzen!

Ze zijn werkelijk F-O-R-M-I-D-A-B-E-L
de nieuwe reeksen elektrofoons, bandopnemers
en HiFi ketens 1971.

Loop vlug even binnen bij een van de 873 erkende SBR
specialisten : u zult versteld staan door de demonstratie...
en aangenaam verrast zijn door de prijs !

Vraag de prachtige kleuren-catalogus van SBR !

SBR

Knip de antwoordkoepon af en stuur hem naar SBR, Leuvensesteenweg 479-493, 1030 Brussel.

U ontvangt dan, zonder verbintenis, onze luxueus geïllustreerde kleuren-catalogus.

Naam .....

Voornaam .....

Straat ..... nr .....

Postnummer .....

Woonplaats .....

SBR

Leuvensesteenweg 479-493

1030 BRUSSEL - Tel. (02) 36.10.00

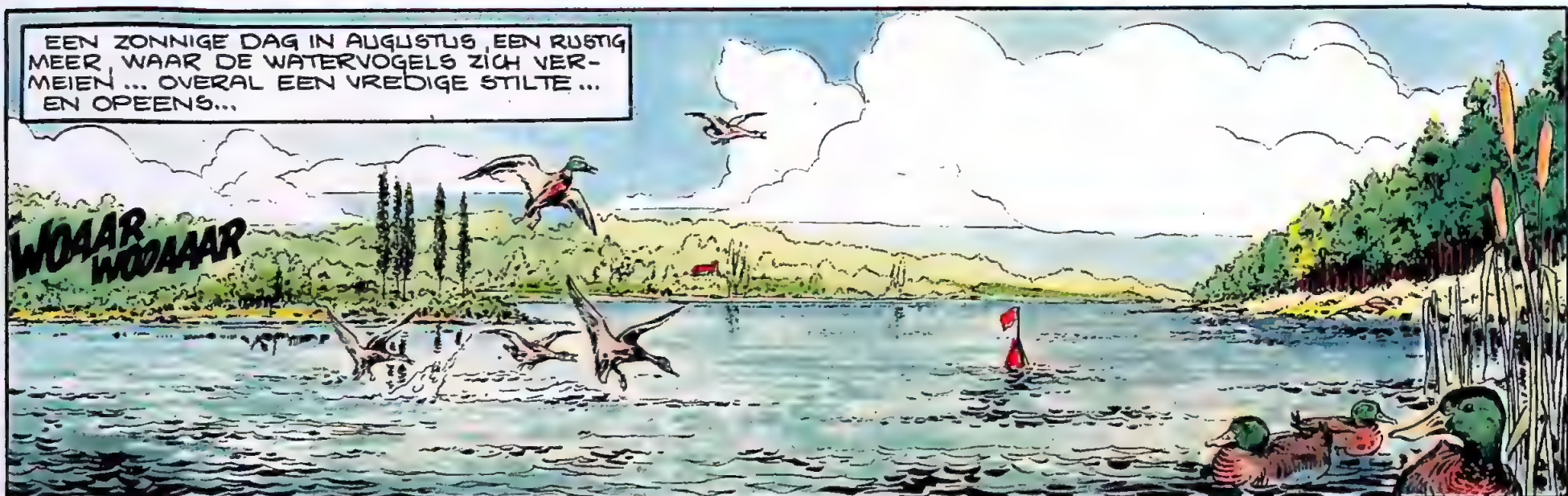

De dulle 6 uren-race van Parijs

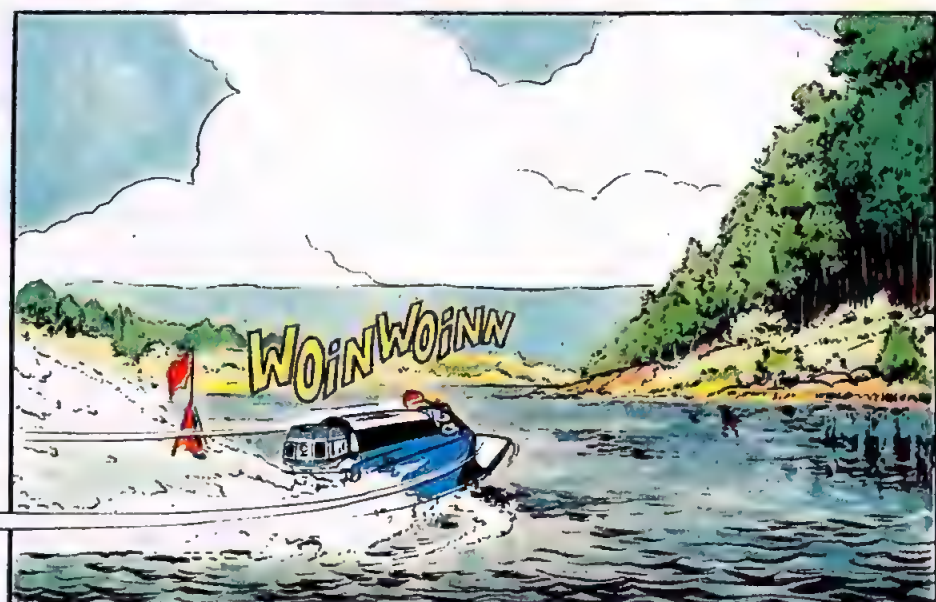
MICHEL VAILLANT

EEN ZONNIGE DAG IN AUGUSTUS, EEN RUSTIG MEER, WAAR DE WATERVOGELS ZICH VERMEIEN ... OVERAL EEN VREDIGE STILTE ... EN OPEENS...

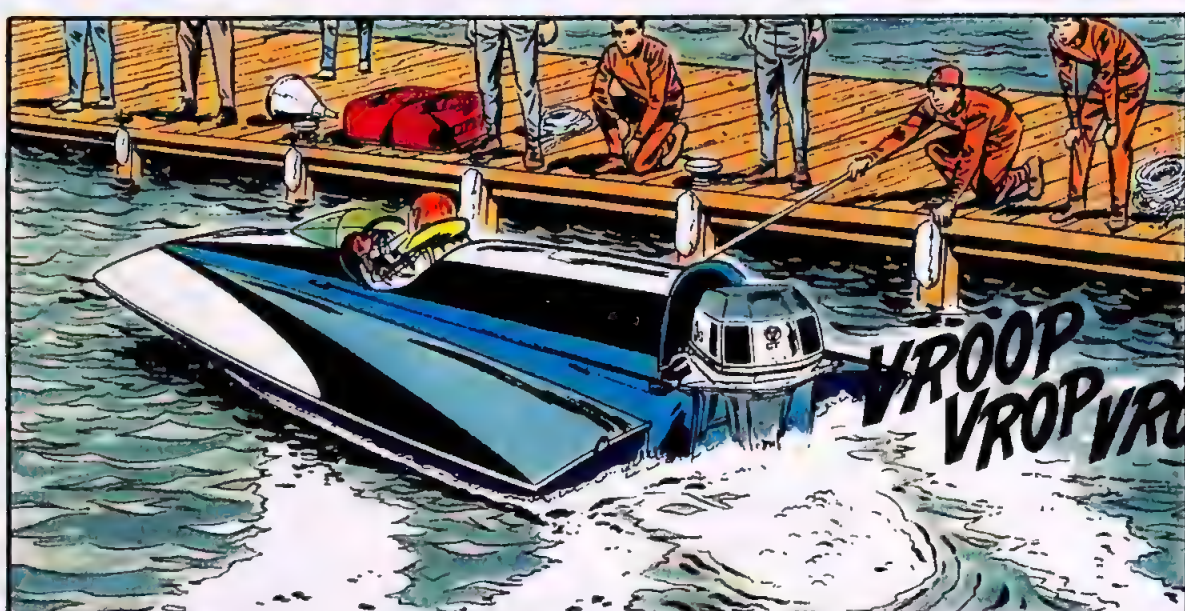
WOAAAR
WOAAAR

...HET OORVERDOOVENDE GEGIER VAN EEN MOTOR EN EEN SNELLE BOOT...

TEN MINUTEN LANG ZAAIT DE BOOT PANIEK OM HET KRANKZINNIGE BALLET PLOTSE- LING TE ONDERBREKEN EN TERUG TE KEREN NAAR DE STEIGER

DE CARBURATOR WERKT UITSTEKEND, MAAR WE MOETEN EEN ANDERE SCHROEF PROBEREN MET EEN TRANSMISSIEVER- HOUDING VAN 14-23....

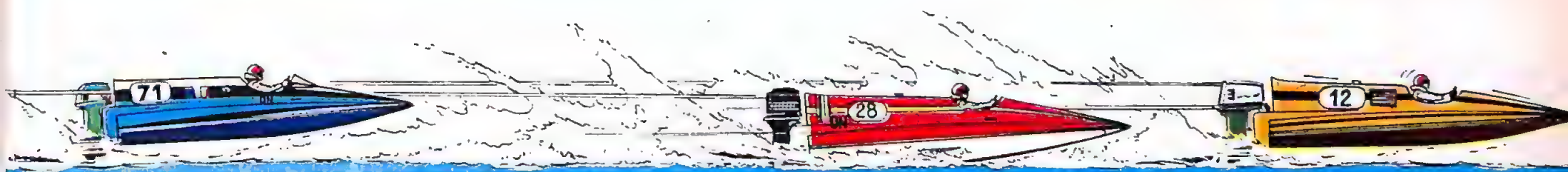

VERDER DOET DE "POWER TRIM" HET UITSTEKEND.

MOOI, MENEER MICHEL... DAN IS AL- LES IN ORDE VOOR DE VUEGBOOT VAN VAILLANT.

DIT ZIJN DE VOOR-
NAAMSTE KENMERKEN
VAN DEZE NIEUWELING
VAN VAILLANT...

TWEE DRIJVERS OPZIJ EN EEN TUNNEL IN HET
MIDDEN, EEN BOOT, WAAR GROTE SNELHEDEN MEE
GEMAAKT WORDEN MET BIJZONDER WEINIG VERLIES
DOOR DE STROOMLIJN.

MOTORTYPE V-4 MET
1630 CC EN EEN VER-
MOGEN VAN ONGE-
VEER 160 PK BIJ
6100 TOEREN PER
MINUUT.
BRANDSTOFVERBRUIK:
60 LITER PER UUR.

DE LUCHT
DIE TUSSEN
DE DRIJVERS DOOR-
SCHIET, WERKT ALS EEN
LICHTKLUSSEN, WAARDOOR
DE BOOT NOG LICHTER WORDT.

TOPSNELHEID : 160 KM/U. GEWICHT : 198 KG.
BRANDSTOFRESERVOIR VAN 120 LITER, ACHTER DE BESTUURDER.

POWER-TRIM:
SYSTEEM OM DE
ONDERBOUW OP TE
LICHTEN ZODAT DE
SCHROEF TOCH DE
GEWENSTE TOEREN-
TALLEN BLIJFT MAKEN
VOORAL IN BOCHTEN
ALS DE BOOT DIEPER IN
HET WATER DREIQT
TE ZAKKEN.

IN HET KANTOOR
VAN JEAN-PIERRE
VAILLANT VINDEN WE
ONZE VRIENDEN MICHEL
EN STEVE TERUG.

MICHEL... BEN JE
ZEKER VAN ONZE
KANSEN IN DIE RACE?
IK WIL NIET DAT DEZE
PROEF EEN FIASCO
WORDT...

WE MOETEN HET
PROBEREN... IK
HEB AL HEEL WAT
GEOEFEND MET
STEVE EN WE HEBBEN
DE BOOT GOED IN DE
HAND.

DE INSCHRIJVING IS VOOR ELKAAR. JULLIE KRIJ-
GEN HARDE TEGENSTANDERS. 20 OMC JOHNSON
EN EVINRUDE EN 15 MERCURY'S.

DES TE
BETER, NIETWAAR,
STEVE?

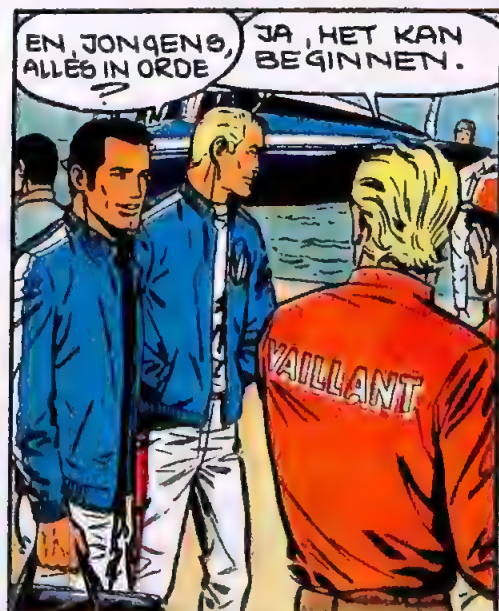
ZEG
DAT WEL!

HET GROTE OGENBLIK IS AANGEBROKEN. VOOR DE EERSTE MAAL DOET EEN BOOT VAN VAILLANT MEE AAN DE
"SIX HEURES MOTONAUTIQUES DE PARIS". DE GLIMMENDE VAILLANTE WORDT ALOM BEWONDERD.

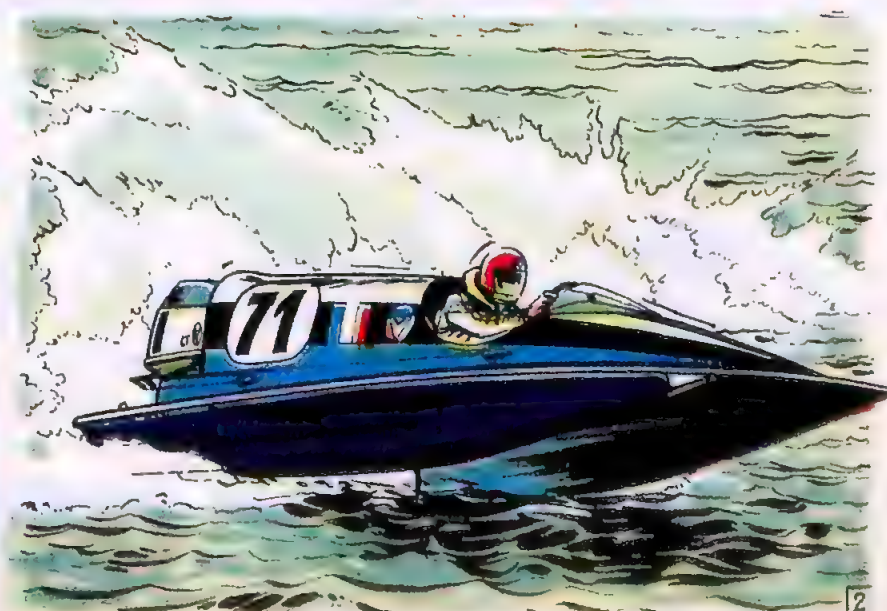

KOM, STEVE, WE MAKEN
ONZE LAATSTE RONDJES.

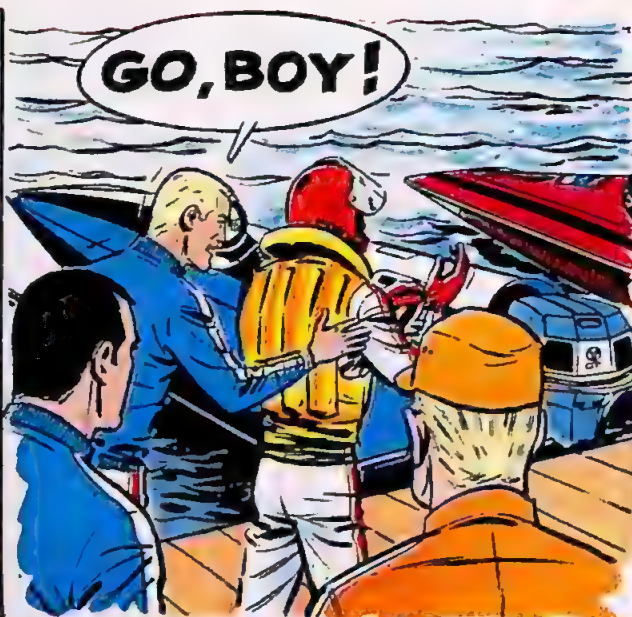
EN, JONGENS,
ALLES IN ORDE

JA, HET KAN
BEGINNEN.

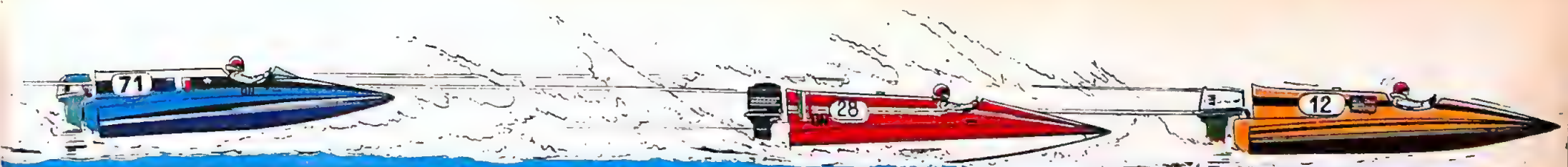

MICHEL VAILLANT

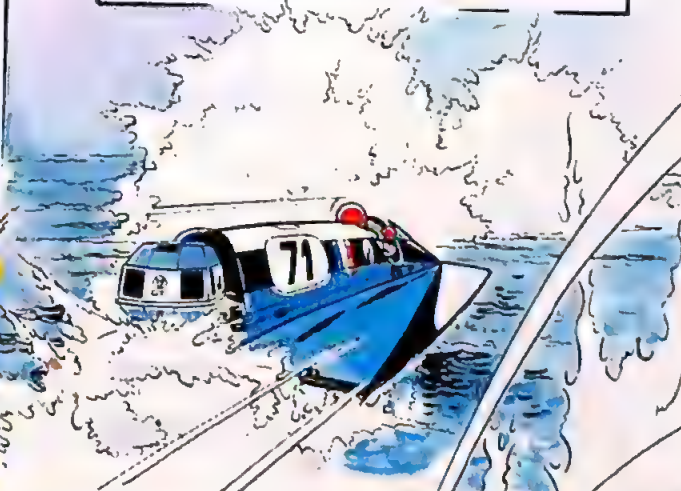
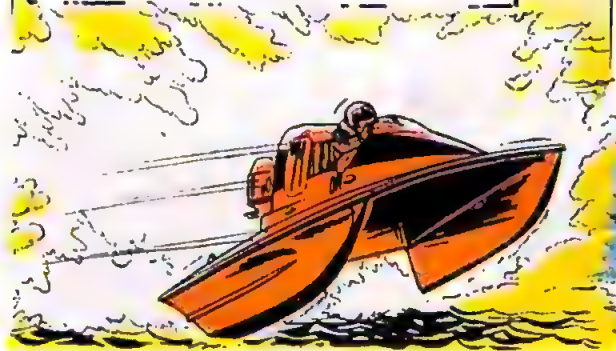

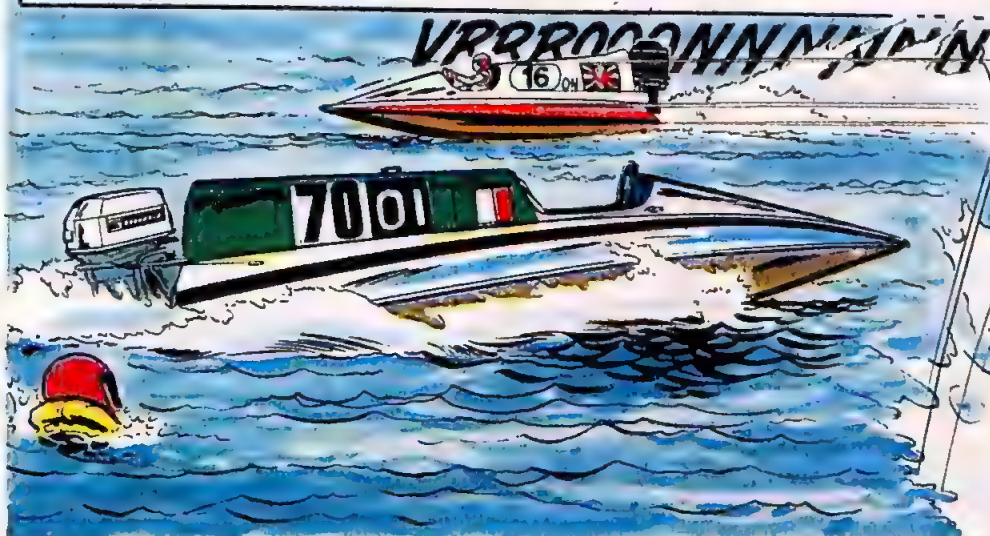

STEVE SCHIET WEG MET ZIJN SNELLE BOOT. HET LIJKT, WEL OF HIJ OVER DE RANDEN VAN DE SCHUIMENDE GOLVEN ZWEEFT. DE GLIDERS SNIJDEN ALS MESSEN DOOR HET WATER...

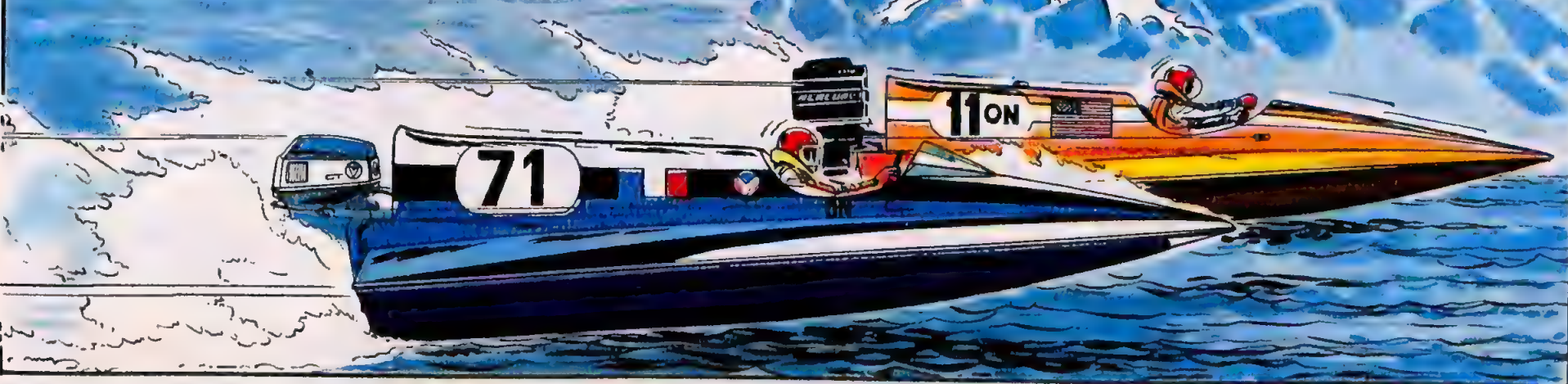
DE SCHROEF WERPT GROTE VLOKKEN SCHUIM EN KOLKENDE WATERMASSA'S OP ACHTER ELKE BOOT...

ER GEBEUREN ONGELUKKEN, DAT KAN NIET UITBLIJVEN...

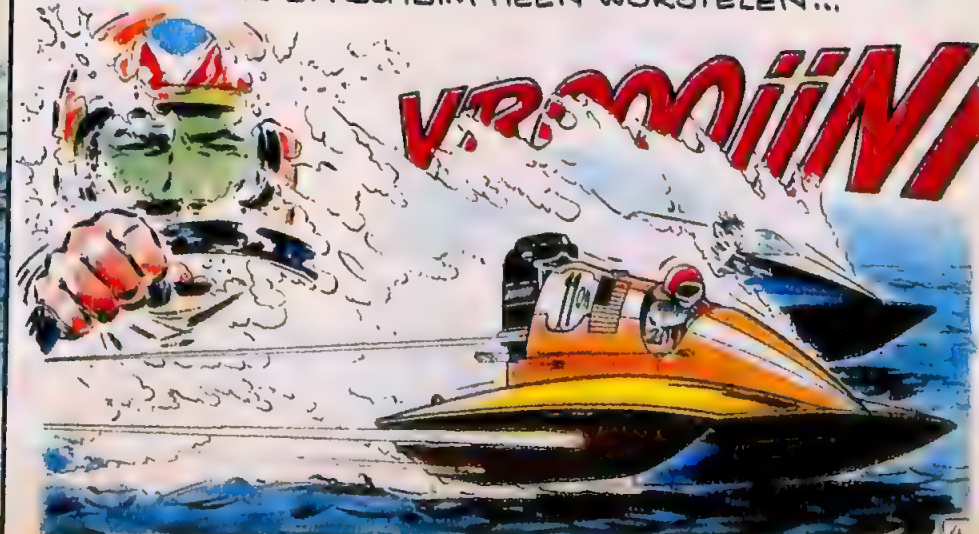
MICHEL HEeft HET STUUR WEER OVERGENOMEN... HIJ IS VAN DE NEGENDE NAAR DE ZEVENDE PLAATS GESCHOVEN... IN RECHTE LIJNEN SCHIETEN DE BOTEN VOORWAARTS MET 160 KM / U.

MICHEL PROBEERT VERSCHILLENDE KEREN ZIJN VOORGANGER VOORBIJ TE GAAN...

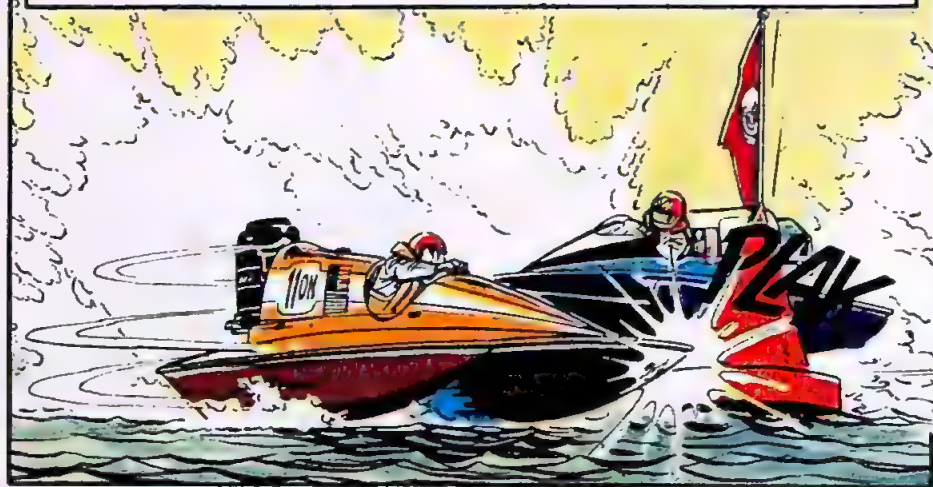
... MAAR HIJ MOET ZICH DOOR EEN WARE MUUR VAN WATER EN SCHUIM HEEN WORSTELN...

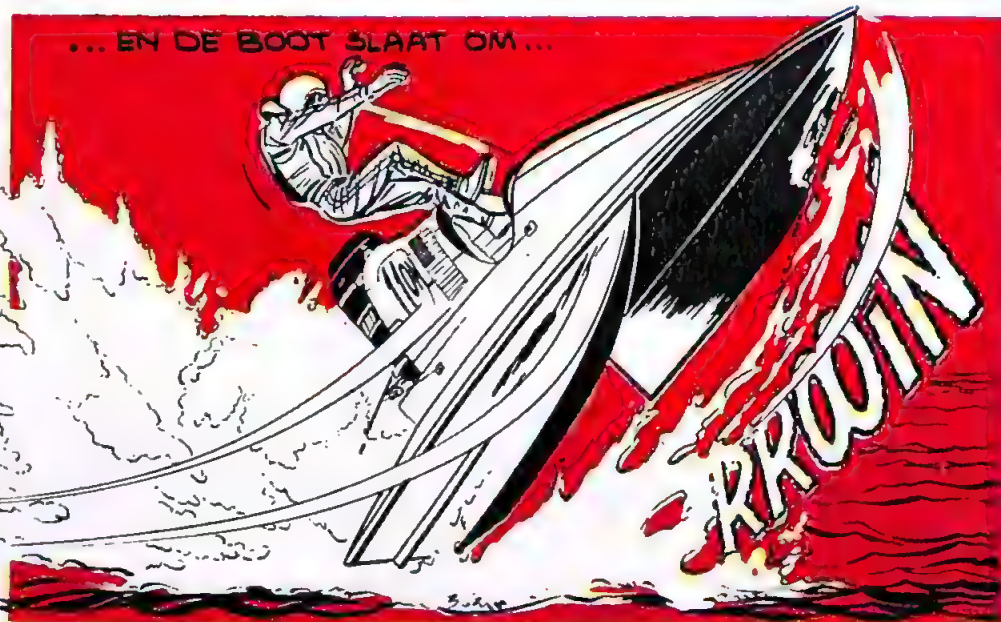

MICHEL VAILLANT

VLAKBIJ DE ESSO-BOEI MAAKT DE BESTUURDER VAN DE MERCURY EEN FOUT. HIJ WIL DE BOCHT TE KORT NEMEN, WAARDOOR ZIJN LINKERGLIJDER DE BOEI RAAKT...

... EN DE BOOT SLAAT OM ...

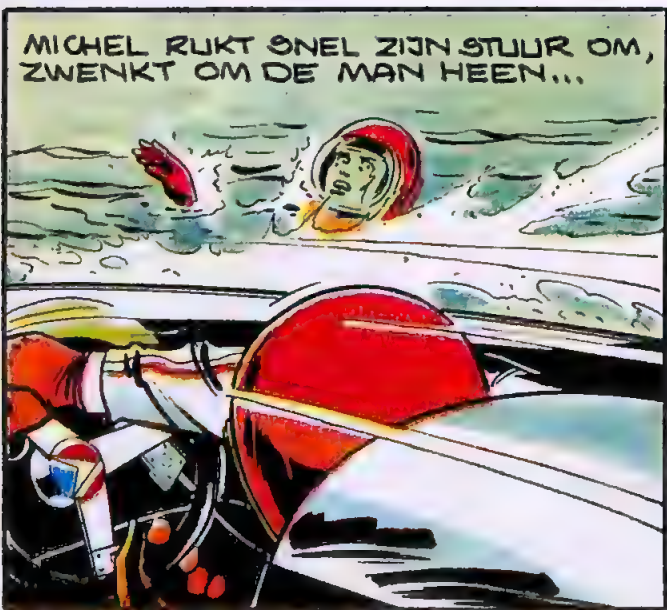
DE BESTUURDER WORDT ER UIT GESLINGERD EN EVEN LATER LIGT DE BOOT OMGEKEERD OP HET WATER. MICHEL MOET OF DE MAN OF DE BOOT RAKEN...

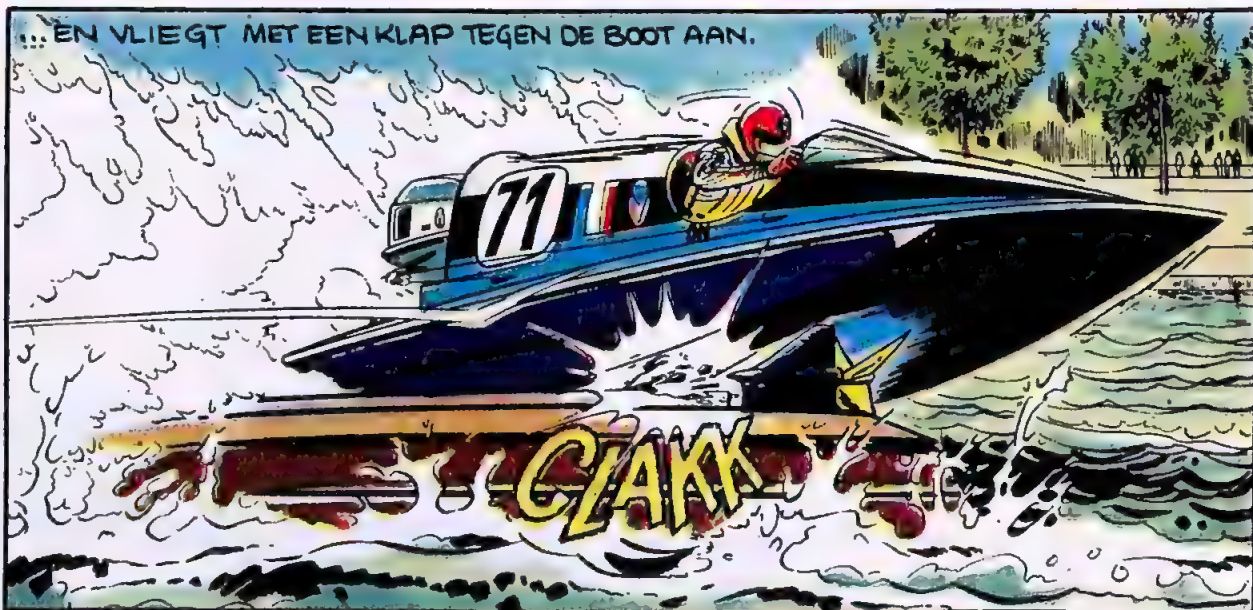
WAT NU?

MICHEL RUKT SNEL ZIJN STUUR OM, ZWENKT OM DE MAN HEEN...

... EN VLIEGT MET EEN KLAP TEGEN DE BOOT AAN.

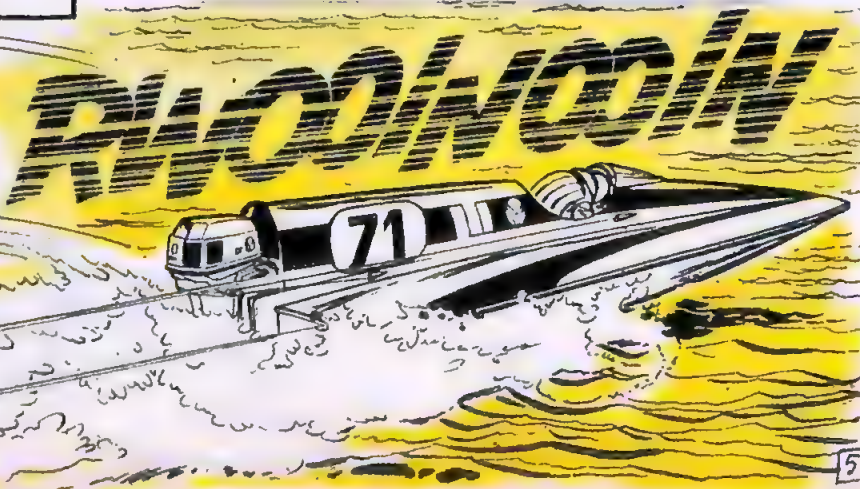
DE SCHOK IS ZO VRESELIJK, DAT MICHEL TEGEN ZIJN STUUR GEWORPEN WORDT WAARDOOR HET VIZIER BREEKT...

NU SLAAT ZIJN HOOFD TEGEN DE ACHTERKANT VAN DE ZITPLAATS EN ONDANKS DE HELM WORDT HIJ BEWUSTELOOS...

OP ONVERKLAARBARE WIJZE BLIJFT ZIJN VOET KLEM ZITTEN OP HET GASPEDAAL, WAARDOOR DE BOOT MET DE BEWUSTELOZE MAN VOORT BLIJFT SUIZEN...

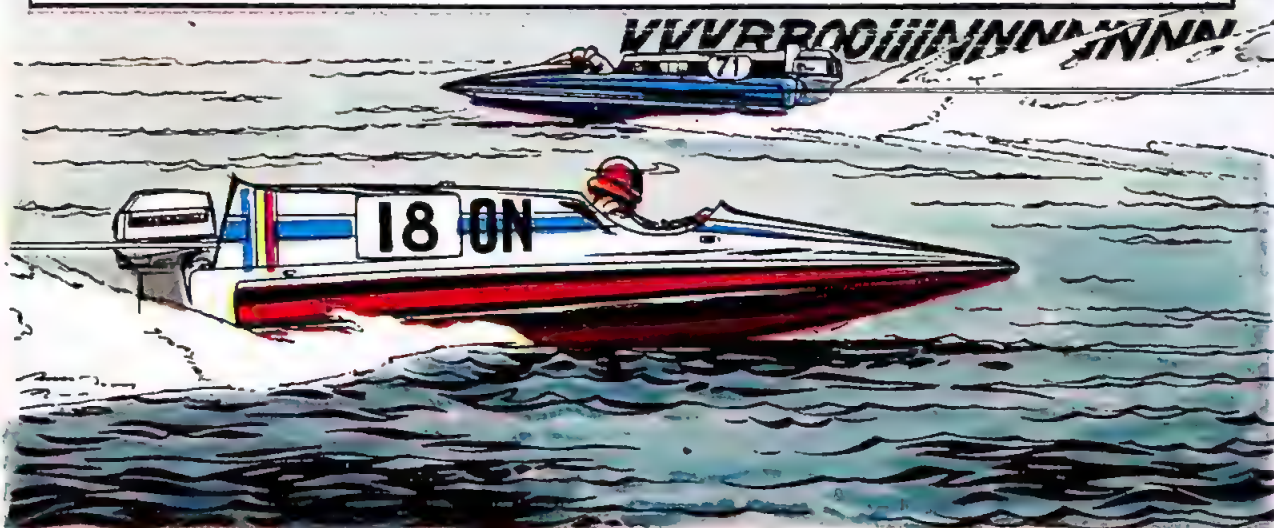

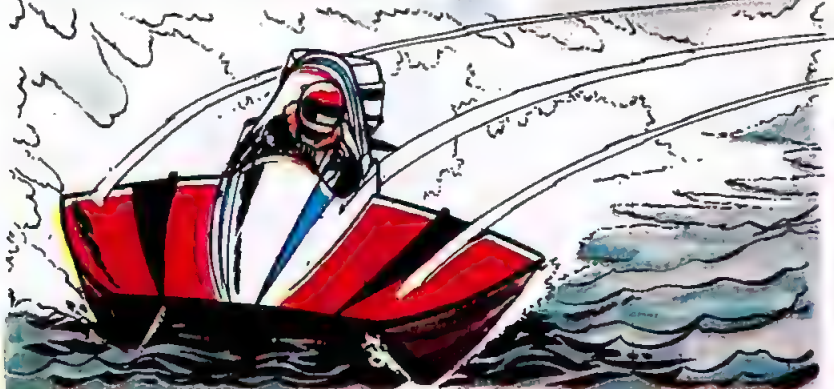
OP DE KADES ZIEN DE TOESCHOUWERS IN WELK GEVAAR MICHEL VERKEERT. AL MEER DAN EEN BESTUURDER HEEFT ZIJN LEVEN VERLOREN DOORDAT ZIJN BOOT OP DE OEVERS TE PLETTER SLOEG...

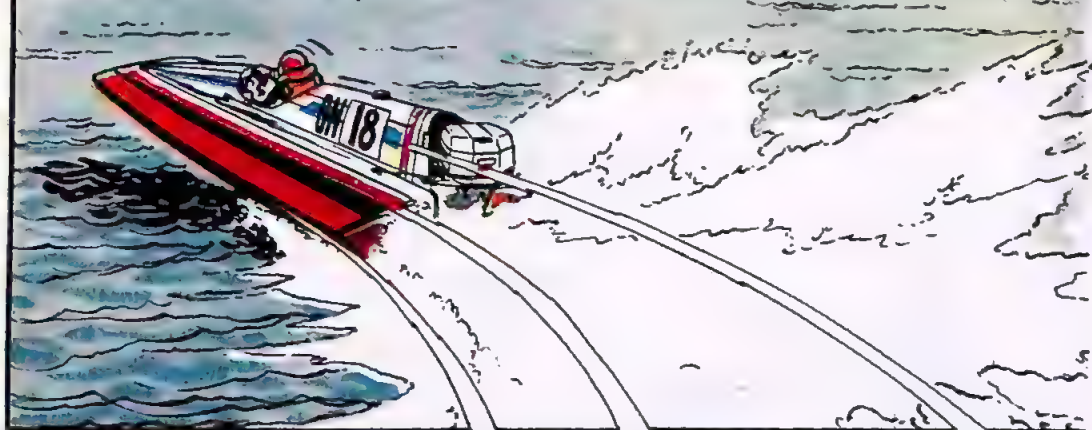
EEN ANDERE DEELNEMER SCHIET IN TEGENOVERGESTELDE RICHTING LANGS DE BOOT VAN MICHEL...

DE MAN BEGRIJPT ONMIDDELLIJK WAT ER GEBEURD IS. HIJ LAAT DE GASSTOEVOER LOS EN TREKT ZIJN BOOT OM, OP GEVAAR AF DAT DEZE OOK KANTELT...

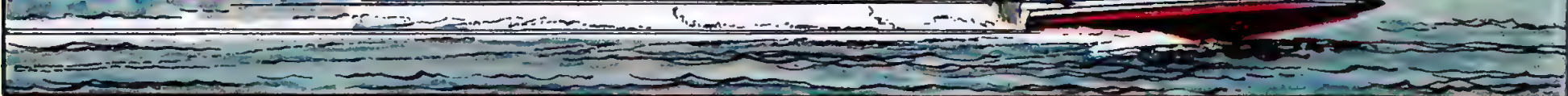

HIJ SCHAKELT DE POWER TRIM IN WAARDOOR DE 18 EEN BOCHT VAN 180 GRADEN MAAKT...

OP VOLLE SNELHEID ZET DE EVINRUDE DAN DE ACHTERVOLGING VAN DE VAILLANT IN...

ROOIIINNNA

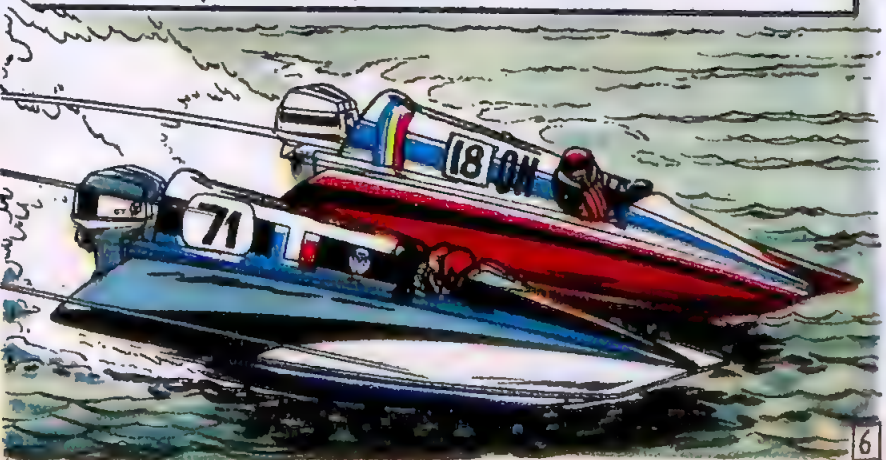
EEN VAILLANT, DIE GEVAARLIJK NAAR LINKS STUURT EN ZO DE WEG VOOR DE BOTEN, DIE UIT DE ANDERE RICHTING KOMEN, VERSPERT, WAARDOOR NOG MEER ONGELUKKEN KUNNEN GEBEUREN...

DANKZIJ ZIJN GROTE TOPSNELHEID KAN DE EVINRUDE IN 900 METER NAAST DE VAILLANT KOMEN. DE BESTUURDER SCHUIFT ER LINKS NAAST EN MINDERT VAART...

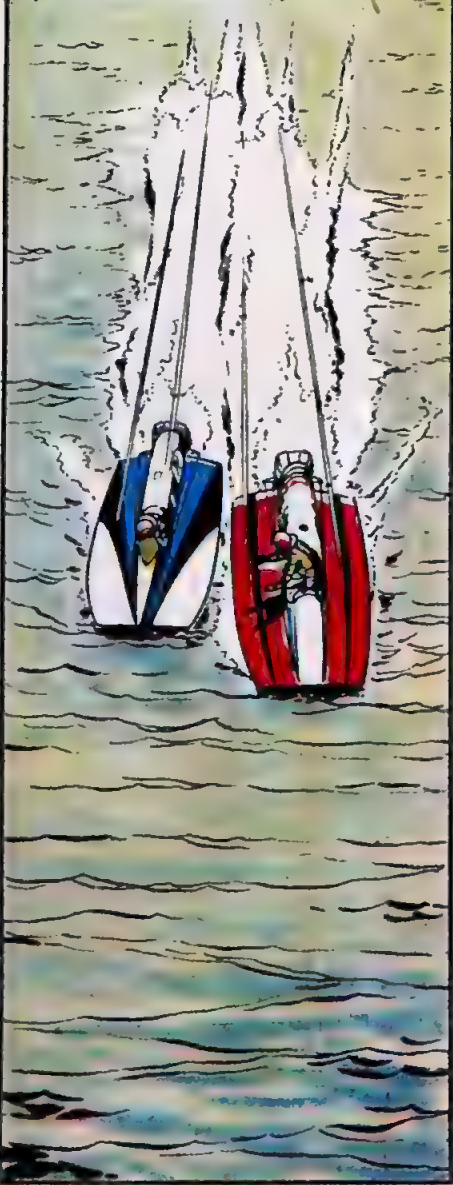
UITERST VOORZICHTIG SCHUIFT DE MAN DE BOTEN TEGEN ELKAAR, WAARDOOR DE KOERS VAN DE VAILLANT GECORRIGEERD WORDT...

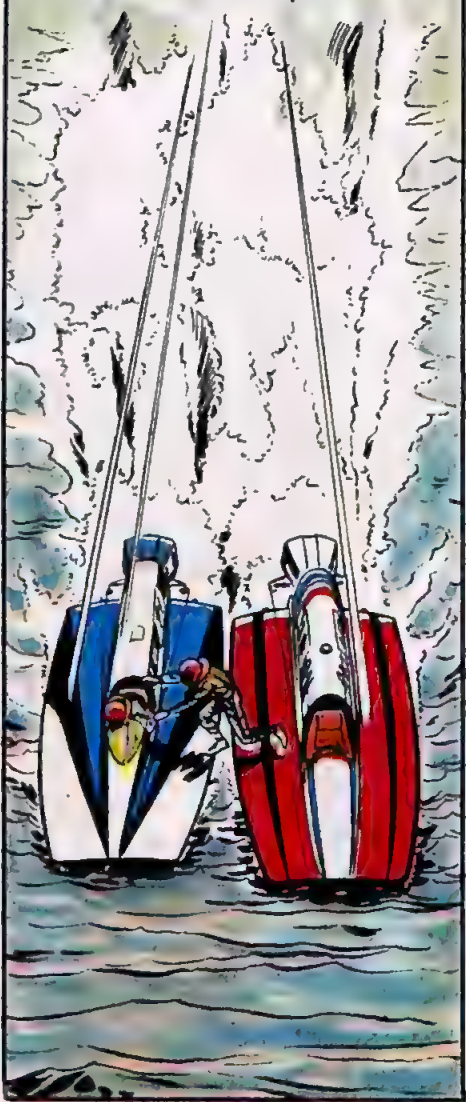

MICHEL VAILLANT

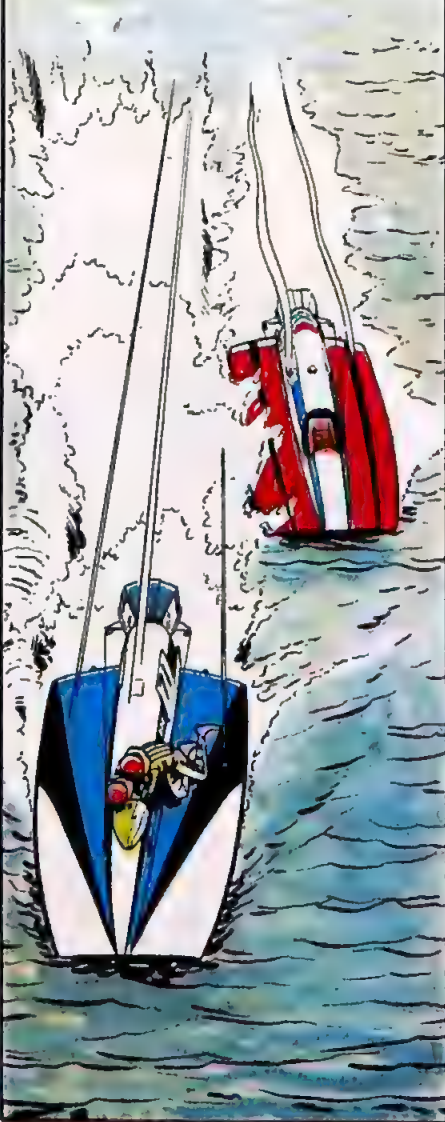
DE MAN BLOKKEERT DE GASTOEVOER...

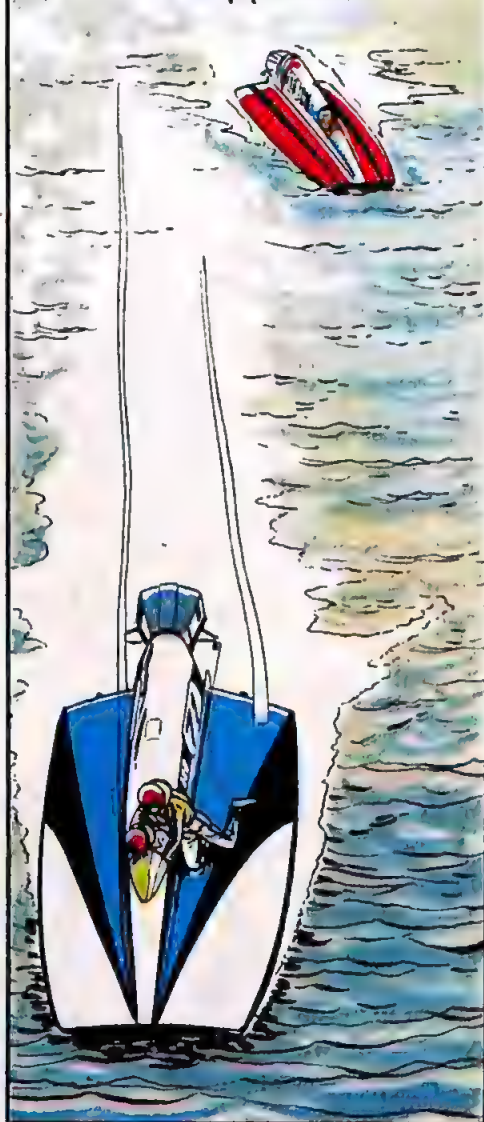
DE GRENDSEL, DIE HET INSTRUMENTENBORD MET HET VEST VAN DE BESTUURDER VERBINT, SCHIET LOS ALS DE MAN OP DE VAILLANT SPRINGT...

DE EVINRUDE BLIJFT ACHTER EN DE MOEDIGE REDDER SLUIT DE GASTOEVOER VAN DE VAILLANT AF.

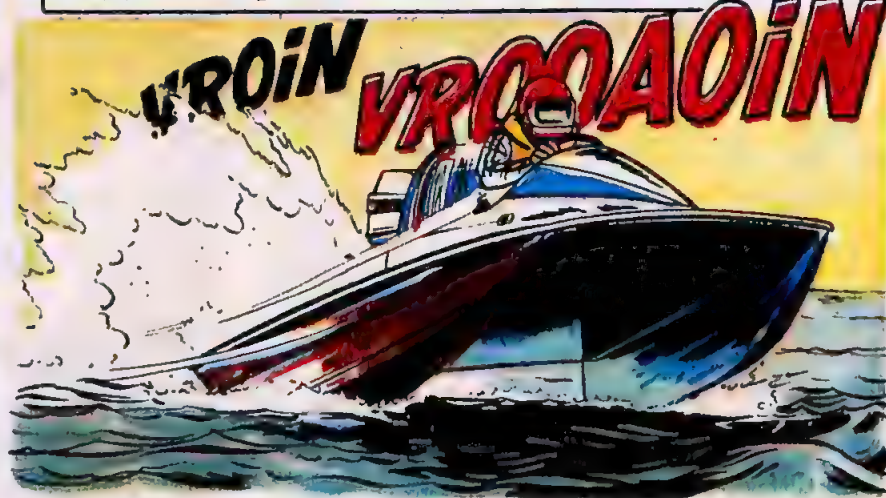
DE VAILLANT BLIJFT EVEN VERDER RUSTIG DOBBEREND OP DE GOLVEN LIGGEN...

DE BOTEN VAN DE REDDINGS-DIENST KOMEN AL GAUW.

DE PILOOT VAN DE 18 WORDT SNEL TERUG-GEBRACHT NAAR DE EVINRUDE EN KAN ZIJN PLAATS IN DE RACE WEER INNEMEN...

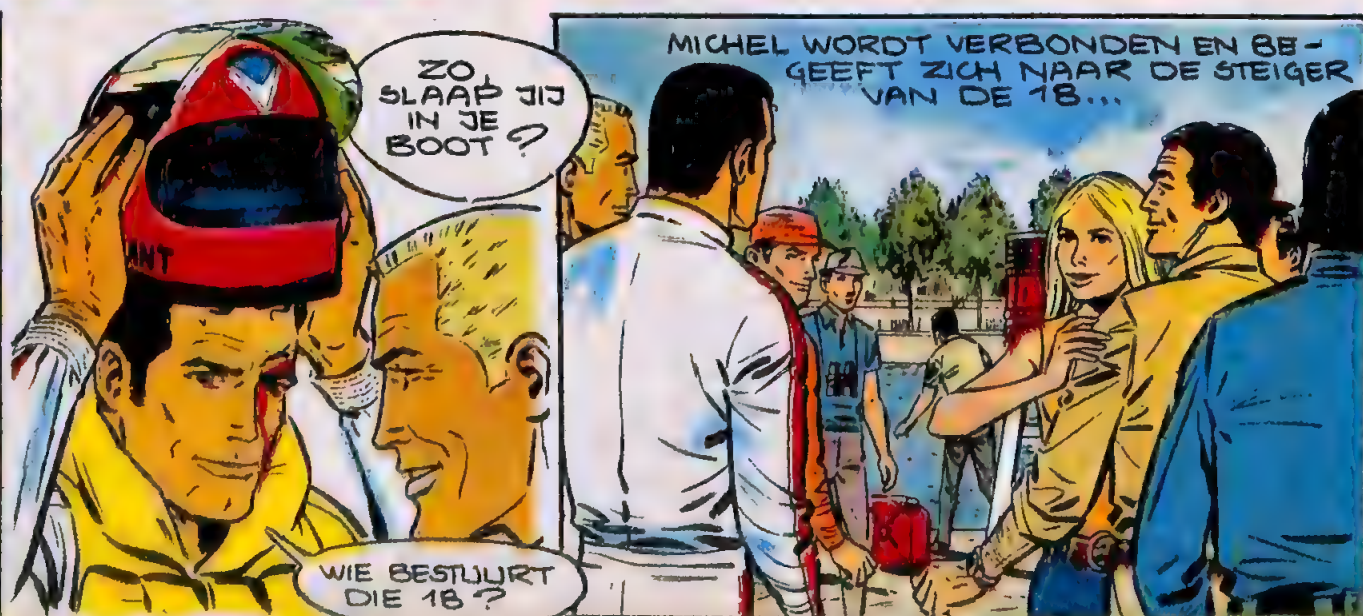

DE VAILLANT WORDT UIT DE SEINE GELICHT...

ZO SLAAP JIJ IN JE BOOT?

WIE BESTUURT DIE 18?

MICHEL WORDT VERBODEN EN BE-GEEFT ZICH NAAR DE STEIGER VAN DE 18...

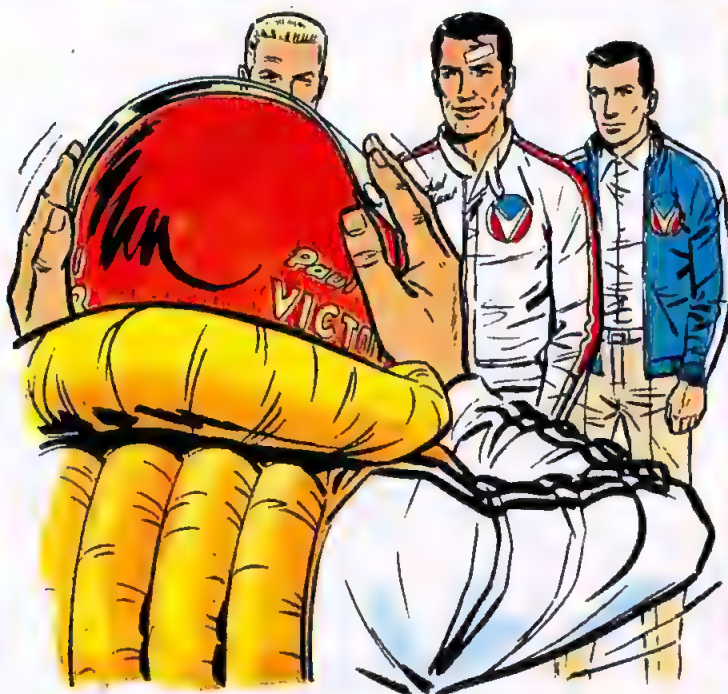
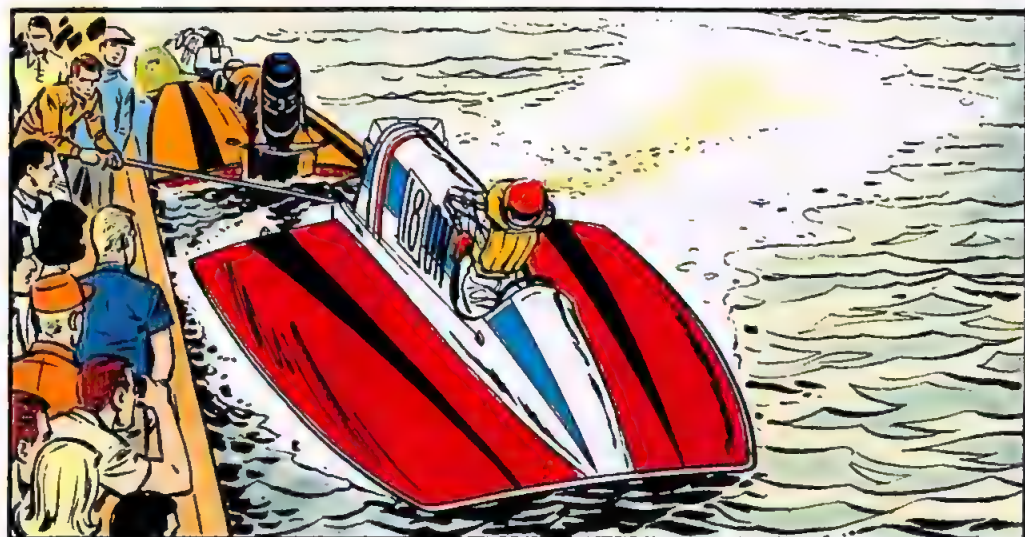
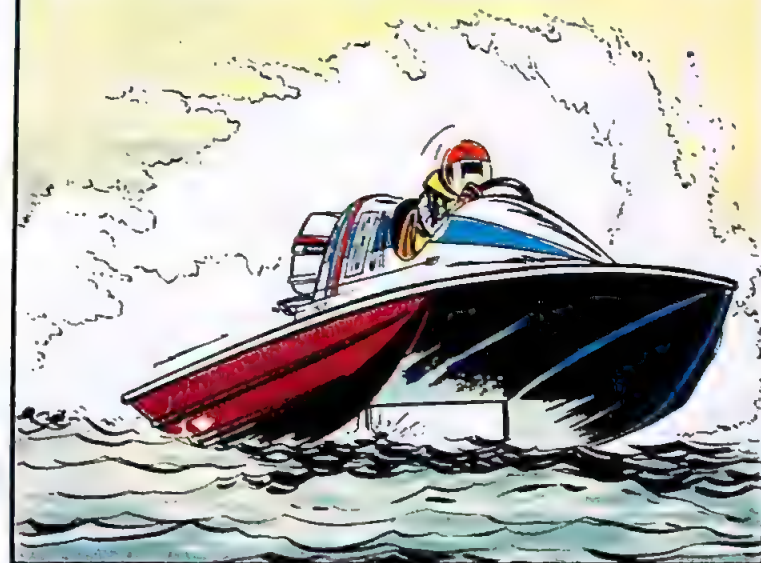

SANDERS - POSEY WINNEN MET EEN JOHNSON DEZE "ZES UUR VAN PARIJS" MET EEN GEMIDDELTE VAN 117,6 KM / U.

DE 18 EINDIGT ALS VIERDE ...

Nog méér
keuze bij

Hot Wheels

MATTEL

nieuwe raceauto's

Felle raceauto's waarmee je nu je eigen spannende
« Hot Wheels » - wedstrijden kunt organiseren.

Razend snel gaan
ze van start. Kijk
hoe ze in suizende
vaart de rechte
baan van het Hot
Wheels circuit
verslinden.

Wagens 2 en 8 zitten in de
bocht van 180°. Met meesterlijke
vaardigheid nemen ze de bocht.
Adembenemend !

Met het dubbele circuit kunnen
je wagens nog een looping van
360° uitvoeren : de dodensprong !
Je krijgt er rillingen van !

De finish nadert. Wie zal het halen ? De
blauwe of de groene ? De spanning stijgt ten top.
Met de Hot Wheels circuit en 'raceauto's' beleef je de
spannendste autorennen levensecht.

De vlag gaat automatisch neer
op de winnende wagen.
Een groot overwinnaar
in een grote strijd !

© 1971 Mattel Benelux

Een cadeau van

75 F

3 baan-stukken voor het circuit
bij aankoop van 2 Hot Wheels wagens
(waarde 80 F)

Om van het cadeau te profiteren overhandig je eenvoudig aan
de winkelier 2 verpakkingen van de wagens (het bovenste deel
met inbegrip van de witte lijnen volstaat).

de grootste ter wereld
in speelgoed

Tijdelijke aanbieding :
van 1 maart tot 24 april

MAT. 5 K/2129 N - Lintas

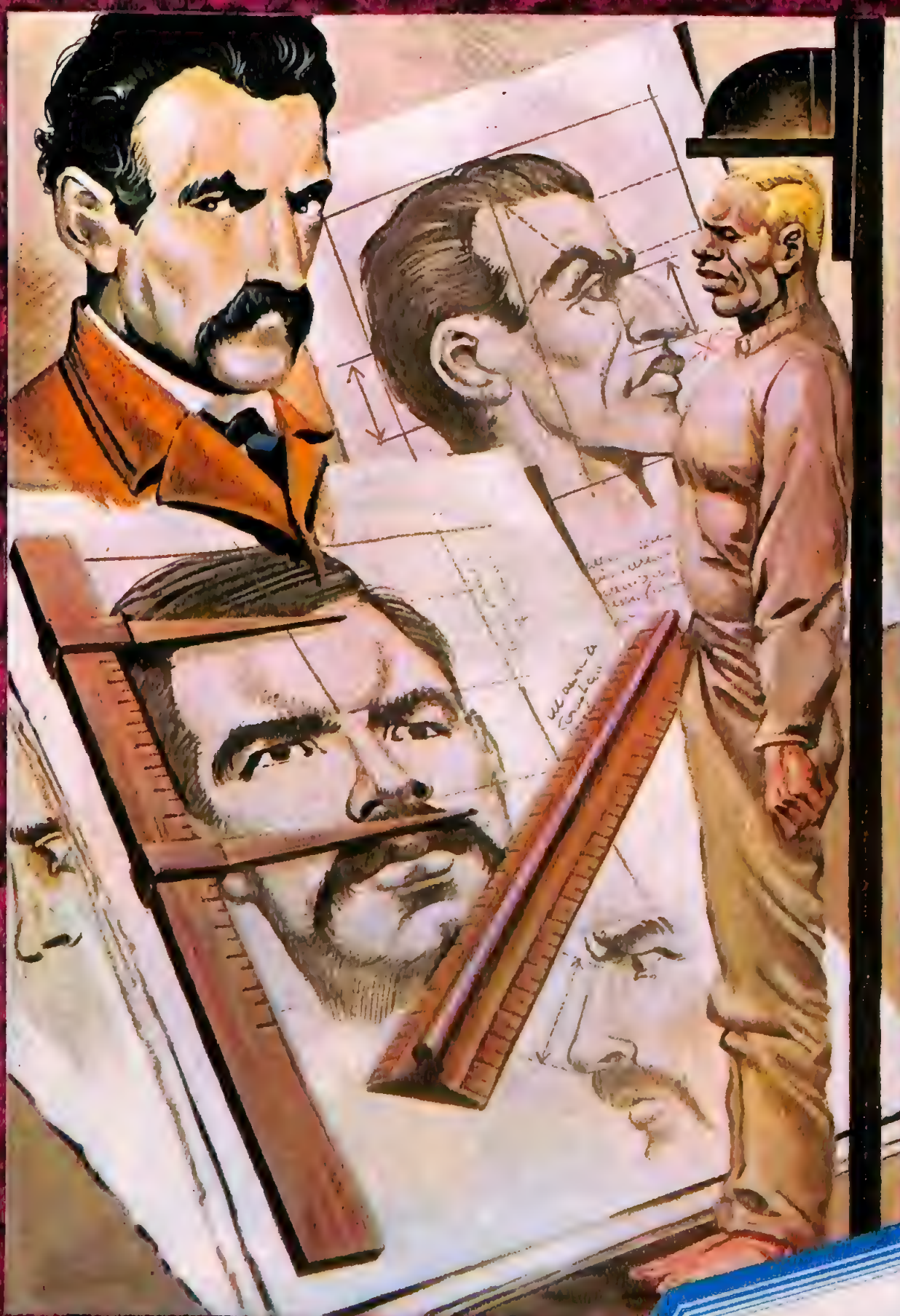

2000

magazine

14

dossier over de
ANTROPOMETRIE

Ons dossier over ANTROPOMETRIE

— De arm optillen! Goed rechtop staan! Draai het hoofd om! De pols buigen! De vingers spreiden! De kleine man met de snor nam zelf de afmetingen van de verdachte op. Zijn twee helpers bekeken het hele geval met een spottende blik in hun ogen. De baas kon zich nog zo druk maken, de tijd zou het van hem winnen. Over een weekje zou deze klucht afgelopen zijn want dan waren de drie proefmaanden om. Jean Camescasse, de prefect van de stad Parijs, had het heel duidelijk gesteld: — Ik zal u de gelegenheid geven om uw ideeën uit te werken, Bertillon. Vanaf de volgende week zullen we uw theorieën in de praktijk brengen. U krijgt drie maanden. De proef zal langer mogen duren als u er, voor het verstrijken van die tijd, in slaagt een recidivist te herkennen...

Bertillon vroeg niet meer dan dat. Hij was al erg blij. Hij vergat de mislukkingen van zijn leven. Hij was bleek, mager, koel en hij had een kleurloze stem. Zijn uiterlijk had hij geenszins mee. Hij had spijsverteringsmoeilijkheden, hij had vaak last van hoofdpijn en neusbloedingen. Zijn collega's mochten hem niet erg om zijn zwijgzaamheid, zijn achterdochtigheid en zijn sarcasme. Zijn zeldzame kennissen vonden dat hij een onuitstaanbaar karakter had. Hij leefde met één enkele obsessie: een methode te vinden om goede bekenden van de politie snel te kunnen herkennen.

VIDOCQ, DE KONING VAN DE ONDERWERELD

Het probleem van de «recidivisten» (iemand, die zich opnieuw aan een misdrijf schuldig maakt) had vroeger tot afschrikwekkende maatregelen geleid. Misdadigers werden gebrandmerkt of men sneed ze een oor af. Het aantal afgesneden oren vormde een soort statistiek van de misdaad. Dit strafblad waarschuwde eerlijke mensen voor een verdachte buur. De Revolutie vaagde deze onmenselijke traditie weg. Men deed een beroep op vroegere misdadigers om verdachte elementen te identificeren. De organisatie van Vidocq was op dat gebied lange tijd een grote hulp. Vidocq was drie maal door de justitie gegrepen en hij begon zijn vroegere lotgenoten uiteindelijk zo verschrikkelijk te haten dat hij in 1810 zijn hulp aanbood aan de politie, die handenvol werk had met de onderwereld. Nu volgde een prachtig staaltje van bedrog. Vidocq werd met de nodige drukte gearresteerd, waarna hij met veel ophef ontsnapte en beroemd werd in de onderwereld. De grote schoonmaak begon

De borstkas wordt gemeten.

De antropometrie wordt eveneens gebruikt bij het maken van de wasen beelden in de bekende musea Grévin en Tussaud. Herken je deze groep zangers, die hun haardos later belangrijk hebben laten groeien? Inderdaad, dit zijn de Beatles in hun beginperiode.

weldra. Een klein huis in de donkere Sint Anna-sstraat te Parijs werd het hoofdkwartier van deze ex-dwangarbeider. Hij had een twintigtal mannen onder zijn bevel en gedurende het eerste jaar verrichtte hij achthonderd en twaalf arrestaties. De werkwijze van Vidocq was heel effectief. Hij bracht verklikkers in de gevangenissen, hij organiseerde valse ontsnappingen en hij dacht allerlei vermommingen uit. Hij was van mening dat de misdaad door de misdaad bestreden moest worden. Zijn reputatie overvleugelde zelfs de officiële politie! Hij trok zich terug in 1823 en opende het eerste privédetective-agentschap ter wereld!

Dit voorbeeld wierp vruchten af. Het personeel op de prefectuur werd voortaan met zorg gekozen. De Veiligheidsdienst werd door een wet op 15 november 1832 gereorganiseerd en eenieder, die ook maar de minste of geringste veroordeling op zijn strafblad had, werd uit de dienst gebannen. De herinnering aan Vidocq bleef levendig. De inspecteurs kregen geen enkele vakopleiding, maar kenden allerlei methodes, die door Vidocq ingevoerd waren. Men bleef gebruik maken van verklikkers, die tot in de gevangenissen doordrongen om van de gevangenen daar inlichtingen te krijgen. De inspecteurs dwongen de gevangenen om op de binnenplaatsen van de gevangenissen rondjes te lopen, waarbij ze onderzoekend bekeken werden om te ontdekken of gevangenen soms opnieuw gearresteerd waren onder een valse naam.

DE ARCHIEVEN

De archieven van Vidocq waren erg belangrijk. Hele stapels dossiers werden daar aan toegevoegd. Vijf miljoen kaarten stapelden zich op in de donkere gangen van het politiebureau. In het zwakke licht van enkele gaslampen zochten een paar ambtenaren daar de gegevens uit. Het identificeren van al eerder veroordeelde misdadigers is van groot belang. Daardoor kan de persoonlijkheid van de persoon in kwestie beter bestudeerd worden. De hoeveelheid kaarten werd steeds groter. Men verzamelde de

De mode in de hondenwereld gebruikt de methodes van de heer Bertillon nog steeds... Maar hier wordt gekeken naar de neuzen en de poten om ze te vergelijken met dezelfde onderdelen van de grote voorbeelden in het ras...

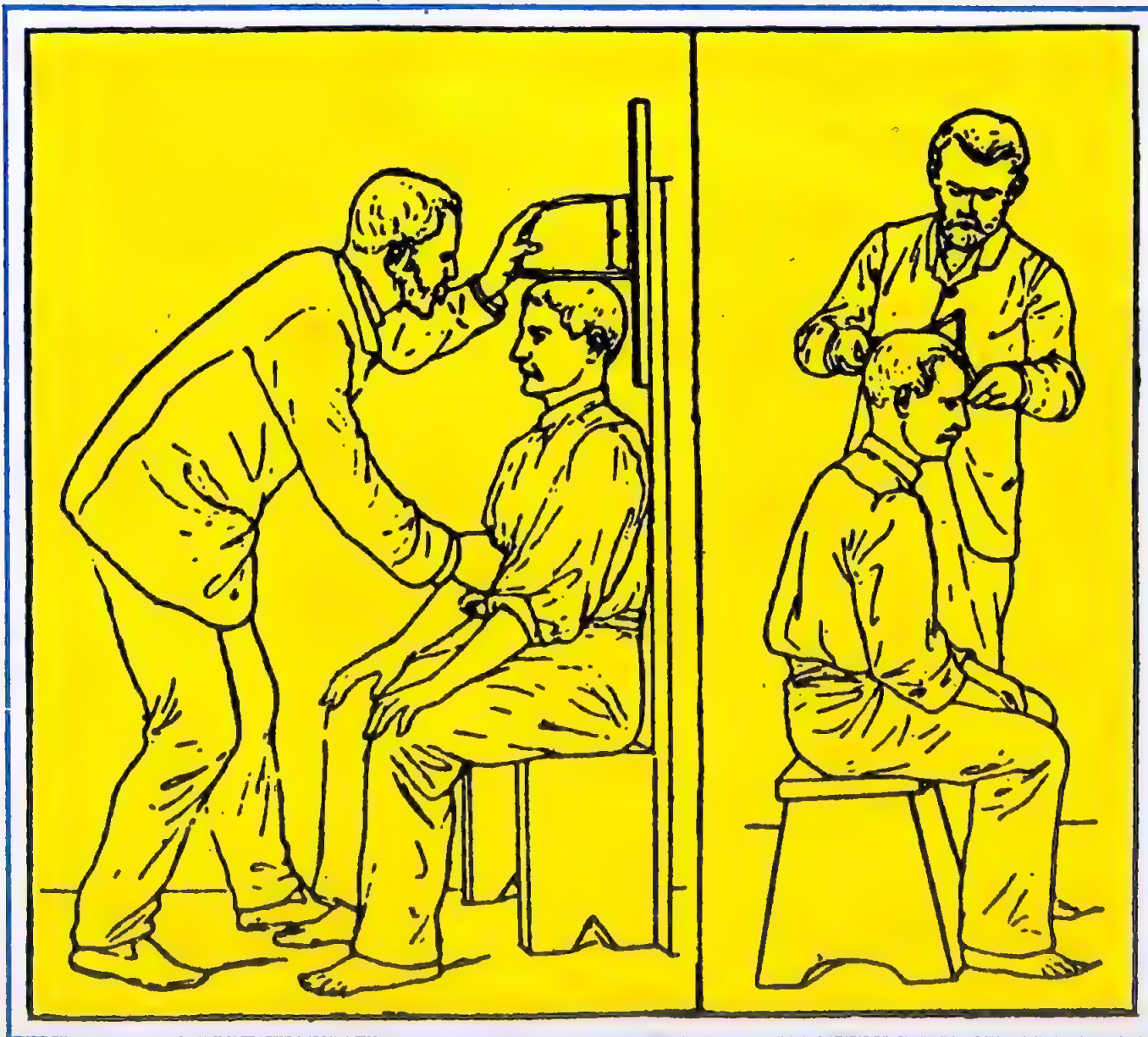
naam, het signalement, de voorgaande veroordelingen, en andere gegevens over het verleden van de persoon in kwestie. Sinds kort werden foto's aan de dossiers toegevoegd. Brussel experimenteerde met dit systeem in 1840. Parijs volgde. Tachtigduizend gezichten werden verzameld. Het kaartstelsel verloor zijn nuttig effect. Duizenden toeristische kaarten vulden dit reusachtige, gerechtelijke geheugen. Hotels, herbergen en vreemdelingen werden gecontroleerd. Papier, papier en nog eens papier!

Terwijl de toestand zich zo ontwikkelde had, kwam Alphonse Bertillon in 1879 op 29-jarige leeftijd in dienst van de Parijse Prefectuur. Hij zat in een klein hoekje van de grote zaal, waar de gerechtelijke kaarten opgeborgen waren. Het was er bloedheet in de zomer en ijskoud in de winter. Als het koud was, droeg hij handschoenen tijdens het werk. De gegevens, die de inspecteurs aanbrachten, moesten ingevuld worden en allerlei banale aanwijzingen moesten op de kaarten geschreven worden: «groot», «van gemiddelde lengte», «klein», «gewoon gezicht» of «geen bijzondere kentekenen», zelfs een poes zou haar jongen er niet in terugvinden.

De foto's waren vaak te «artistiek» of onduidelijk.

De verdachten vertrokken hun gezichten op allerlei manieren om onherkenbaar te zijn.

De belangrijkste maten zijn de lengte en de breedte van het hoofd...

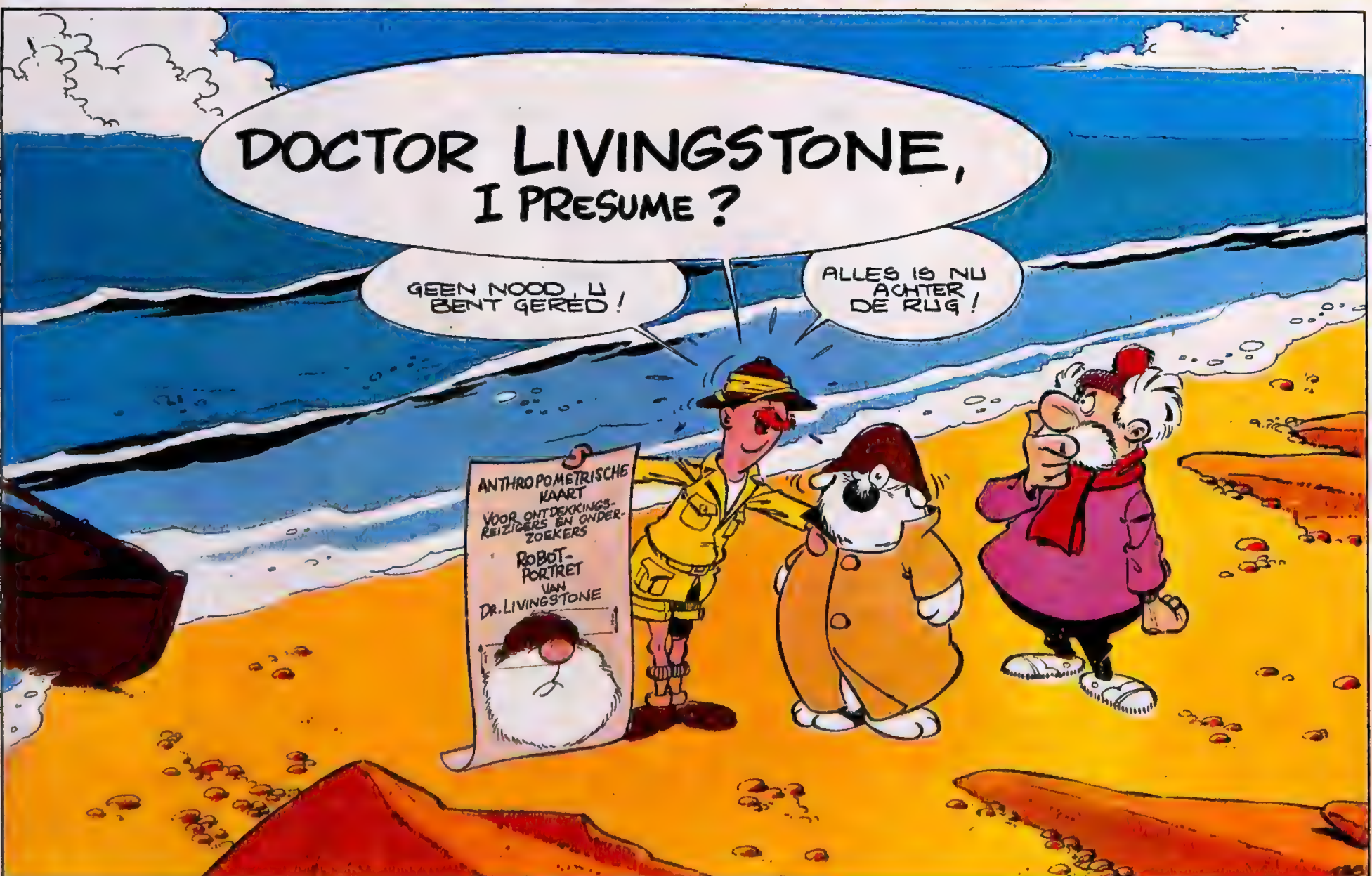
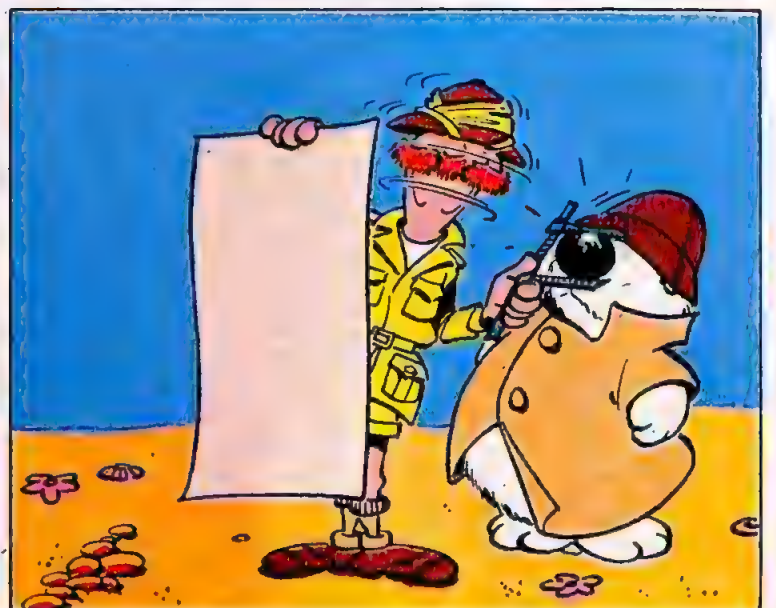
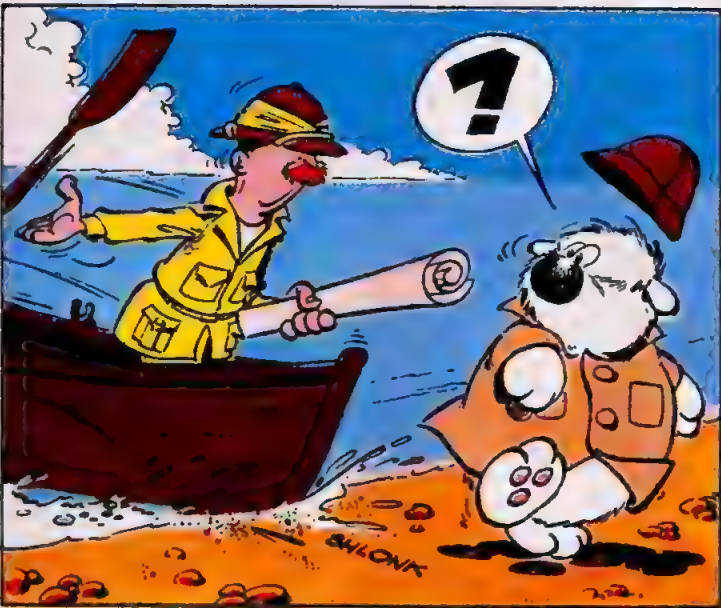

De kleur van het haar, de kleur van de ogen, de vorm van de neus zijn slechts uiterlijke kenmerken. De kaart met het signalement gaat veel verder en geeft tevens aan de vorm van de tanden, de vorm van de wervelkolom of sporen van een oude breuk, die kunnen meehelpen bij de identificatie van zowel levenden als doden.

DOMMEL ROBOT-PORTRET

DUPA

TEENAGER KARTING

DEZE BON IS TWEE EXTRA-GRATIS RONDJES WAARD OP DE TEENAGER KARTING VAN HET ZOUTE

BERTILLON AAN HET WERK

Op 11 maart 1892 weerklonk een luidde ontploffing door het centrum van Parijs. Overal paniek. Een bom was ontploft op de trap van het huis aan de Boulevard Saint Germain 136. De daders van de aanslag waren bekend. Een huurder in het huis was Benoit, de president van de rechtbank, die een jaar tevoren een proces gevoerd had tegen een groep anarchistten. Een aanwijzing leidde naar een zekere Chaumartin, leraar aan de technische school van de Faubourg Saint-Denis. Een man, die geboeid werd door de anarchistische beweging, maar beter in staat was om te praten dan om met bommen te gooien.

Toch bleek het spoor goed te zijn. Via Chaumartin leidde het spoor naar een zekere Ravachol, die ergens op de Quai de la Martine in een klein zolderkamertje woonde. Daar was alles aanwezig om een bom in elkaar te zetten.

Honderden agenten, voorzien van een vaag signalement van Ravachol, zochten de stad af. De pers bemoeide zich ermee en Ravachol werd overal tegelijk gezien. Bertillon verdiepte zich in zijn kaartstelsel. De

politie van Saint-Etienne, waar de antropometrie gebruikt werd, bezorgde hem een aanwijzing: het dossier van een zekere Koenigstein, een misdadiger, die gezocht werd en zich soms Ravachol noemde. De man had zich al schuldig gemaakt aan smokkelarij en andere wandaden. Als kenmerk werd gegeven « een litteken aan de linkerhand, vlakbij de duim. » Het leger verklekkers en politie-speurders ging op weg.

Op zeventenwintig maart heeft weer een ontploffing plaats, nu op nummer 39 van de rue Clichy. Deze keer is de aanslag gericht tegen Brulot, procureur van de republiek en gespecialiseerd in processen tegen anarchistten. Een journalist van de « Gaulois » verzekert Ravachol ontmoet te hebben vlak voor de aanslag. De woorden van de onbekende:

— *Er is genoeg dynamiet om alle woningen van magistraten op te blazen.*

De schaduw van Ravachol en zijn helpers valt over de stad. Is de naam van deze misdadiger misschien gebruikt voor een groep terroristen? Op woensdag 30 maart herkent de

eigenaar van restaurant Very, gelegen aan de Boulevard Magenta, het litteken op de hand van de gezochte bij een van zijn klanten, die tevoren anarchistische woorden gesproken heeft tegen een van de kelners. De commissaris van de wijk komt in het geheim met zijn agenten naar het eethuis. De man wordt verzocht om mee te gaan naar het politiebureau. Hij kan pas ontwapend worden na een woest gevecht. Onderweg naar het politiebureau verzet de man zich hevig, terwijl hij gilt:

— *Help mij, broeders! Leve de anarchie, leve het dynamiet!*

Niemand komt tussenbeide. Bertillon onderzoekt de vreemde man. Hij is bedekt met bloed en een vreselijke woede vervormt zijn gelaatstreken. Het is onmogelijk om zijn maten te nemen of hem te fotograferen. Bertillon besluit te wachten.

De volgende dag is de man wat kalmer en hij speelt duidelijk de rol van de held. Hij laat zijn maten opnemen en een foto maken. Het bewijs is geleverd. Claudius-François Koenigstein is wel degelijk de gezochte Ravachol!

Ons dossier over ANTROPOMETRIE

Vervolg

De heren aarzelden niet lang om later hun uiterlijk grondig te wijzigen. De mazen van het gerechtelijke net werden wel erg wijd...

ONVERANDERLIJKE KENMERKEN

Césaire Lombrose, een Italiaanse psychiater, had kortgeleden een boek over het misdaadverschijnsel uitgegeven: *Uomo Delinquente* (De delinquent), waarin hij beweerde dat de misdaad een achteruitgang betekende in vergelijking met de beschaving. *De delinquent was het product van een negatieve houding. Een lichamelijk afwijkend wezen, herkenbaar aan talrijke afwijkingen van de schedel.*

De gevangenen en tuchthuizen in Pavia openden hun poorten voor Lombroso. Hij mat ontelbare schedels en verwierp enkele uitzonderingen, die z'n theorie hadden kunnen ontzenuwen. Een «onaangename uiterlijk» werd een verontwaardigende aanwijzing. Daar is men sindsdien al van teruggekomen. Bertillon dacht na over deze theorie. Zijn vader, dokter Louis-Adolphe Bertillon, een bekend arts, was tenslotte een vooraanstaand antropoloog. Hij was bezeten van de geschiedenis van de mensheid en alles wat daarmee samenhangt:

de ontwikkeling van het schedeldak van de mens, de hersens en de ledematen. Misschien zat daar wel iets in dat gebruikt kon worden in de strijd tegen de misdaad.

Bertillon snuffelde in de kaarten, vergeleek foto's met elkaar en begon enkele verdachten op te meten. Een zeker aantal kenmerken moest onveranderd blijven na de groeiperiode. De ledematen en meer nog de verbindingen van botten veranderden toch niet meer na het twintigste levensjaar. De studie van de schedel, zo geliefd bij antropologen en bij Lombroso, kon nog aangevuld worden met de afmetingen van bepaalde lichaamsdelen zoals de vingers, de onderarmen, de borstkas, de voeten... Zijn collega's lachten erom. Zelfs de verdachten deden mee met 't spelletje. Ondertussen probeerde Bertillon een catalogus samen te stellen over de neuzen van de heren. Koortsachtig verzamelde hij gegevens over de afmetingen van de schedel, de grootte van de voeten, de lengte van de vingers! Sommige gegevens konden bij twee verdachten op elkaar lijken, maar ze waren nooit helemaal hetzelfde. Met veertien verschillende afmetingen was de kans om twee identieke personen tegen te komen één op 286.435.456. Een naald in een hooiberg. Een eerste rapport verdween in de laden van Louis Andrieux, directeur van de Prefectuur. Een tweede volgde. Bertillon legde de nadruk op de antropometrie, het opmeten van de verschillende lichaamsdelen en hij meende dat vergissingen bij het naspeuren uitgesloten waren.

Hij stelde voor drie afzonderlijke groepen te onderscheiden: groot, klein en middel. De lengte van de schedel vormde het basisgegeven en maakte een eerste verdeling mogelijk. Een tweede afmeting, de breedte van de schedel, zou de kaart verder onderverdelen. Andere gegevens moesten de portretten aan-

vullen en de kaarten nog nauwkeuriger maken.

Nu lijkt het heel duidelijk, maar het verslag van Bertillon was nogal verwarrend. Andrieux gaf het rapport door aan Gustave Macé, die de leiding had over de Veiligheidsdienst. Macé had het niet begrepen op theoretici, hij voelde meer voor directe actie. Hij stak dit niet onder stoelen of banken. Hij gaf dit advies ook door aan Andrieux en toen Bertillon zijn rapport mondeling kwam verdedigen, werd hij door Andrieux zo afwijzend ontvangen, dat deze doodzenuwachtig werd en stotterend een verwarde uitleg probeerde te geven, waardoor niets duidelijk werd.

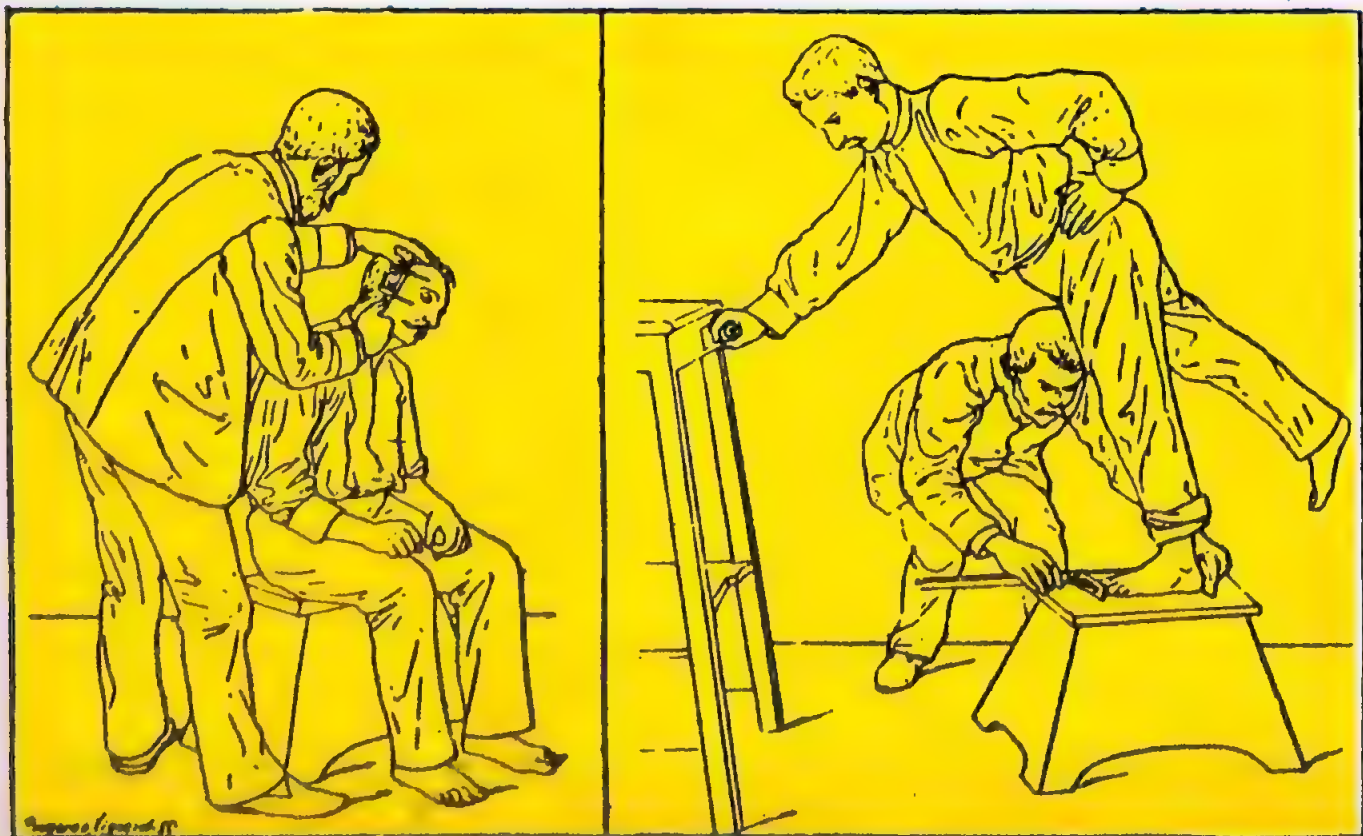
Drie jaar gingen voorbij. Dokter Louis-Adolphe Bertillon trachtte enkele invloedrijke personen van de knappe ideeën van zijn zoon te overtuigen, maar ook dat had geen succes. Er bleef echter een troost over: Andrieux en Macé konden niet eeuwig de horizon voor de jonge Alphonse verduisteren. Jean Camescasse volgde Andrieux op en het eerste rapport, dat hij onder ogen kreeg was van Bertillon.

DE GROTE PROEF

Een proefperiode van drie maanden kon er wel af. Bertillon begon persoonlijk de verdachten te meten. De eerste kwam op 13 december 1882. Bertillon werkte koortsachtig door en zette 's avonds sa-

Het ware gezicht van de beroemde Vidocq.

Van de oren tot de voeten. De gegevens op de kaart zijn zeer uitgebreid en volledig. Geen twee mensen zijn op alle punten precies hetzelfde.

Carnavalsmaskers naar beroemde persoonlijkheden (of, zoals hier, naar tekeningen uit die tijd) vormen slechts een praktische toepassing van de antropometrie.

men met zijn toekomstige echtgenote Amélie Notar, alle gegevens op de kaarten. Op 15 februari 1883 had hij achttienhonderd kaarten verwerkt, maar nog geen enkele «recidivist» was op komen dagen. Om te slagen moest Bertillon in drie maanden tijd tweemaal dezelfde misdadiger in zijn kaartensysteem krijgen. Het wonder (?) gebeurde op 20 februari!

Bertillon werd door een koortsachtig opwinding aangegrepen toen hij dezelfde schedelafmetingen op de bewuste kaart tegenkwam. De andere afmetingen bleken eveneens hetzelfde te zijn.

Deze Dupont, de zesde van die dag, heette in werkelijkheid Martin. Hij was op 15 december 1882 gearresteerd voor het stelen van lege flessen. Een van de eerste klanten van Bertillon. Hij ontkende zelfs niet, zo verrast was hij. *Een nieuwe wetenschap was geboren.* Bertillon schreef meteen een rapport voor Camescasse en liet - bij hoge uitzondering - een huurrijtuig komen om naar huis te gaan en het heuglijke nieuws te vertellen aan Amélie Notar. Hij was er zeker van dat de proeftijd verlengd zou worden.

DE THEORIE VAN BERTILLON

Meneer Bertillon herkende in de loop van de volgende maand zes recidivisten: hij kreeg er enkele assistenten bij.

De antropometrie begon de verovering van de bureaucratie, niet zonder moeite overigens. Op de eerste april 1884 ging zijn oude tegenstander Gustave Macé met pensioen. Driehonderd recidivisten werden in de loop van datzelfde jaar herkend. Bij de oude methode zouden ze zeker ontkomen zijn. De journalisten ontdekten Bertillon.

Ze schreven over hem als over een jonge, Franse geleerde, die het opsporingssysteem van misdadigers verbeterd had.

Een antropometrisch centrum werd op de eerste januari 1888 op de zolders van het Justitiepaleis ingericht. Het geld ontbrak. De nieuwe wetenschap werd omringd door gescheurde muren, er was geen verwarming in de winter en het was er bloedheet in de zomer. Maar in het land der blinden is eenoog koning en Bertillon was erg trots op zijn indrukwekkende titel «Directeur de l'Identification Judiciaire» (Directeur van de Gerechtelijke Identificatiedienst). Zelfs Pasteur kwam hem een bezoek brengen. Bertillon nam wraak voor de vernederingen uit het verleden.

Hij trok de foto-afdeling bij zijn dienst en veroorzaakte een kleine opstand door te eisen dat er voortaan twee foto's genomen zouden worden: een van voren en een van opzij genomen, allebei onder dezelfde belichting en van dezelfde afstand genomen met eenzelfde houding van de verdachte. *Er was geen sprake meer van gekozen houdingen, de fotografen werden technici.* Zo verandert de wereld. Het «gesproken» portret volgde. De inspecteurs waren daar niet altijd even gelukkig mee. Bertillon, de tovenaars met een half miljoen kaarten, stelde 'n lijst met speciale termen op, te gebruiken bij het opstellen van het signalement van een verdachte. De gezamenlijke gegevens van een bepaalde persoon vormden zo een gesproken portret en de inspecteurs moesten de verdachten aan de hand hiervan trachten te herkennen. Elke term werd uitgedrukt door een letter. De methode was nuttig, maar vereiste veel werk omdat de lijst van gegevens steeds uitgebreid werd.

DE VEROVERING VAN DE WERELD

De werkwijze van Bertillon maakte het mogelijk Ravachol, een van de bekendste anarchisten van het einde van de vorige eeuw op te sporen. De andere landen kregen ook belangstelling voor deze nieuwe «politie-wetenschap».

SCOTLAND YARD NAM VIJF VAN DE ELF MATEN OVER, VOEGDE ER DE DOOR BERTILLON VERWAARLOOSDE VINGERAFDRUKKEN BIJ EN VERWIERP HET GESPROKEN PORTRET. Bertillon was woedend. Het verminken van zijn systeem zou de waarde ervan doen afnemen. Hij had trouwens een hekel aan het systeem van de vingerafdrukken. Hij had het tenslotte niet uitgevonden. Meer opbeurend nieuws volgde: Sint-Petersburg, Moskou, Luik en Berlijn waren op zijn systeem overgegaan.

Parijs werd het Mekka voor de politiediensten in heel Europa. Napels en Siena bestudeerden de werkwijze. Spanje, Portugal, Denemarken en Nederland namen het systeem over. Aan de horizon dreigde echter belangrijke concurrentie.

DE ENGELSMAN GALTON EN DE AMERIKAAN VUCETICH PROBEERDEN ERKENNING TE KRIJGEN VOOR HET SYSTEEM VAN DE VINGERAFDRUKKEN. DIT VEREISTE SLECHTS EEN STEMPELKUSSEN, EEN LOUPE EN EEN NAALD. HET SYSTEEM VAN DE VINGERAFDRUKKEN HEEFT GROTE VOORDELEN BOVEN DE ANTROPOMETRIE, WAAR VEEL PERSONEEL VOOR NODIG IS.

VANAF DAT OGENBLIK WAREN DE DAGEN VAN HET SYSTEEM VAN BERTILLON GETELD. De uitgebreide registratie van meten werd drastisch vereenvoudigd en de ouder wordende deskundige voelde dit elke keer weer als een persoonlijke belediging. Op 7 oktober 1902 werd in de rue Faubourg Saint-Honoré een dode aangetroffen en dit feit betekende een botsing met het vijandige systeem.

Ter plaatse waren namelijk vingerafdrukken gevonden. Bertillon hield zich tegen zijn zin bezig met de zaak. Een onderzoek van de vingerafdrukken bracht al gauw sporen van de ware identiteit van de moordenaar aan het licht. Bertillon trachtte het belang van de vingerafdrukken te verdoezelen. Zo weigerde hij ook toe te geven dat hij zich vergist had bij een grafologisch onderzoek in de zaak Dreyfus, waardoor de beklaagde in deze onverklikkelijke zaak veroordeeld werd. Tenslotte kon een man als Bertillon zich niet vergissen! Tenminste dat vond hij er zelf van. Kort voor de Eerste Wereldoorlog stierf Bertillon. Hij was de laatste, die nog in zijn methode geloofde. Maar het systeem van de vingerafdrukken had het werk al lang overgenomen.

MANNIX

Spaar de
KUIFJE'S BON
die je gratis
al deze **GESCHENKEN** geeft

DE AARDRIJKSKUNDE IN KLEURENFOTO'S

België (1 en 2) : 17 reeksen - Europa (1 tot 4) : 40 reeksen -
Amerika (1 en 2) : 20 reeksen - De Ruimte : 9 reeksen -
Canada : 10 reeksen - Latijns Amerika (1 en 2) : 20 reeksen -
Afrika (1 en 2) : 20 reeksen - Azië (1 en 2) : 20 reeksen -
Azië (3) in voorbereiding.
Per reeks van 10 kleurenfoto's : 50 punten.

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD (III)

50 punten per reeks. 11 reeksen van 15 chromo's.

DE 100 WERELDWONDEREN

10 reeksen - Per reeks van 10 chromo's : 50 punten.

Album « ONZE VRIENDJES DE MARIONETTEN »

9 reeksen - Per reeks : 50 punten.

DE MEESTERWERKEN VAN DE SCHILDERKUNST

18 mappen - Per map van 5 reproducties,
formaat 21 x 27 cm : 200 punten.

NUTTIGE GESCHENKEN :

Album om te kleuren : 100 punten -
KUIFJE'S portefeuille : 200 punten -
Mascotte Bobbie (in vinyl) : 300 punten -
Autorenbaan « Michel Vaillant » : 300 punten -
Puzzels : 300 punten per puzzel - KUIFJE op de Maan -
Vlucht 714 - De Juwelen van Bianca 2 -
Pinocchio in de Ruimte 1, 2 of 3 - « Le Manège Enchanté » -
« Astérix » 1 of 2 - De Zonnetempel 1 of 2.
Afdrukplaatjes : De Zonnetempel :
50 punten voor de twee onderwerpen.

ALBUMS

Geschiedenis : 36 F per deel.
De 100 Wereldwonderen : 36 F per deel.
Onze vriendjes de Marionetten : 39 F per deel.
Aardrijkskunde : 50 F per deel.
De albums Amerika 1 en 2 alsook De Ruimte, Canada,
Latijns Amerika 1 en 2, Afrika 1 en 2 en Azië 1 en 2 zijn
verkrijgbaar in luxe-uitgave : 65 F per deel.
De Meesterwerken van de Schilderkunst, delen 1, 2 en 3 :
60 F per deel.
N.B. DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD delen 1 en 2
zijn volledig uitgeput en zullen niet meer herdrukt worden.

RUILEN VAN DE PUNTEN

Stuur je punten naar de KUIFJE'S BON, P.H. Spaaklaan
1 tot 11, 1070 Brussel, of ruil ze in de KUIFJE'S WINKEL
(zelfde adres) of in een warenhuis A L'INNOVATION.

AANKOOP VAN DE ALBUMS

Koop je albums bij dezelfde adressen, bij je
BOEKHANDELAAR of door storting van het bepaalde
bedrag op P.R.K. 2005.28 van KUIFJE'S BON-BRUSSEL.
N.B. Er worden geen verzendingen gedaan tegen
terugbetaling.

**OP AL DEZE KWALITEITSPRODUKTEN
STAAT DE KUIFJE'S BON :**

PAREIN CHOCO AS biscuits
Beschuiten en geroosterd brood PAQUOT
Koffie CLE D'OR
Chocolade en Sugus SUCHARD
SUCHARD Express en SUCHARD Nut
DE LOMBARD UITGAVEN
Weekbladen KUIFJE en ONS VOLKSKE
Deogwaren TOSELLI
Waspoeder SOLEIL
Toiletzeep SUNLIGHT Super
Melkprodukten NOSTA
Siropen PROSMANS, PRINCE DE LIEGE

HOMEBAR

DE TURNSTAAF
DIE

VOOR THUIS
ALLEEN « HOUDT »

dynafit

Enkele minuten oefenen per
dag mét HOMEBAR, houdt u
fit en in topvorm. Uw
wervelkolom blijft recht,
uw silhouet slank.
Last van rugpijn?...
Gebruik HOMEBAR elke dag.
Dit apparaat verenigt in zich
de voornaamste gymnastiek-
apparaten. In een oogwenk
wordt het tussen 2 wanden
of deurstijlen bevestigd.
Deze staaf laat u toe bij u
thuis een heleboel oefeningen
te doen zoals uitrekken,
veerkracht opdrijven,
stimuleren van alle
lichaamsbewegingen.
HOMEBAR wordt geleverd met
een oordeelkundig opgestelde
gebruiksaanwijzing. Zo kunt u
het lichaam harmonisch
ontwikkelen voor het natuurlijk
evenwicht dat u beoogt.
Ideaal voor ouders en kinderen.
HOMEBAR houdt ook uw
vrienden, uw gasten,
aangenaam bezig. Het is een
plezierig « gadget ».
Vraag gerust de mening van
uw dokter hierover!
Speciale lanceringsprijs :
495 fr.
(BTW en port inbegrepen).

Kies het model dat past bij
de breedte van uw deur.

Standaard model G.M. van 76 tot 90cm.
of M.M. van 66 tot 80cm.
of P.M. van 53 tot 66cm.

Zend
vandaag nog
deze bon
naa.

EURO-RELAX N.V.

Fl. Depauw straat,
20-22

1070 - Brussel

Tel. 02/ 23.63.34

(open van 9 tot 17 u
zaterdag uitgezonderd)

Gelieve mij een HOMEBAR toe te zenden

☐ Ik stort voor deze aankoop 495 F
op P.R. 12135

☐ Ik betaal bij ontvangst 495 F (BTW inbe-
grepen) + 50 F voor onkosten

NAAM .....

Straat .....

Woonplaats .....

(Terugbetaling gewaarborgd indien het appa-
raat in onberispelijke staat wordt teruggezon-
den binnen de 3 dagen)

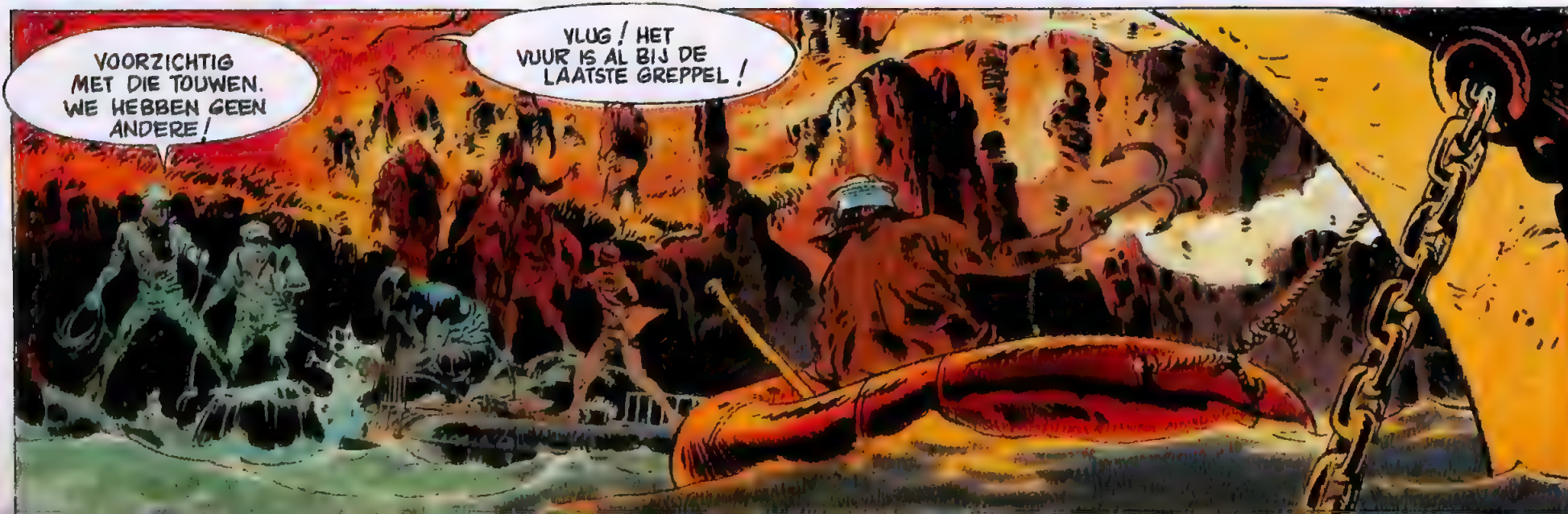
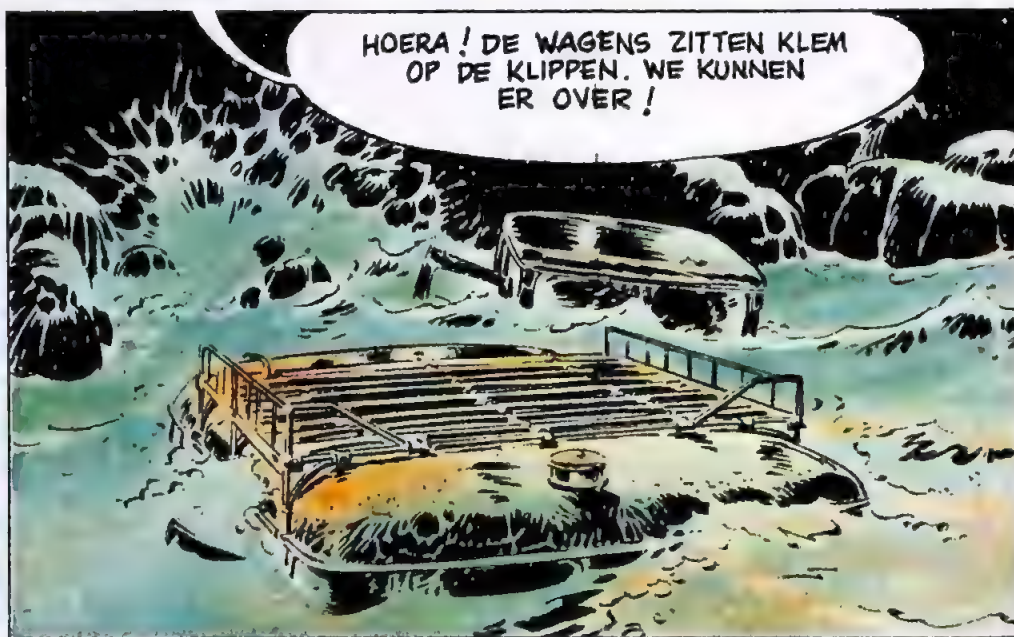
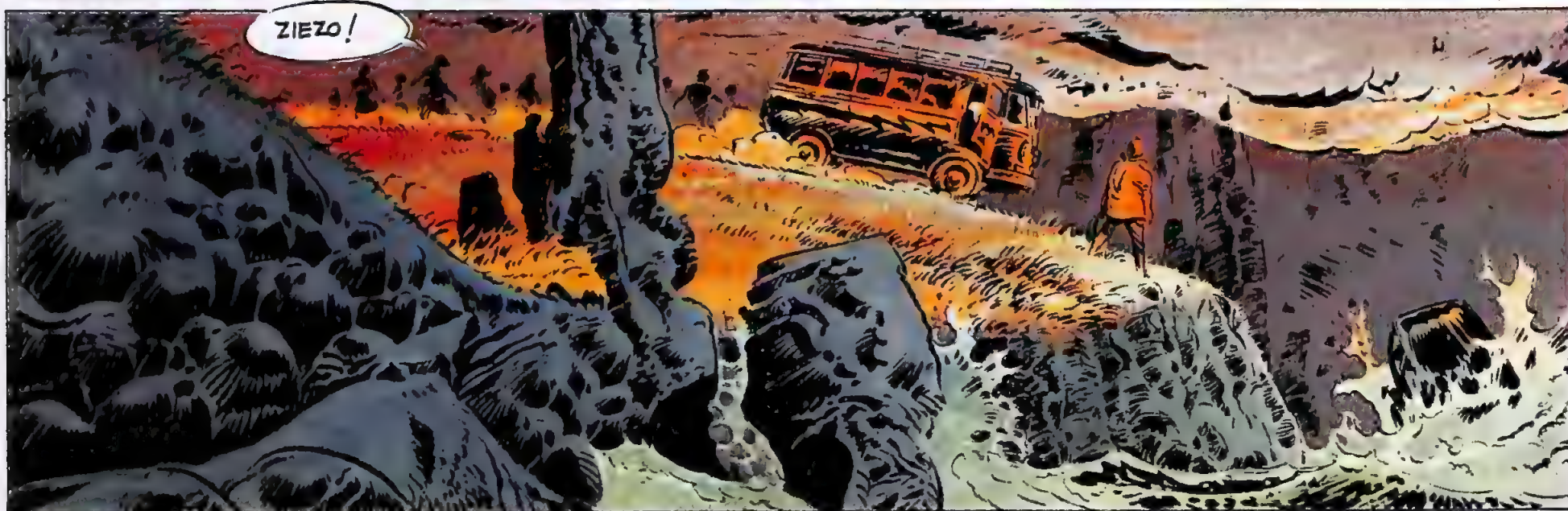
OM TIJD TE WINNEN : bestel onmiddellijk
per telefoon : nummer 02 23 63.34. Dan kunt u
bij de betaling 15 fr. aftrekken voor uw
onkosten

BERNARD PRINCE

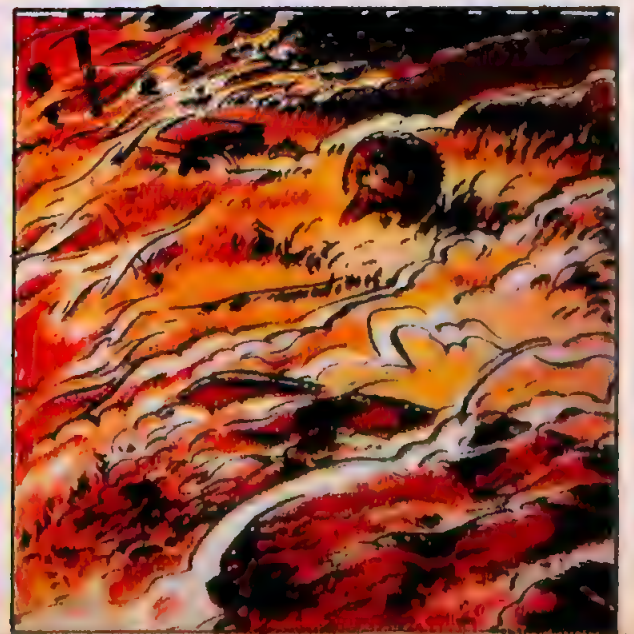

HERMANN
GREG

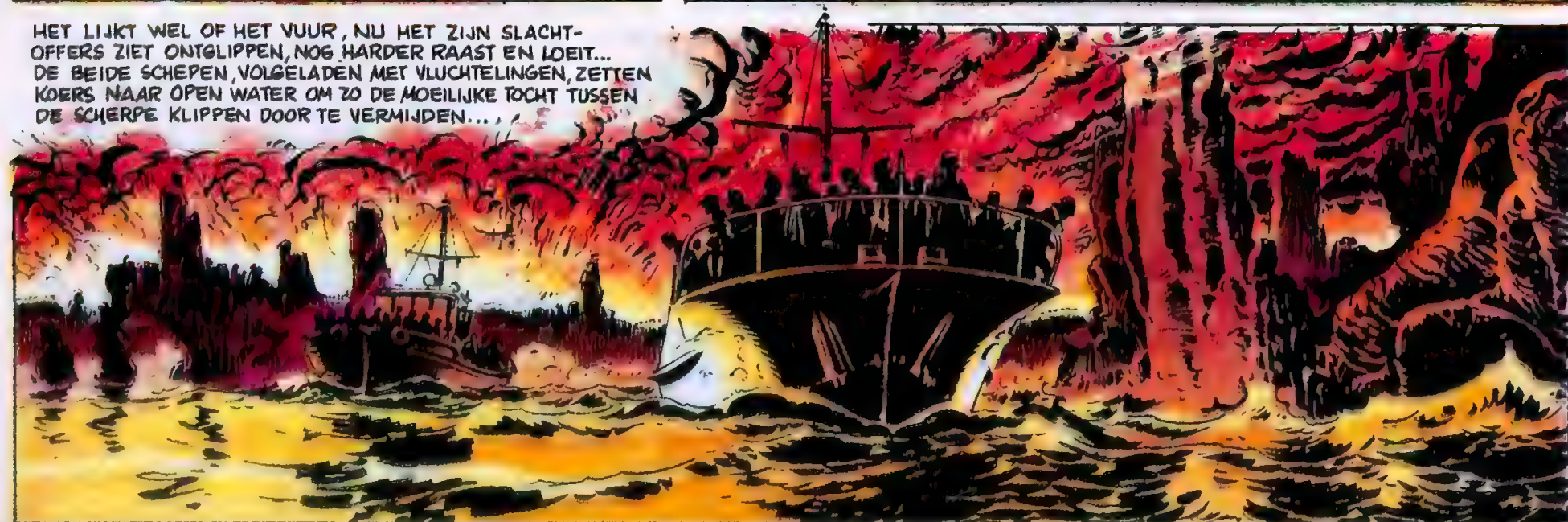

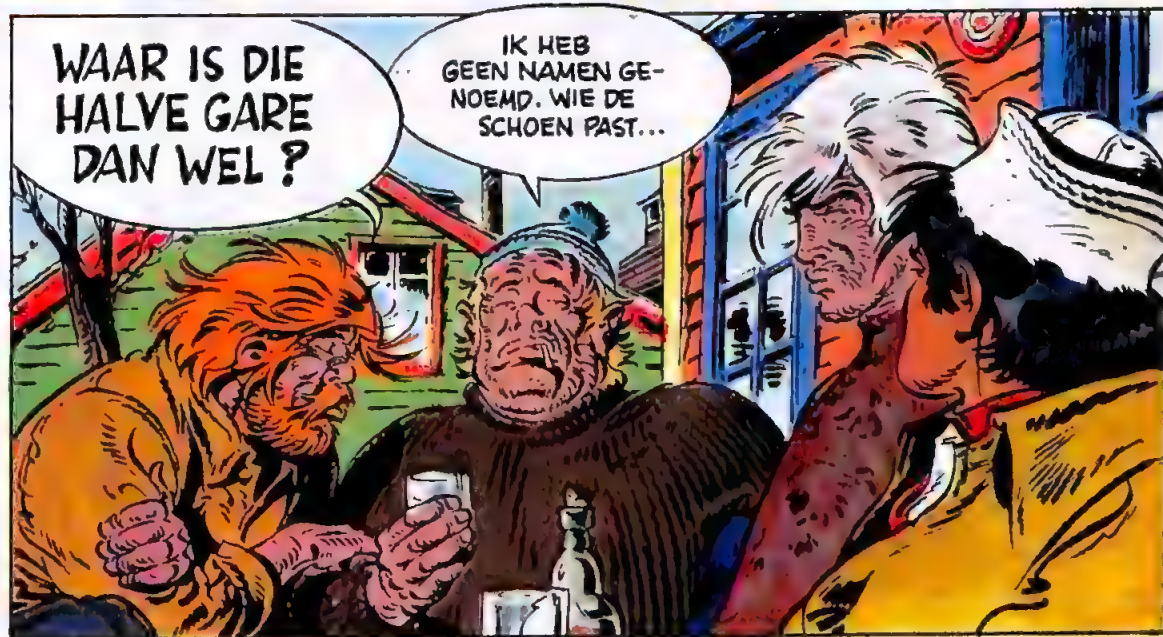
VERSCHROEIDE AARDE

DE NIEUWE RAGE
REGELRECHT UIT!
DE U.S.A.!

JE EIGEN LIEVELINGSDIEREN

"ZEEAAPJES"

via G.D. GILBERT COUVEYER

VOOR DE EERSTE MAAL IN ONS LAND!

Niets zo eenvoudig als zelf die "zeeapjes" te kweken! Zelfs een kind van zes kan het en met succes!

Slechts vijf minuten zijn nodig om een groep vrolijke, speelse "zeeapjes" te doen opgroeien. Ze tuimelen en stoeien in het water en maken meer pret dan de apen die je in de dierentuin ziet spelen!

Het zijn de dolste, de grappigste dieren ter wereld en niet alleen kinderen zullen ze urenlang met belangstelling gadeslaan. Ook de ouders zullen het waterballet van de "zeeapjes" volgen. Ze brengen vrolijkheid en leven in huis!

Je zult ze zelfs dag en nacht kunnen volgen want ze spelen en stoeien onvermoeid. Soms is het alsof ze elkaar nazielen... Wie het spelletje verliest, wordt bij de staart gegrepen en rondgedraaid in een duizelingwekkende draaikolk.

Er zijn "zeeapjes" die heel kunstig een rad slaan in het water en ... er zijn er die over elkaars rug wrijven. Ze zwemen alleen of in school, ze draaien en keren en vormen een heus waterballet! Bewonder het levensmirakel!

Deze piepkleine "zeewezentjes" danken hun bestaan aan een handvol, schijnbaar levenloze kristallen. Deze kristallen bergen echter het leven van de "zeeapjes" in het diepste geheim in zich. Die kristallen leven en geven leven. De genetische materie, die zij bevatten, kan wel twintig jaar in leven blijven.

De "zeeapjes" zijn bij hun geboorte zo piepklein, dat je rustig een hele school kunt kweken in een gewoon glas, een kom, een bak of vanzelfsprekend, een klein aquarium.

Het is doodeenvoudig! Je giet het zakje met kristallen, die wij je toesturen, in wat water en bijna ogenblikkelijk zie je het "leven"! De zeeapjes komen te voorschijn!

Met die kristallen kun je "zeeapjes" te voorschijn toveren, wanneer je maar wilt! Als leuk geschenk voor je huisgenoten of beste vrienden!

Maar er is meer!

De zeeapjes volgen je geluidloze, dus zwijgende bevelen! Ze spelen, stoeien en handelen als afgerichte zeehonden want... ze volgen overal en altijd de lichtstraal die je boven het water houdt!

Maak het donker in je woonkamer, knip dan het licht aan. Je zult zien dat ze het licht volgen. Je kunt ook een brandende kaars boven, onder, links of rechts van het water bewegen. De "zeeapjes" volgen je trouw!

Ze volgen de gids als een troep uitgelaaten, vrolijke kinderen!

STUUR ONS 345 FR. (niets meer te betalen): volledig stel voor het kweken van

JE EERSTE LIEVELINGS DIERTJES KOMEN OGENBLIKKELIJK TOT LEVEN

Je zult juichen van vreugde als je, reeds na enkele seconden, de geboorte ziet van de levende "Zeeapjes"

GEEF ZE TE ETEN!

Je voedt ze met het speciale voedsel en ze groeien zinderogen!

ZE GROEIEN!

Ze kunnen zo groot worden als sommige exotische en tropische visjes. Ze zien er uit als miniatuuraapjes

KWEEK ZE OP!

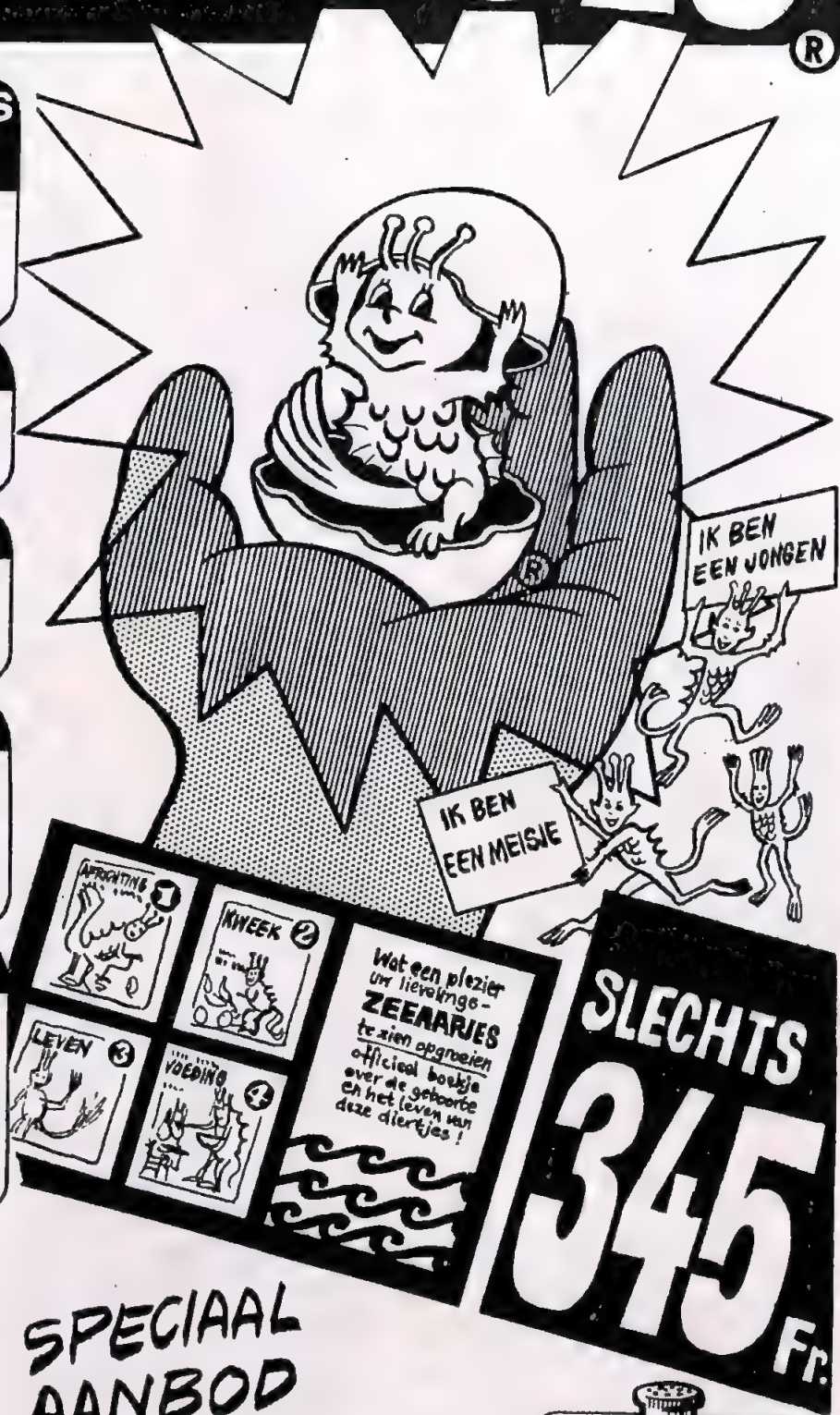
Je kunt dozijnen "zeeapjes" kweken. Ze zullen een jaar leven, huwen en zorgen voor een nieuwe generatie grappige "zeeapjes"

RICHT ZE AF!

Ze reageren als afgerichte zeehonden want... ze volgen steeds een lichtstraal, in welke richting je dat licht ook beweegt.

"zeeapjes" met alle nodige instructies. Verder ook de wenken voor het africhten en het leven van de "zeeapjes". Bovendien helemaal gratis het voedsel voor je lievelingsdieren voor de periode van één jaar!

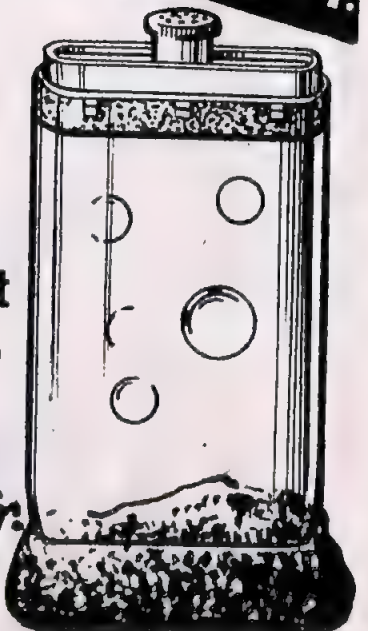
EVEN AANDACHT! EEN BUITENGEWONE AANBIEDING: ZEEAQUARIUM MET OCEANOGRAPHISCH ZICHT, SPECIAAL ONTWORPEN OM DE FYSISCHE, TYPISCHE EN DOLLE GEWOONTEN VAN DE "ZEEAAPJES" TE KUNNEN BESTUDEREN. (BV. HET ONDERSCHIED TUSSEN JONGENS EN MEISJES). SLECHTS 145 FR. (Maar voor de volledige set: 490 fr. dus de kristallen + het zeeaquarium).

SPECIAAL AANBOD

VOOR ELKE KOPER
ZEEAQUARIUM MET
oceanografisch zicht

SPECIAAL BESTUDEERD
voor het opgroeien en de ideale
voortplanting van uw lievelingsbeestjes
"Zeeapjes"

SLECHTS 145 Fr.

GROEI
VOLLEDIG
GEWAARBORG

VERZEKERDE EN GEWAARBORGDE
GRATIS VERVANGING.
UW WAARBORGBOON ALSOOK EEN
LEVENSVERZEKERINGSPOLIS VOOR "ZEEAAPJES"
DIT ALLES VINDT U INGESLOTEN
IN HET BOEKJE BIJ EEN VOLLEDIGE SET.

BON: 15 dagen op proef. Uitsnijden en verzenden

MAIL DISCOUNT ZANDPOORTVEST 19 - 2800 MECHELEN

AANTAL	AANDUIDING	PRIJS
	"ZEEAAPJES" @	aan 345 Fr.
	"ZEEAQUARIUM"	aan 145 Fr.
	TOTAAL	

Vakje zwart maken naast voorkeurvorm van betaling.

- ☐ ik voeg een check of overschrijving bij op postrek No 148 25 van Kredietbank Mechelen met referentie begunstigde MAIL DISCOUNT
- ☐ ik verkies te betalen op faktuur bij ontvangst van het pakket (25 F voor onkosten van terugbetaling bij rekenen).

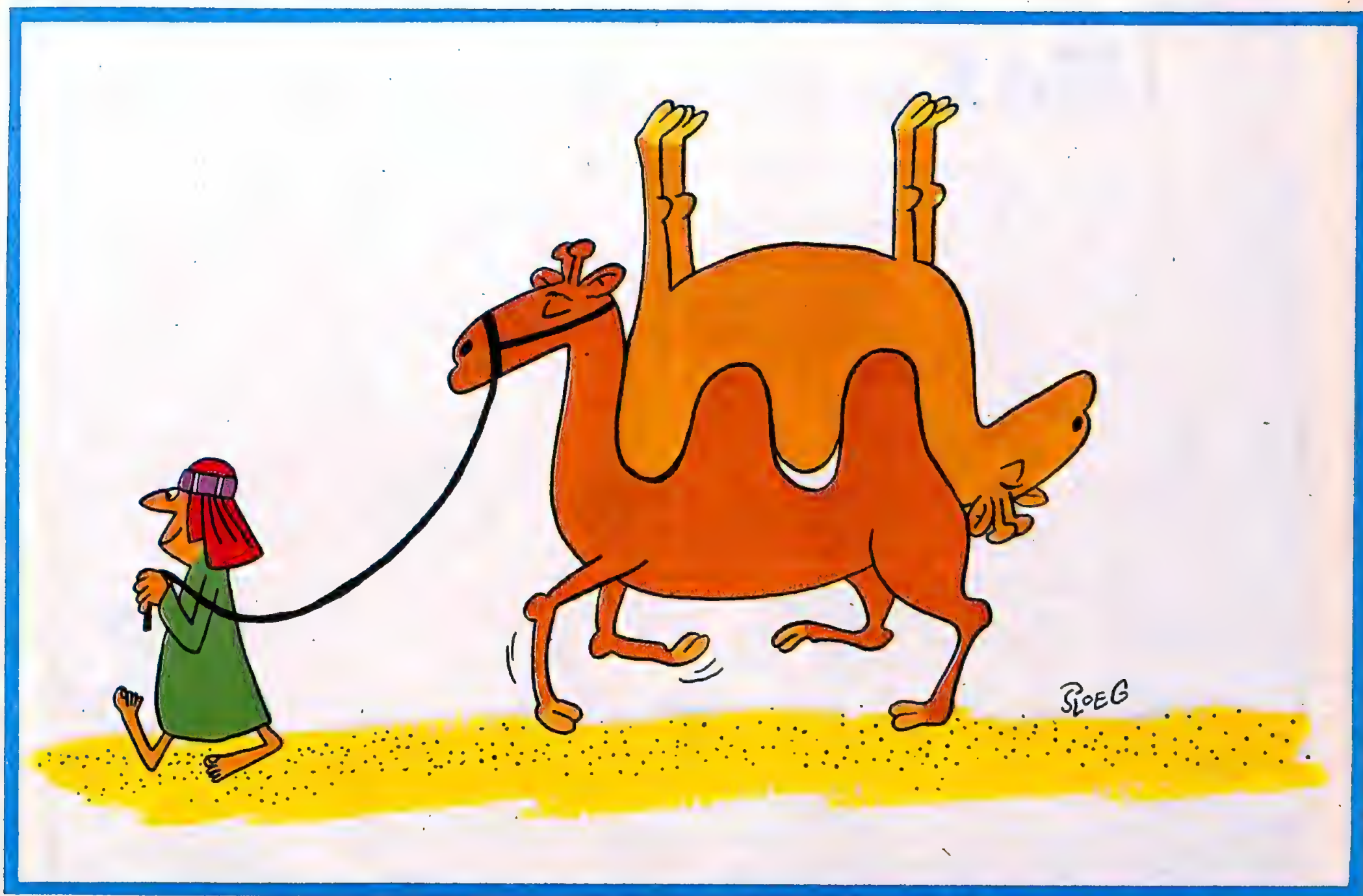
NAAM :
ADRES :
POSTNR : STAD

VOLLEDIGE WAARBORG

indien ik niet tevreden ben
word ik volledig terugbetaald

lachen met PLOEG

BIC ORANJE 4,50F

Odéchy

MAX

de ontdekkingsreiziger

BARA

HET EILAND ARROYOKA

AUCLAIR
GREG

HOOFDSTUK 3

DE ROTSWAND

auclair
gREG

VEEL LREN
GAAN VOORBIJ
MAAR ROY CARSON
HEEFT GEEN
IDEE VAN TIJD.
HIJ LAAT DE
ZON OVER ZIJN
SPIEREN GLIJDEN
EN VOELT
EEN, WELODADIGE
WARMTE DOOR ZIJN
LEDEN ZINDEREN...

MORGAN EN HIJ ZIJN IN DE
RIVIER GEDOKEN OM TE ONT-
KOMEN AAN DE KRIJGERS
VAN ARROYOKA... ALLES LIJKT
EINDELOOP LANG GELEDEN...

EN HET GEWONDE DIER WORDT
WEER EEN MENS...

DE KOORTS KLOPT MINDER STERK
IN ZIJN ARMEN... OPEENS EEN
NORMALE REACTIE... DORST...

MAX!
JADE!
VER-
DRAID!

ZE HEBBEN
JADE GEVANGEN
GENOMEN... IK BEN
MET MAX IN DE
DIEPTE GEDOKEN OM
TE ONTKOMEN AAN
HUN BOOGSCHUTTERS...
EN NU DEZE
MET STENEN BEZAAIDE
OEVER EN DE EEN-
ZAAMHEID...

IK BEN WAARSCHIJNLIJK
ERG LANG BEWLISTELOOS
GEWEEST...
ALLES IS DROOG... EN IK
BEN NOG HEEL...

TWEE
MOGELIJK-
HEIDEN
DE RIVIER
EN...
DAT...

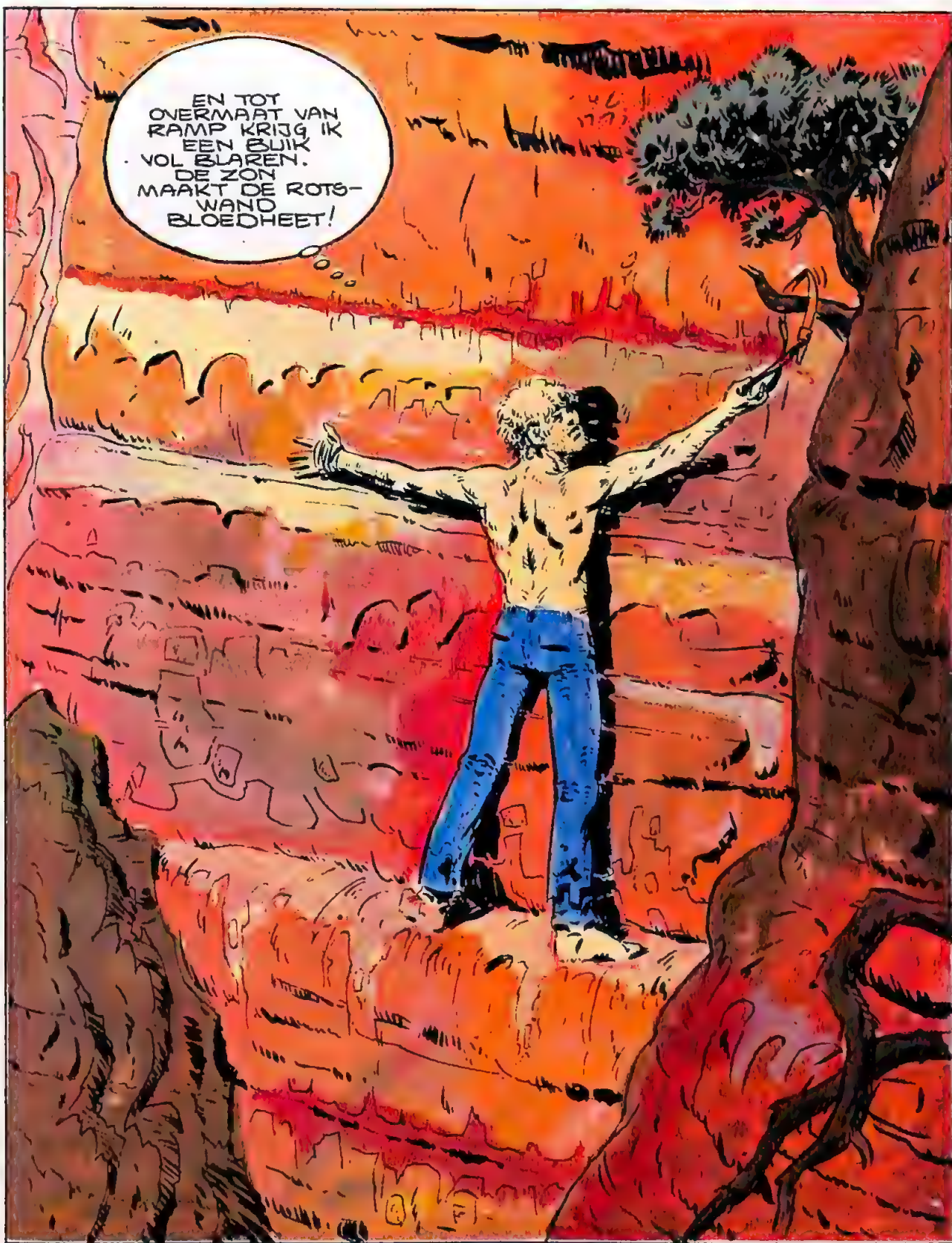

IK VOEL NIETS
MEER
VOOR ZWEMMEN...
DUS
GAAN WE MAAR
NAAR BOVEN...

MET
MIJN GEWONDE
ARMEN
ZAL IK ME AAN
MIJN
TANDEN VAST
MOETEN
HOUDEN ALS IK
UITGLIJ...

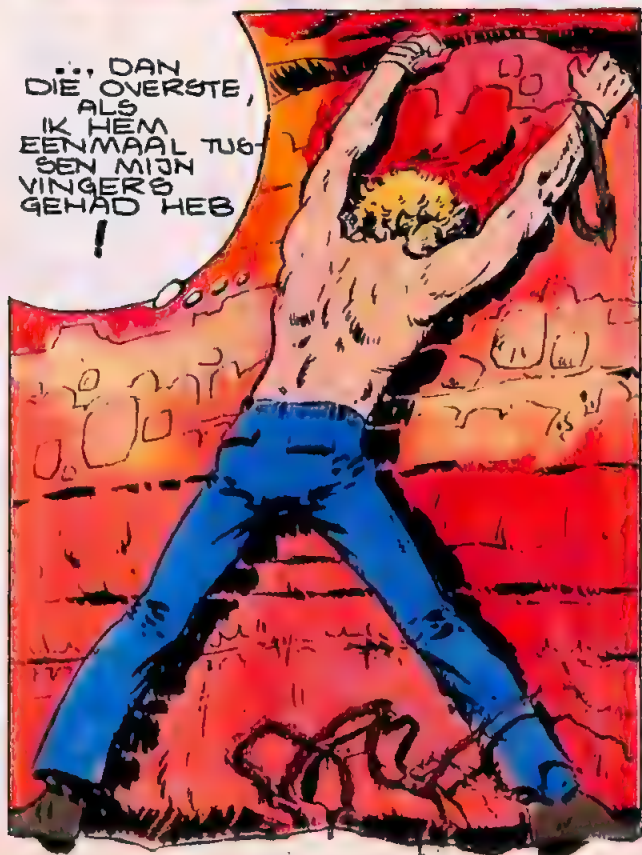
EEN TOT
OVERNOMME VAN
RAMP KRIJG IK
EEN BLIK
VOL BLAREN.
DE ZON
MAAKT DE ROTS-
WAND
BLOEDHEET!

NIET WET
KAL ERUIT
ZAL NIEN
ALS NIEN
EENMAAL
BOVEN
REZEN...

MAAR
HET ZAL
ALTIJD
BETER
ZIJN...

DIE... DAN
OVERSTE,
EER ALS
EEN MAAL TUG
VIEREN MIJN
GEZIGHE
GEZIGHE HEB

OEF... MIJN
HART KLOPT
TEGEN MIJN
RIBBEN... JE WORDT
STIJT ALS JE
ALTIJD ZIE JE
ZACHT STEEL
IN EEN
VLEGTUIG ZIT...

ELKE KEER
WEER
HETZELFDE
PROBLEEM...
WAAR MOET IK
ME VASTGRIPPEN.
HET BEGINT
AFGEZAAGD
TE
WORDEN...

NERGENS
HOUVAST...
TOCH
MOET IK...

HET BEGINT
ME
TE DUIZELEN...
IK BEN
DOODOP...

HEB JE
DAAR EEN
REVOLVER
AAN JE
RIEM ?

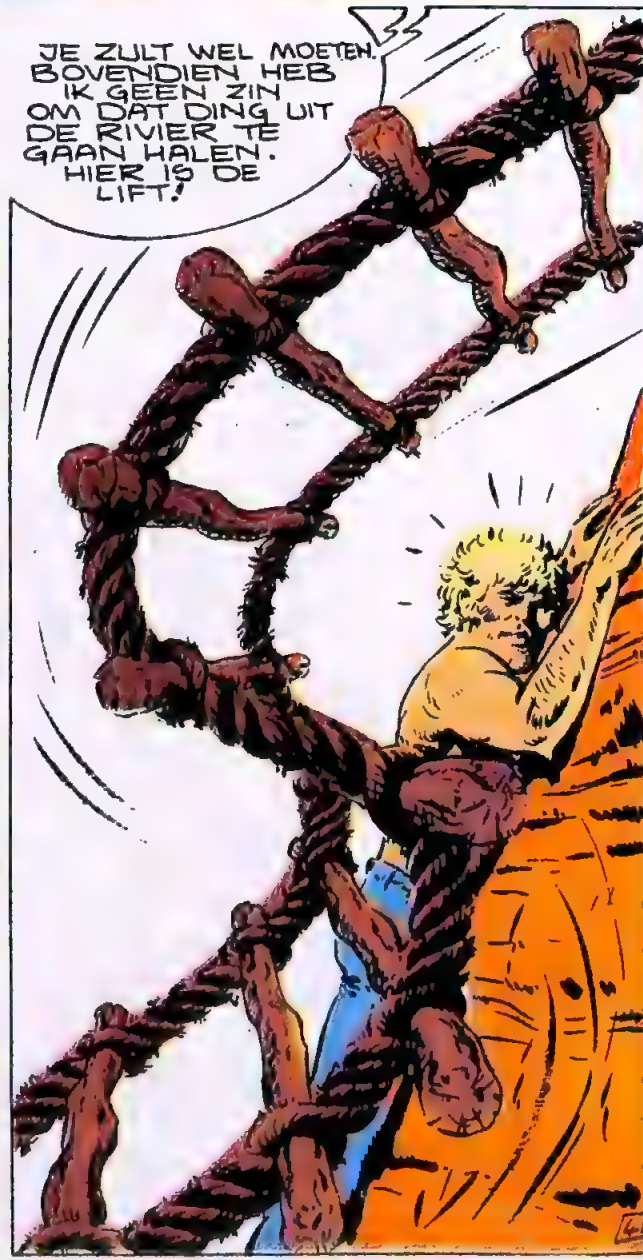
HELA SLOME
VOOR,
MERK IS
DAT
DING ?

WIE
BRIEF
GEEFT

EEN
BROWNING...
IK VAL ...

KRIJG
IK DAT
DING
ALS IK
HELP JE

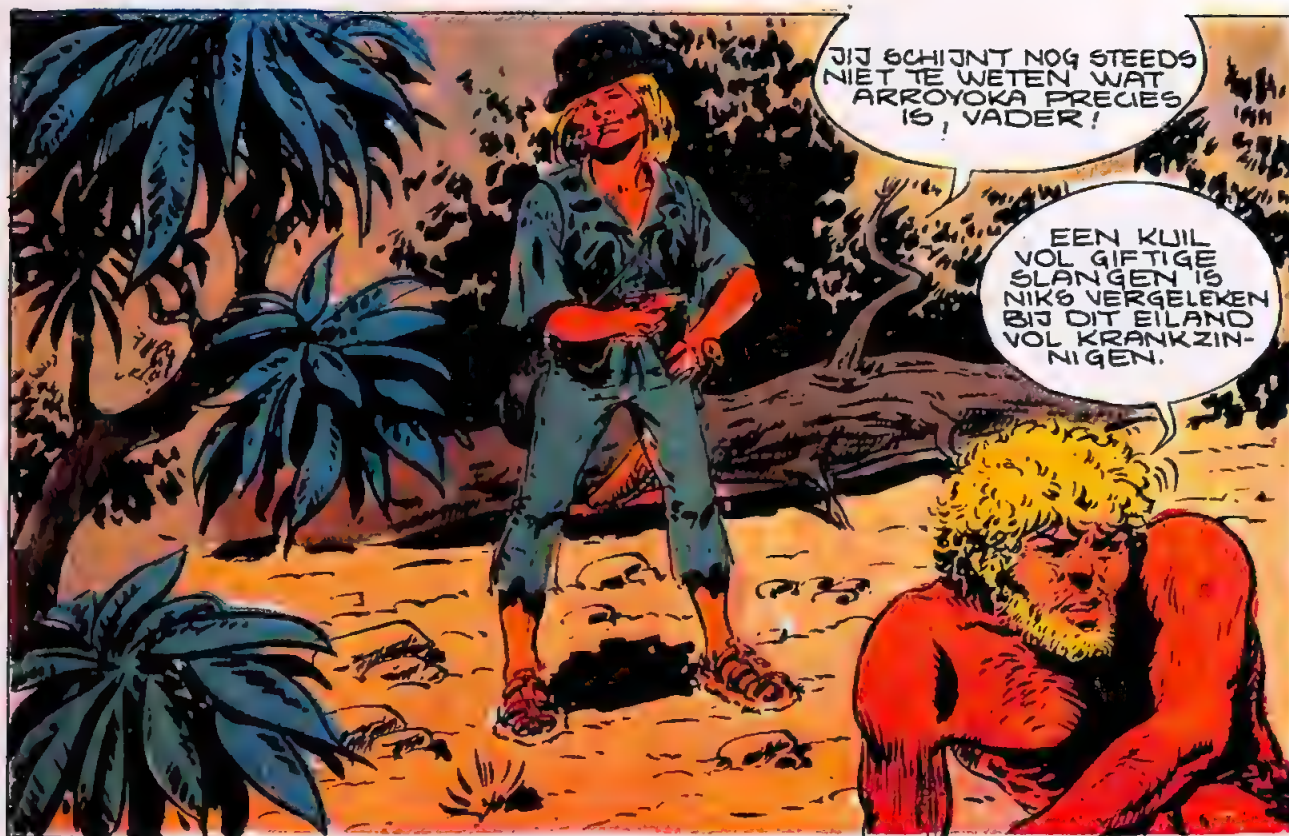

JE ZULT WEL MOETEN
BOVENDIEN HEB
OM K GEEN NIN
OM DAT DING UIT
DE RIVIER TE
GAAN HALEN.
HIER IS DE
LIFT!

JIJ SCHIJNT NOG STEEDS
NIET TE WETEN WAT
ARROYOKA PRECIES
IS, VADER!

EEN KUIL
VOL GIFTIGE
SLANGEN IS
NIKS VERGELEKEN
BIJ DIT EILAND
VOL KRANKZIN-
NIGEN.

AHA, DE ECHTE DADVINDER! EEN
HEITJE VOOR EEN KARWEITJE! IK WAS
BIJNA VERGETEN DAT ER KERELS ALS
JIJ BESTAAN!

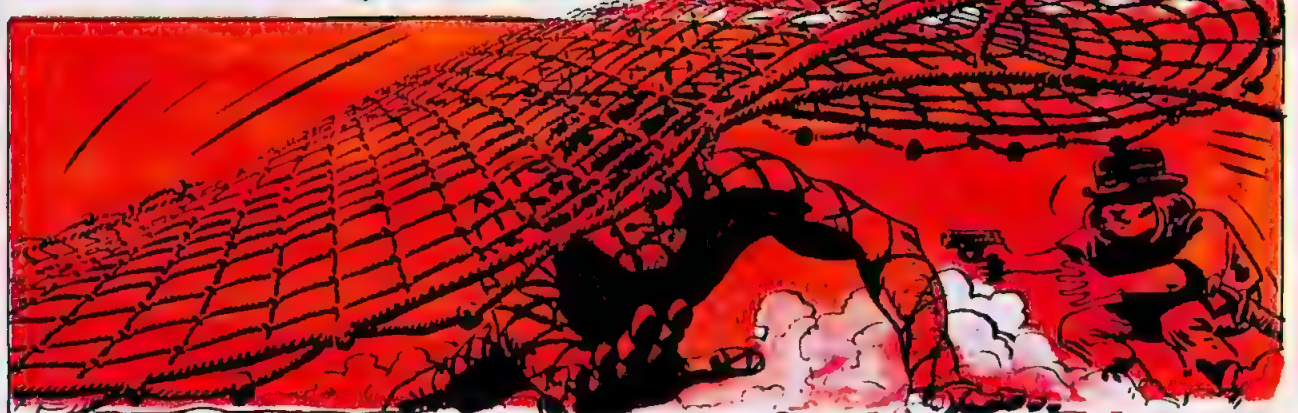
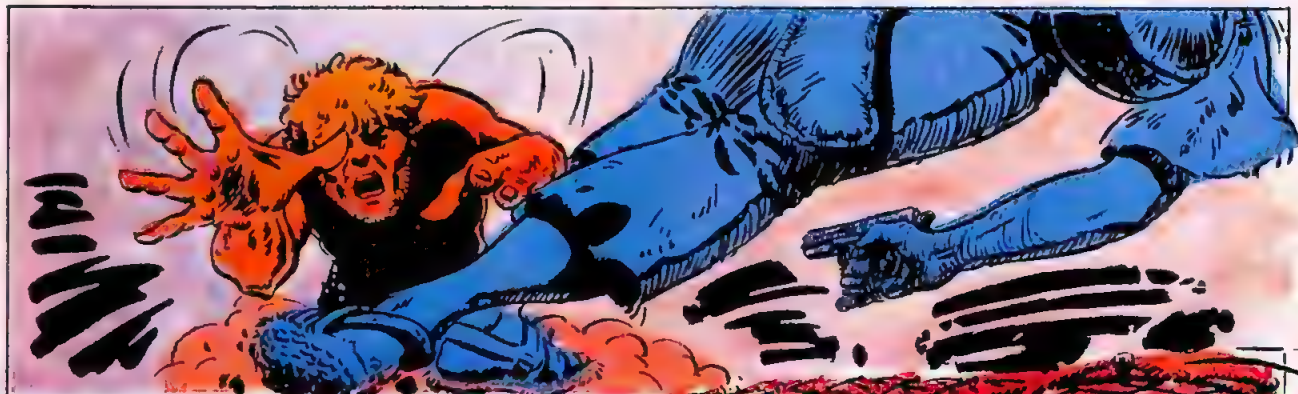
HA! HA!
HA!

6A

DAT ZAL
IK JE DAN
LATEN ZIEN!

VERD...

OH OH
WAT HOREN
MIJN
JELGDIJE
OREN DAAR?

MAAK
ALSGEBLIEFT DAT
NET NIET KAPOT.
TIGER HEEFT
MOEITE GENOEG GEHAD
OM HET TE MAKEN.

!!

6B

GOED, IK ZAL NIET MEER BEWEGEN. MAAR ZEG ME DAN ALS JE BLIFFT WAT DIT ALLEMAAL BETEKENT.

DAT KLINKT EEN STUK BETER!

JE KENT TIGER AL EN MIJN NAAM IS DRISCOLL... BOLLETTJE VOOR MIJN VRIENDEN DE TWEE ENIGE VRIJE MANNEN OP ARROYOKA, JIJ LITGEZONDERD...

MIJN NAAM IS ROY CARSON. IK BEN... IK WAS DE PILOOT VAN EEN Vliegtuig, DAT IN ZEE GESTORT IS. MET EEN STEWARDESS EN MIJN NAVIGATOR HEB IK DIT EILAND BEREIKT. MAAR HET MEISJE IS GEVANGEN GENOMEN EN MIJN VRIEND IS VERDRONKEN.

DAT WETEN WE WEL. WIJ HEBBEN EETZ OP HET STRAND NEERGEZET, MAAR DE BOOSCHAP KWAM VAN DE OVERSTE. DIE KRIJGERS ZIJN VAN HEM. HIJ ONDERWERPT IEDEREEN. DAT IS OOK GEBELUUD MET DE PLANTERS, DIE HIER OP HET EILAND WERKTEN...

EN JULIE DAN?

WIJ? WIJ ZIJN WAT NOG OVER IS VAN DE PLANTERS. MET ZES JAAR EN OP HANDEN EN VOETEN KUN JE ER BETER VANDOOR GAAN DAN GROTE MENSEN, DIE PROBEREN MET PRATEN WAT TE BEREIKEN.

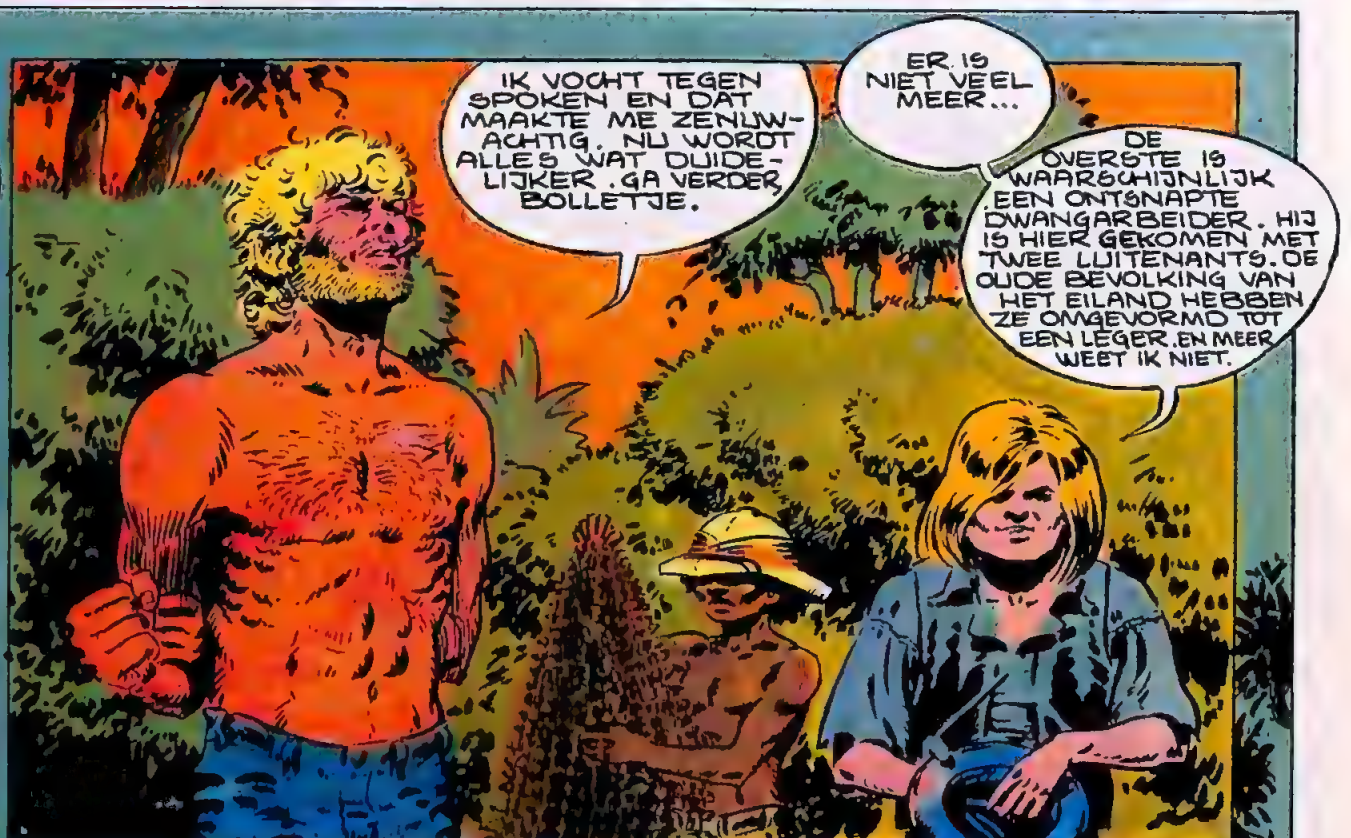

DAT IS ONGEVEER ACHT JAAR GELEDEN. NET ZO OUD ALS DEZE SIGAAR DE 0045T VAN DAT JAAR.

ACHT JAAR WAARIN DE OVERSTE ER NIET IN GESLAGD IS ONGEIN HANDELS KRIJGEN VANDAAR DAT AROMA VAN VRIJHEID!

EINDE VAN DIT DEEL

LUISTER 10 DAGEN GRATIS DAG EN NACHT NAAR UW EEUWIG - SPELENDE MINI-RADIO

Koop nooit geen batterijen meer!

Nu onthuld!

Verbazingswekkend nieuws. De cosmos mini-radio die nooit ophoudt met spelen, zolang u maar wilt, telkens wanneer u wilt en zonder dat u er ooit batterijen hoeft voor te kopen.

Volledig getest Volledig gegarandeerd levenslang!

Zo compact en licht dat u nauwelijks zult voelen dat u een mini-radio in uw zak of tas heeft. Neem hem overal mee naartoe... naar uw werk, naar sport en spel, binnenshuis en buitenshuis. U heeft nooit batterijen of lampen te vervangen. Geniet onmiddellijk van uw uitverkoren radioprogramma's. Geen bouwdoos. U hoeft niets in elkaar te steken, u kunt naar uw mini-radio beginnen te luisteren op het moment dat u hem in huis heeft.

Nu te koop!

Ija, NU kunt u genieten van deze revolutionaire nieuwigheid op het gebied van radio communicatie. Nu kunt u genieten van een radio die werkt zonder al de beperkingen die aan ouderwetse radio's verbonden zijn. En nu kunt u dank zij de moderne constructie-metoden deze revolutionaire cosmos mini-radio in uw bezit krijgen tegen een bijzonder lage introductie-prijs, die nog een jaar geleden voor onmogelijk werd gehouden.

Uw vrienden en kennissen zullen u benijden!

Zij zullen zich beslist afvragen hoe dit ruimtewonder werkt... hoe u altijd jaar in jaar uit zo'n goede ontvangst heeft; zonder dat uw radio 'n spoorje van slijtage vertoont. Zij zullen zich afvragen hoe u zich een radio kunt veroorloven die altijd speelt zonder dat u ooit batterijen hoeft te kopen. Dan kunt u ze vertellen over uw revolutionaire en wonderbare minuskule ontvanger die u op de betrouwbaarste wijze die er bestaat steeds de beste muziek geeft, zonder ooit te falen, zonder dat u ooit batterijen hoeft te kopen!

Werkt onverpoosd!

De eenvoud en de precisie van de constructie van de cosmos mini-radio verzekeren dat hij u in alle omstandigheden steeds trouw zal dienen.

In tegenstelling met ouderwetse radio's blijft uw cosmos mini-radio de programma's steeds op topkracht uitzenden. Zelfs als door storm of andere noodtoestanden de elek-

tricititeit uitvalt, blijft uw cosmos mini-radio programma's uitzenden op topkracht zodat u en uw familie toch op de hoogte blijven van het wereldgebeuren. En waarom zoudt u geld uitgeven aan dure herstellingen en vervangingen van onderdelen als u voor de helft van de prijs een radio kunt kopen die nooit faalt en altijd speelt zonder dat u er ooit nieuwe batterijen hoeft voor te kopen.

De cosmos mini-radio biedt u nog zoveel meer!

Dat klinkt eenvoudig, maar dit precisie-instrument heeft nog veel meer bijzonders te bieden. Elke cosmos mini-radio is uitgerust met een ingebouwde antenne, een volledig afstelbare ontvanger en een modern, zo goed als onbreukbaar radiokastje dat zeker bewonderende blikken zal afdwingen waar u het ook neerzet.

Deze triomf op het gebied van ontvangst-apparaten en mini-wetenschap is een voorbeeld van precisie fabricage van de hoogste graad door ervaren elektronische specialisten. Het fabricageproces is gecontroleerd op kwaliteit teneinde te garanderen dat u een stuk elektronische uitrusting koopt dat werkelijk „af" is.

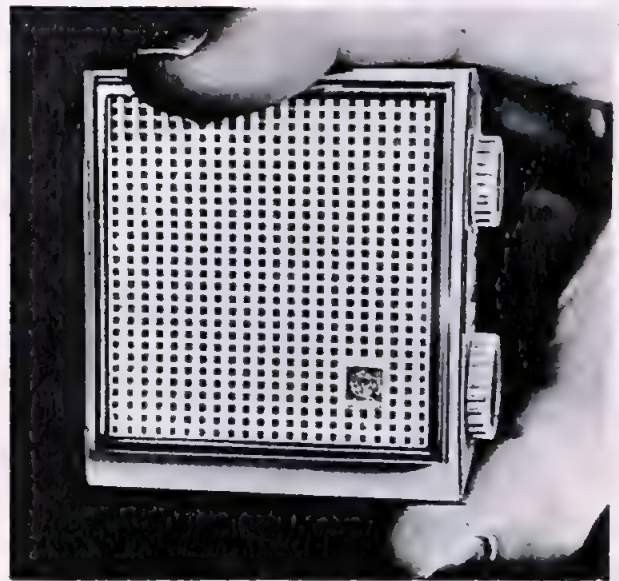
Uw cosmos mini-radio is geen speelgoed, maar een volgens precisie-methode gefabriceerd instrument dat u levenslang van uitstekende radio-ontvangst verzekert.

LEVENSLANGE WAARBORG

Uw cosmos mini-radio zit zo perfect in elkaar dat wij er levenslang waarborg op durven geven. Vanaf de eerste dag dat u de mini-radio in uw bezit hebt, waarborgen wij u dat hij perfect zal werken op de originele onderdelen. Wij garanderen u volmaakte ontvangst, zonder dat het nodig is ook maar éénfrank uit te geven aan herstellingen of vervangingen van onderdelen. **ANDERS STUREN WIJ U ONMIDDELLIJK EEN GEHEEL NIEUWE RADIO.** Deze levenslange waarborg is geldig zolang u de cosmos mini-radio in uw bezit hebt.

Geniet van uw cosmos mini-radio op elk moment dat u wakker bent!

Luister naar wat er gebeurt op je wereld elk moment dat u wakker bent. Hoe vaak

ZIEHIER! De Cosmos Mini-Radio. KLEINER DAN EEN PAKJE SIGARETTEN! toch een complete radio, die EEUWIG BLIJFT SPELEN, ZONDER DAT U ER OOI NIEUWE BATTERIJEN HOEFT VOOR TE KOPEN! Houdt hem altijd bij u in uw zak of handtas!

10 daagse proef

u ook reist, waar u ook werkt of speelt, precies wanneer u wilt kunt u luisteren naar uw favoriete zender en genieten van een perfecte ontvangst. De cosmos mini-radio is een ideale reisgenoot. Nu kunt u uw eenzame uren doorbrengen met een vriendelijke stem en vrolijke muziek. En wat uw favoriete hobby ook is, bergen beklimmen, op het strand liggen of autorijden; de cosmos mini-radio is altijd paraat!

Een wereld van vermaak is uw zak!

Draag dit 143 gr. wegende wonder een dag bij u en u vraagt zich af hoe u het al die jaren zonder heeft kunnen doen. Geniet ervan terwijl u winkelt, in huis bezig bent of op iemand wacht. Een jaar, tien jaar, heel uw leven blijft de cosmos mini-radio spelen. **GEWAARBORGD.** Omdat u de geluidsterkte perfect kunt regelen is uw cosmos mini-radio ook ideaal in bed. Zachte muziek wiegt u in slaap en u hoeft zich nooit zorgen te maken over het verwislen van batterijen.

- Beperkte voorraad nu beschikbaar.
- Gratis 10-daagse proef op onze kosten.
- Slechts F 775
- Niets te assembleren. Klaar voor gebruik!

De cosmos mini-radio moet aan alle eisen die wij gesteld hebben voldoen en helemaal naar uw zin zijn. Indien dit niet het geval is krijgt u uw geld terug. Haast u, deze aanbieding is beperkt en kan waarschijnlijk niet worden herhaald.

D.M.D. n.v. Bikschootelaan 263 2200 Borgerhout P.C.R. 98.61
Tel. (03) 21.14.71 's zaterdags gesloten

BON voor GRATIS 10 daagse proef

D.M.D. n.v. Bikschootelaan 263 - 2200 Borgerhout
P.C.R. 98.61 Tel. (03) 21.14.71. 's zaterdags gesloten.

Mijne Heren, het klinkt geweldig! Bewijs het mij. Zend mij zo snel mogelijk de cosmos mini-radio compleet. Ik wil hem graag 10 dagen beproeven. Indien de ontvangst niet volmaakt is of indien ik niet volledig tevreden ben, zal ik hem u terugzenden binnen de 10 dagen. Ik krijg mijn geld dan onmiddellijk terug, zonder verplichtingen. Indien de cosmos mini-radio ooit tekenen van slijtage vertoont, vervangt u hem door een nieuwe.

Ik weet dat de prijs F 775 bedraagt
Ik betaal pas aan de postbode bij ontvangst van het pakje (775 F + verzendkosten)

NAAM .....

ADRES .....

POSTNUMMER .....

WOONPLAATS .....

2007

(E/MR/ 08)

GEBRUIK HEM OVERAL! GEEN BATTERIJEN!

OP KANTOOR!

Een rustig moment met uw cosmos mini-radio wist de spanningen van de dag uit.

IN BED!

Regelbare geluidsterkte verzekert u van volledig privé vermaak.

KAMPEREN!

U blijft in contact met de buitenwereld. Geen problemen met batterijen

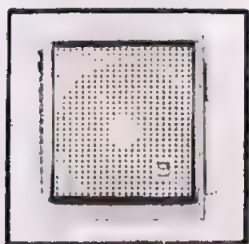
OP HET WATER!

Vissen, zeilen? De cosmos mini-radio maakt elk moment nog plezieriger.

BIJ HET WERK!

Maak een lonig werk aange namet en luister terwijl u werkt...

KLAAR VOOR GEBRUIK!

Klaar voor ontspanning. Niets te assembleren. Fiks en klaar!

Alex geeft zijn paard de sporen en rijdt terug langs de kolonne...

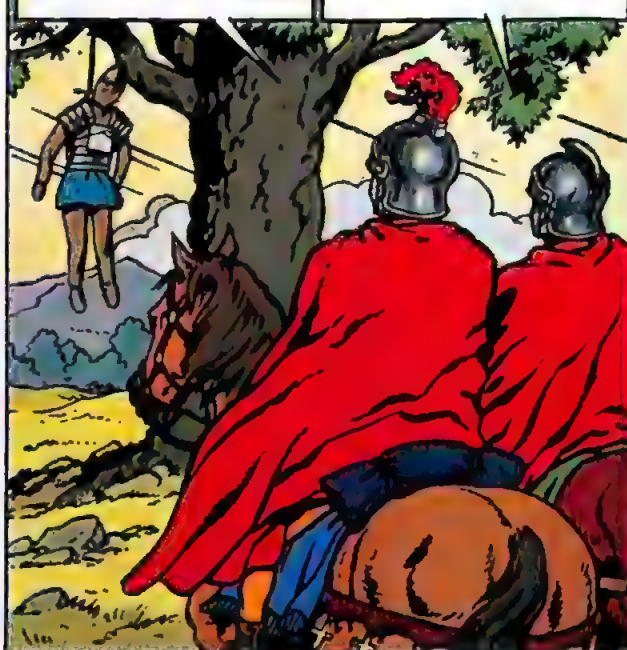

DAAR! DIE BOOM! KIJK!

Als ze dichterbij komen...

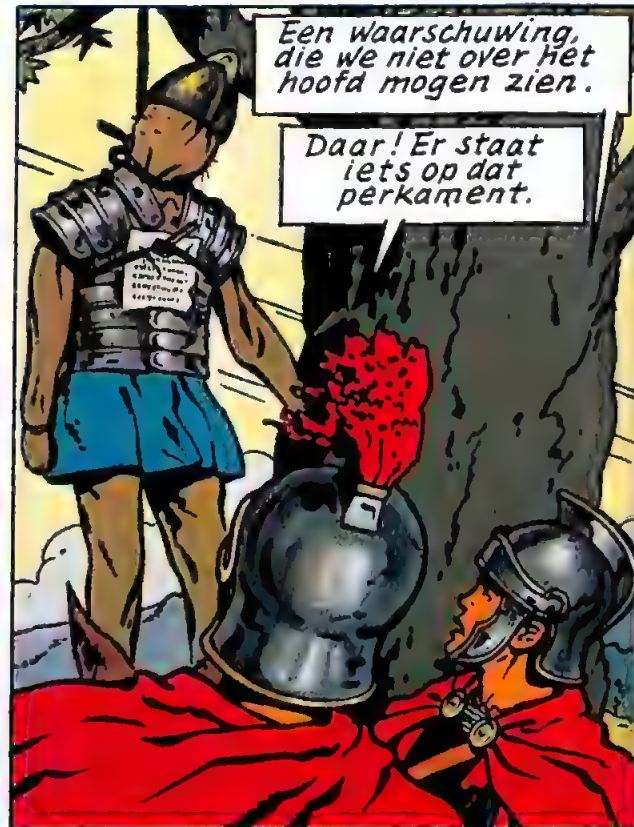
Hij is behangen met kledingstukken van de Romeinen en de Barbaren... Vreemd!

Maar... het is een soort pop. Wat betekent dit?

Een waarschuwing, die we niet over het hoofd mogen zien.

Daar! Er staat iets op dat perkament.

Er staat: "Julie zullen allemaal hetzelfde lot ondergaan!" Dit is waarschijnlijk door een Romein geschreven, want de Keltische tekens zijn erg onduidelijk... Bovendien kunnen de Barbaren niet schrijven.

Pak die pop maar, nu je er toch staat.

Als de Romeinen die pop hier bevestigd hebben, moet hier ergens in de buurt een kamp zijn... We moeten dat ding terugsturen.

Nee... Het is verleidelijk, maar we moeten de jaloezie van de Romeinen en de woede van de Barbaren trachten te kalmeren, anders bereiken we Gallië nooit. Kom mee!

De vijand heeft dit neergehangen om ons bang te maken. Verbrand het!

Morgen moeten verkenners het kamp gaan zoeken.

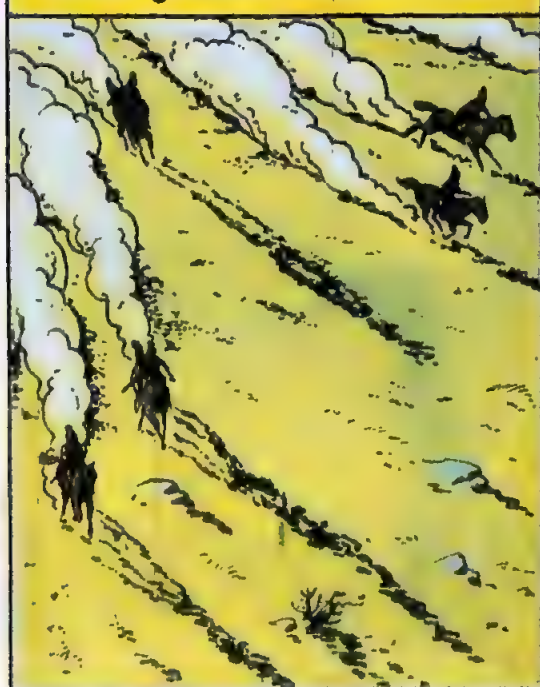
We zullen de nacht aan de rand van dit woud doorbrengen.

Er gebeurt die nacht niets bijzonders.

Bij het ochtendgloren gaan twee groepen ruiters, die lang samen gereden hebben, uiteen...

...terwijl Alex en Iorus een belangrijke beslissing nemen.

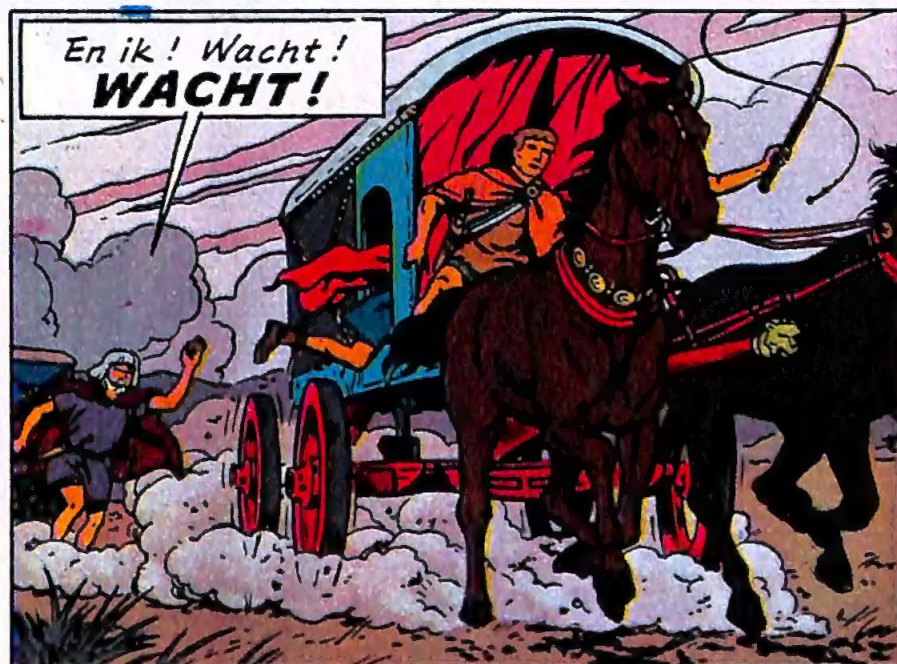
Je hebt gelijk. Het is onze enige kans. Ze willen het goud... Goed, ze zullen het hebben!

HET GOUD!

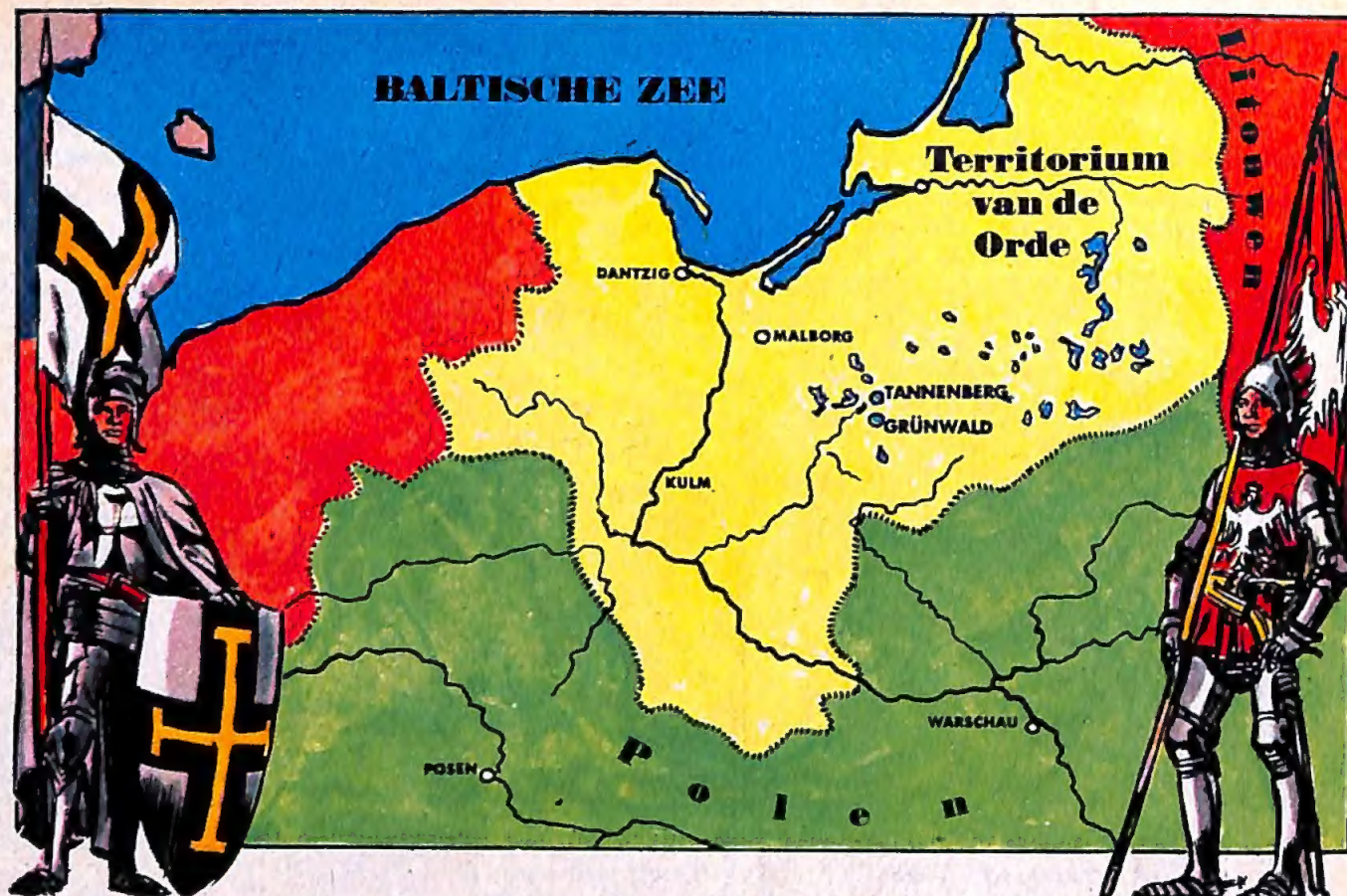

Iorix de Grote

Liliane en Fred Funcken brengen vandaag het begin van een nieuwe PUZZLEPOSTER. Deze keer een historische gebeurtenis. De liefhebbers zullen de verschillende delen van deze documentaire-puzzleposter zeker op prijs stellen. Enig aanvullend commentaar is echter wel geboden...

Over de grenzen in Europa...

DE SLAG BIJ TANNENBERG

Tannenberg? Nooit van gehoord!

Denk eens diep na... Ja! 1914-1918! Een Duitse overwinning ergens in Polen, het Russische leger verpletterd en op de vlucht gejaagd door het leger van von Hindenburg? Dat is het, ja, maar deze slag had niet plaats bij Tannenberg, maar tientallen kilometers daar vandaan... Waarom werd de naam van dat kleine, vergeten dorpje dan aan deze slag gegeven?

Geschiedenis en oude wrok

Om deze schijnbaar onbegrijpelijke keuze te verklaren, moeten we ver teruggaan in de geschiedenis en wel vijfhonderd jaar. Op die fatale dag van 15 juli 1410 besloten de Teutoonse (1) Ridders, heel ongelukkig overigens, de rekening te vereffenen met Litouwen en Polen. Die vernederende nederlaag van de trotse Duitse ridders was nog niet vergeten en om die reden hadden de Duitsers, die de Russen in 1914 verslagen hadden, de gelegenheid te baat genomen, om de oude, door de Slaven aangedane belediging, weg te wassen. Het waren zeker niet dezelfde Slaven van toen... en de slagvelden waren te mooi om ongebruikt voorbij te laten gaan.

Met een onbevlekt geweten en een onwankelbare overtuiging in de vervulde plicht, vielen de overwinnaars van «Tannenberg nummer 2» op de knieën tijdens de dienst, waarmee de overwinning gevierd werd.

De Duitse militairen met de lange tenen hadden hun verre voorvaders gewroken en deze «schande» die vijfhonderd jaar oud was, gewroken.

De verloren slag bij Tannenberg wordt door de Slaven de slag bij Grünwald genoemd, naar een dorpje in de buurt.

Waarom Tannenberg?

De ridders van de Duitse Orde waren in 1224 naar

Polen geroepen door Conrad, de zoon van koning Casimir II, om hem te helpen in zijn strijd tegen de voortdurende invallen van een heidens volk.

Dit verzoek om hulp wordt ook nu nog gezien als de grootste fout in de Poolse geschiedenis, want de onvoorzichtige Conrad merkte al gauw dat deze woeste ridders de vervelende neiging vertoonden om zich meer bezig te houden met hun eigen belangen dan met die van Polen. De vreemdelingen trokken met evenveel verve het zwaard als het kruis, waardoor ze de orde heel wat grondgebieden en rijkdommen bezorgden. Allerlei avonturiers uit heel Europa sloten zich hierdoor aan bij de Duitse ridders. Heel wat edelen uit Frankrijk, België en Engeland voegden zich bij deze «strijders en martelaren voor het geloof», die al vijfhonderd jaar vochten tegen het heidendom. Er werd echter niets gedaan om de heidenen te bekeren omdat anders de argumenten voor plunderingen e.d. zouden ontbreken. Litouwen was bij voorkeur het jachtterrein van de Duitse ridders, die er zeer grondige expedities uitvoerden, uitsluitend voor hun eigen vermaak en voordeel.

De praktijken van de ridders werden uiteindelijk duidelijk aan de Kerk en veroordeeld. Polen, sterk verzwakt door innerlijke twisten, besloot tenslotte ook om de vreemdelingen het land uit te jagen. Als bondgenoten vonden ze slechts de Litouwers, die zelf maar ternauwernood aan de anarchie waren ontkomen. De twee mogendheden sloten zich door het verdrag van Kriavas in 1395 aaneen tegen de gemeenschappelijke vijand. Toch zou er nog vijftien jaar verlopen voor de definitieve ontmoeting plaats had...

(1) De Teutonen waren oorspronkelijk een Germaans volk uit de omgeving van Sleeswijk-Holstein. Het werd vernietigd in 102 v. Chr. Merkwaardig genoeg werd later Teutonicus identiek met Germaans, alhoewel de Teutonen nagenoeg verdwenen waren.

En hier is onze nieuwe PUZZLE- POSTER!

Op de volgende bladzijde staat het eerste deel van onze tweede PUZZLEPOSTER afgedrukt! Het behandelde onderwerp is volkomen anders, maar het zal zeker een ereplaats krijgen in de uitzonderlijke verzameling die begonnen is met de sprookjesachtige uitbeelding van het huwelijk van Roze Bottel en Duifje Vleugelslag. De PUZZLEPOSTER in verschillende «dimensies» is het bekijken zeker waard en kan naar wens verzameld worden.

KNIP VOORLOPIG NOG NIETS UIT!

Bewaar alleen dit nummer van Kuifje en de daaropvolgende nummers. Het is **BELANGRIJK** dat je de ontwikkeling van de onderdelen van de PUZZLEPOSTER op de voet volgt.

● Elk beeld of deel van een reusachtige afbeelding zal je een gedeelte van het kleurige geheel brengen en vormt de basis van je PUZZLE-POSTER.

● De PUZZLEPOSTER groeit elke week aan. Door de nummers van KUIFJE (zonder iets uit te knippen) in de juiste volgorde naast elkaar te leggen, kun je zien hoe de uiteindelijke afbeelding zal worden.

● Als je alle onderdelen van de PUZZLEPOSTER bij elkaar hebt, kun je het geheel beoordelen en dan een definitieve beslissing nemen: — de delen als een echte puzzle aaneenpassen en het geheel bewonderen zonder iets uit het blad te knippen of — de verschillende delen zorgvuldig uitknippen en samenvoegen tot een poster, die zijn gelijke niet heeft.

**ONTDEK ELKE WEEK
HET SPANNENDE
VERVOLG VAN JE
EIGEN PUZZLEPOSTER!**

Om de eerste van z'n klas te worden volstaat het niet de beste te zijn in geschiedenis, aardrijkskunde of wiskunde. Je moet ook gespied zijn!

Dat kun je snel worden — evenals je broers en zusters — door elke dag STRONG te gebruiken. Het is het meest verkochte mini-turnapparaat in België. Het is ideaal voor de hele familie. Ook je ouders zullen er een voor zichzelf willen! Want dit apparaat doet de 520 spieren van het lichaam bewegen. Oefen er regelmatig mee en je bent nooit ziekelijk, je bent goed ontwikkeld, houdt je flink recht, je bent de sterkste tijdens de speeltijd en... je wordt benijd door al je vrienden. Het is wél verdiend, dat STRONG de gouden medaille veroverde op het Uitvinderssalon van Brussel.

Wil je alles weten over STRONG, en tevens gratis een kleurenfolder ontvangen, stuur ons dan vlug onderstaande bon terug.

Of neem je ouders mee naar een van de winkels die op deze lijst staan.

STRONG

**gratis
bon:**

Stuur mij gratis per omgaande, de documentatie die STRONG toont op natuurlijke grootte en die me in kleur uitlegt welke de voordelen zijn wanneer jongeren van 7 tot 77 jaar 'm gebruiken. Ik voeg 2 postzegels bij van 3,50 fr. voor verzendkosten onder gesloten omslag.

Naam: .....
Adres: .....
Postnummer - Woonplaats: .....

DYNAM-BELGIE
J.B. Vandercammenstraat, 6-1160 Brussel

LIJST DER OFFICIELE VERDELERS

DE WALLENS Sports Bergstraat, 38-40 1000 Brussel - T. 02/12.40.05	VAN SCHELLE Sports Koningsgalerij, 1 en 3 1000 Brussel - T. 02/12.11.88
DIRK MARTENS Lange Zoutstraat, 29-33 9300 Aalst - T. 053/240.60	VAN SCHELLE Sports Charleroisestwg, 3 (Stefaniaplein) 1060 Brussel - T. 02/38.11.77
BRAINE Sports Frankrijklei, 41 2000 Antwerpen - T. 03/32.47.63	PHARMABRUX Luxemburgstraat, 42 1040 Brussel - T. 02/11.04.34
VAN SCHELLE Sports Meir, 71 2000 Antwerpen - T. 03/32.44.55	SPORT PLEIN AIR Waverssesteenweg, 34 1050 Brussel - T. 02/12.29.15
GILBERT Sports Molenstraat, 7 8370 Blankenberghe - T. 050/43449	HONHON Sports Alsembergsesteenweg, 648 1180 Brussel - T. 02/43.77.97
STAELENS Sports Kerkstraat, 137 8370 Blankenberghe - T. 050/41026	POL de SCHAMPELAERE Bennesteeg, 20 9000 Gent - T. 09/25.35.24
CATTYSE Sport Academiestraat, 12 8000 Brugge - T. 050/333.02	VERLOOVE Sport Lange Munt, 16 9000 Gent - T. 09/25.16.11
MILRAIN Wolvengracht, 51 1000 Brussel - T. 02/17.31.77	DEL Sports Eric Delesle, Holstraat, 1 8790 Waregem - T. 056/630.29
VAN SCHELLE Sports Stormstraat, 24 1000 Brussel - T. 02/18.41.25	

dynabel

**PUZZLEPOSTER
TANNENBERG**

DEEL 1

Verzamel onze
PUZZLEPOSTERS!

Knip niets uit! Onze PUZZLEPOSTERS kunnen naar eigen keus blad voor blad samengesteld worden, maar je kunt dit weekblad ook intact laten! Maak je keus pas als je de puzzleposter helemaal compleet hebt!

WOORD VERVOLGD!